

SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VISOKO ŠOLSTVO

**SPREMLJANJE, UGOTAVLJANJE IN
ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V
SLOVENSKEM VISOKOŠOLSLEM PROSTORU
V LETIH 2007 IN 2008**

METAPOROČILO SENATA ZA EVALVACIJO

KAZALO

Poslanstvo Senata za evalvacijo	
Beseda predsednika Senata za evalvacijo	
Beseda urednice.....	
1. Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo.....	
Spreminjanje Zakona o visokem šolstvu	
Oblikovanje novega Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo	
Sekretariat sveta	
Svet kot evalvacijski organ	
Senat za evalvacijo	
2. Zunanja evalvacija visokega in višjega šolstva v letih 2007 in 2008.....	
Kratek pregled opravljenega dela senata	
3. Institucionalne zunanje evalvacije za leto 2007.....	
Prevzem vlog za zunanjo evalvacijo	
Potrditev evalvatorjev	
Presojani visokošolski zavodi in postopek do izdaje končnih poročil	
Ugotovitve izvajalcev institucionalnih zunanjih evalvacij	
- vsebinski povzetki zunanjih evalvacijskih poročil	
- prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev	
- analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov	
Ocenjevanje zunanjih evalvacij	
- mnenja presojanih visokošolskih zavodov	
- ugotovitve strokovne službe senata	
- spremembe instrumentarija za presojo	
4. Institucionalne zunanje evalvacije za leto 2008.....	
Usposabljanje evalvatorjev	
Presoje	
Ugotovitve izvajalcev institucionalnih zunanjih evalvacij	
- vsebinski povzetki zunanjih evalvacijskih poročil	
- visokošolski zavodi	
- prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev	
- analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov	
- višje strokovne šole	
- prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev	
- analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov	
Ocenjevanje zunanjih evalvacij	
- mnenja presojanih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol	
- ugotovitve strokovne službe senata	
- odzivi tujih evalvatorjev	

5. **Analiza samoevalvacijskih poročil visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol za leto 2007**.....
6. **Sklepna beseda senata**.....
7. **Priloge**.....

POSLANSTVO SENATA ZA EVALVACIJO

Poslanstvo Senata za evalvacijo je sistematično spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti slovenskega visokega in višjega šolstva kot dela skupnega evropskega visokošolskega prostora. Senat se z javnim delom še posebej zavzema za vzpodbujanje in razvijanje kulture kakovosti ter njeno nenehno izboljševanje.

Pri svojem delu je zavezan zgledom dobre prakse v evropskem visokošolskem prostoru, evropskim priporočilom in standardom kakovosti. Prizadeva si za enakopravno in dejavno sodelovanje v mednarodnih, predvsem pa evropskih agencijah ter zvezah agencij za kakovost.

Beseda predsednika Senata za evalvacijo

Bolonjski proces vodi k večji združljivosti in primerljivosti sistemov visokega šolstva, udeležencem izobraževanja olajšuje mobilnost, ustanovam pa pomaga pritegniti študente in strokovnjake z drugih kontinentov. Visoko šolstvo se modernizira s sprejetjem strukture treh ciklov, ki znotraj nacionalnih kontekstov vključuje tudi možnost vmesnih kvalifikacij, povezanih s prvim ciklom, ter s sprejetjem evropskih standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti¹ [*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*].

Bolonjske reforme so v Sloveniji možnost za ponoven premislek in spreminjanje programov, za reformo metod poučevanja (usmeritev v študenta, sprotno ocenjevanje, fleksibilne študijske poti), za okrepitev notranje komunikacije in večjo transparentnost. Krepitev kakovosti je širši pojem od zagotavljanja kakovosti in je vsota mnogih načinov za razvoj visokošolskih inštitucij v Sloveniji. Največja ovira za krepitev kakovosti je pomanjkanje sredstev za uvajanje ugotovljenih potrebnih izboljšav, ne pa narava notranjih ali zunanjih postopkov zagotavljanja kakovosti.

Po uveljavitvi novega Zakona o visokem šolstvu konec leta 2006 (Ur. l. RS, št. 119/2006) oziroma preoblikovanju Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo v prvi polovici leta 2007 ter vzpostavitvi Urada za visoko šolstvo je prevzel naloge za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti Senat za evalvacijo.

Senat za evalvacijo ima nalogo zbirati in analizirati samoevalvacijska poročila, voditi zunanje evalvacijske postopke, imenovati komisije za zunanje evalvacije in usmerjati postopke zunanjih evalvacij. V senatu je devet članov, ki zastopajo vsa študijska področja.

V skladu s standardi evropske mreže agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA) je evalvacijski senat od vladnih organov neodvisno telo, zaradi zagotavljanja nepristranskosti pa vanj ne smejo biti imenovani rektorji in prorektorji univerz, dekani, prodekani in direktorji članic univerze ali samostojnih visokošolskih zavodov ali ravnatelji in direktorji višjih strokovnih šol. Med člani senata morata biti tudi po en predstavnik zaposlenih in študentov.

V Sloveniji vzpodbujamo samoevalvacije in izvajamo zakonsko zahtevo za zunanjo evalvacijo in obvezno vnovično akreditacijo. V kontekstu mednarodne primerljivosti smo razvili enotno metodologijo na področju evalvacije slovenskega visokega šolstva, zbrali izkušnje, ki so jih imeli s samoevalvacijo na slovenskih univerzah, in na tej osnovi pripravili skupna, enotna navodila za samoevalvacijo, ki je primerna za vse visokošolske institucije v državi. Usposobili smo evalvatorje, izvedli pilotne evalvacije, naredili poročilo o njih, zdaj izvajamo redni program zunanjih evalvacij in izdajamo končno metaporočilo o institucionalnih zunanjih evalvacijah v letih 2007 in 2008.

Svet za visoko šolstvo oziroma senata (evalvacijski, pa tudi akreditacijski) si je za enega izmed ciljev postavil, da izpolni pogoje za včlanitev v ENQA in se vanjo tudi včlani. Pri tem nam zelo pomaga strokovna služba senata s svojimi strokovnjaki.

Pri izvedbi institucionalnih zunanjih evalvacij v Sloveniji upoštevamo naslednja **načela presojanja**:

- **etično obnašanje**: temelj strokovno opravljenega dela;

¹ Komunique konference evropskih ministrov, pristojnih za visoko šolstvo, Leuven in Louvain-la-Neuve, 28.-29. april 2009

- **korektnost predstavitve:** dolžnost poročati resnično in točno;
- **skrb za strokovnost:** prizadevnost in preudarnost pri presojanju;
- **neodvisnost:** temelj za nepristranskost presoje in objektivnost sklepov presoje;
- **pristop na podlagi dokazov:** racionalna metoda za doseganje zanesljivih in ponovljivih sklepov presoje v sistematičnem procesu presoje.²

Aktivnosti Senata za evalvacijo pri zunanjem zagotavljanju kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol so:

- **upoštevanje postopkov** za notranje zagotavljanje kakovosti v visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah;
- **razvoj postopkov zunanjega zagotavljanja kakovosti:** nameni in cilji postopkov so določeni in objavljeni, preden se oblikujejo sami postopki. Pri tem sodelujejo vsi odgovorni (tudi visokošolski zavodi in višje strokovne šole);
- **kriteriji za odločitve** so objavljeni in dosledno uporabljani;
- **postopki senata** ustrezajo namenu in dosegajo cilje;
- **poročanje:** poročila (o zunanjih evalvacijah) so jasno napisana in dostopna vsem, ki so jim namenjena;
- **postopki spremljanja** (»follow-up«) uresničevanja priporočil, priprava akcijskih načrtov, dosledno izvajanje;
- **občasno ponavljanje ocenjevanja, pregledov** (»reviews«): trajanje ciklusa in uporabljeni postopki so jasno določeni in vnaprej objavljeni;
- **širše analize** (»system-wide analyses«): senat pripravi občasna poročila o splošnih ugotovitvah iz opravljenih evalvacij.

Dolžan sem se zahvaliti vsem sodelavcem, evalvatorjem, tujim ekspertom, odgovornim na visokošolskih zavodih in višjih strokovnih šolah, posebno pa strokovni službi senata ter študentom za podporo in sodelovanje pri razvoju in udejanjanju sistema kakovosti v visokem šolstvu v Republiki Sloveniji.

Prof. dr. Franci ČUŠ
Predsednik senata

---

² SIST EN ISO 19011: 2003

Beseda urednice

Pred nami je prvo metaporočilo Senata za evalvacijo Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo, po spremembi visokošolske zakonodaje v letu 2006 pristojnega za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v slovenskem visokošolskem prostoru. Senat je te pristojnosti konec septembra 2007 prevzel od Nacionalne komisije za kvaliteto visokega šolstva; leta 2006 je opravila prve štiri pilotne institucionalne zunanje evalvacije visokošolskih zavodov in začela postopke za institucionalne evalvacije v letu 2007.

Ker je Senat za evalvacijo prevzel naloge nacionalne komisije šele ob koncu leta 2007, je moral v prvi polovici leta 2008 najprej končati institucionalne evalvacije visokošolskih zavodov za leto 2007, nato pa opraviti vse evalvacije v letu 2008, v katerem je prvič presojal tudi višje strokovne šole, ki po mednarodnih merilih spadajo med programe kratkega terciarnega izobraževanja, zahteva po enotnih kakovostnih standardih v njih pa je bila jasno izražena na konferenci evropskih ministrov, pristojnih za visoko šolstvo, v Berlinu septembra 2003. Poleg intenzivnih priprav na evalvacije visokošolskih zavodov iz leta 2007 je strokovna služba senata najprej proučila evropske standarde in smernice za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG) ter pogoje za članstvo v evropski mreži agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA). Ugotovila je, da Merila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti visokošolskih zavodov, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela, ki jih je leta 2004 sprejela Nacionalna komisija za kvaliteto visokega šolstva, upoštevajo evropska priporočila in standarde na tem področju, zato je Senat za evalvacijo odločil, da jih prevzame oziroma da jih uporablja do sprejetja svojih meril. Po proučitvi pogojev za včlanitev v ENQA je strokovna služba senata ugotovila, da ima Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo, katerega del je Senat za evalvacijo, v primerjavi z Nacionalno komisijo za kvaliteto visokega šolstva določene prednosti, saj poleg evalvacij opravlja tudi akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov, kar je pri zagotavljanju kakovosti nujno tesno povezano med seboj, ter ima sprejeta in javno objavljena pravila o svojem delu, v katerih so opredeljene naloge, evalvacijski in akreditacijski postopki ter način odločanja.

Po drugi strani je moral senat z intenzivnim delom najprej izpolniti temeljni pogoj za članstvo v evropski mreži agencij za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, to je nepretrgano opravljanje zunanjih evalvacij najmanj dve leti, nadalje pritegniti k sodelovanju v zunanjih evalvacijskih komisijah tuje strokovnjake in zato takoj prevesti v angleški jezik vso potrebno dokumentacijo... Z javno objavo tega metaporočila je izpolnjen še eden od bistvenih pogojev za enakovredno sodelovanje v tej mreži.

V metaporočilu je uvodoma opisano spreminjanje visokošolske zakonodaje, oblikovanje novega Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo in še posebej Senata za evalvacijo. Ker je v letu 2008 strokovne, administrativne in tehnične naloge za senat najprej opravljal Urad Republike Slovenije za visoko šolstvo, nato pa Sekretariat sveta, smo se odločili, da ju enotno poimenujemo strokovna služba senata.

Sledi kratek pregled dela, ki ga je v dobrem letu opravil Senat za evalvacijo, v nadaljevanju so natančno opisane in analizirane evalvacije v letu 2007, nato v letu 2008, ob koncu je prikazana analiza samoevalvacijskih poročil visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol v

letu 2007. Po sklepnih ugotovitvah senata so v prilogah objavljeni sestava zunanjih evalvacijskih komisij, nov instrumentarij za presojo, ki ga je določil senat, ter analize vprašalnikov strokovne službe senata.

Naj podrobneje predstavim poglavji o institucionalnih zunanjih evalvacijah v letih 2007 in 2008. Po uvodoma opisanih pripravah na institucionalne zunanje evalvacije so osrednji del poglavij povzetki ugotovitev iz vseh končnih evalvacijskih poročil, in sicer po posameznih področjih ocenjevanja visokošolskega zavoda ali višje strokovne šole iz meril za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. V njih smo skušali zajeti bistvene prednosti, pomanjkljivosti in priporočila komisij za odpravo pomanjkljivosti (v letu 2007 so namesto slednjih zapisovale priložnosti za izboljšanje) zavodov in šol. V posebni preglednici smo po področjih ocenjevanja iz meril popisali zglede priporočljive ureditve (ponekod že tudi primere dobre prakse), ki so jih zunanje evalvacijske komisije prepoznale kot prednost posameznega zavoda oziroma šole. V nadaljevanju so objavljeni povzetki mnenj evalviranih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter ugotovitve strokovne službe senata s predlogi za izboljšanje dela evalvacijskih komisij. Poglavje o institucionalnih zunanjih evalvacijah v letu 2008 vsebinsko zaokrožajo mnenja tujih evalvatorjev. Vsako od teh poglavij vsebuje še skupno analizo preglednih vprašalnikov – priprav na zunanje evalvacije, ki so jih morali zavodi oziroma šole izpolniti pred obiskom komisije.

Tudi ob analizi samoevalvacijskih poročil visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol smo skušali izluščiti priporočila za izboljšanje dela, ki naj bi bila zavodom in šolam v pomoč pri razvijanju, spremljanju in zagotavljanju kakovosti oziroma samoocenjevanja.

Nazadnje bi želela opozoriti na to, da moramo za nemoteno in kakovostno delo Senata za evalvacijo nujno okrepiti njegovo strokovno službo, še posebej, če se želimo čim prej včlaniti v evropsko mrežo agencij za zagotavljanje kakovosti in biti njeni enakovredni partnerji ter vpisati v evropski register agencij (European Quality Assurance Register for Higher Education - EQAR). Članstvo bo pomenilo namreč stalno intenzivno mednarodno sodelovanje, tudi slovenskih evalvatorjev v evropskih evalvacijskih skupinah, nepretrgano samoocenjevanje, periodično zunanje ocenjevanje Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo oziroma senata – najmanj vsakih pet let bodo njegovo delo ocenjevale priznane evropske agencije. Poleg tega bo treba doma opravljati vse predpisane naloge; samo zunanjih evalvacij zavodov in študijskih programov, najmanj na vsakih sedem let, saj so pogoj za vnovične akreditacije, bo več kot sto na leto. Navsezadnje si moramo prizadevati, da se bo nenehno krepila tudi pomoč strokovne službe senata visokošolskim zavodom, višjim strokovnim šolam in zunanjim evalvacijskim komisijam.

Tatjana Debevec
Sekretariat Sveta

SVET REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VISOKO ŠOLSTVO

Spreminjanje Zakona o visokem šolstvu

Z uveljavitvijo novele Zakona o visokem šolstvu jeseni 2006, objavljene v Uradnem listu RS, št. 119/2006 – uradno prečiščeno besedilo, je Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo poleg akreditacije visokošolskih zavodov in študijskih programov ter soglasij k habilitacijam visokošolskih delavcev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev dobil nove pristojnosti in naloge – najpomembnejše so preverjanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v visokem in višjem šolstvu, torej v celotnem terciarnem izobraževanju v državi.

Svet je prevzel vlogo evalvacijskega organa namesto Nacionalne komisije za kvaliteto visokega šolstva (v nadaljnjem besedilu: nacionalna komisija) oziroma z zakonom iz leta 2004 (ZVis-UPB2, Ur. l. RS, št. 100/04) predvidene agencije za zagotavljanje kakovosti, ki ni bila ustanovljena. Za ta del delovanja sveta so bila upoštevana merila, potrebna za članstvo v evropski mreži agencij za zagotavljanje kakovosti (European association for Quality Assurance in Higher Education; v nadaljnjem besedilu: ENQA); prav zato je v zakonu opredeljen kot neodvisen organ.

Svet je moral svoje delo organizirati drugače kot prej; za vodenje akreditacijskih, evalvacijskih in habilitacijskih postopkov je imenoval tri senate. Po zadnjem odstavku 50. člena zakona je vse strokovne, administrativne in tehnične naloge za svet oziroma njegove senate opravljal organ v sestavi ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo. Zato je bila 15. decembra 2006 v Uradnem listu Republike Slovenije št. 132 objavljena Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organih v sestavi ministrstva, po kateri se je na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ustanovil nov organ: Urad Republike Slovenije za visoko šolstvo. Urad je naloge za svet opravljal do 12. avgusta 2008, ko jih je v skladu s spremembo Zakona o visokem šolstvu – ZViS-F (Uradni list RS, št. 64/2008) prevzel Sekretariat Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo kot njegov sestavni del. Ta torej ni več odvisen od Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, kar je v skladu s 17. januarja 2008 izdano odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije (US št.: U-I-370/06-20), zaradi katere je sploh prišlo do vnovične spremembe visokošolskega zakona. V odločbi sodišča je bilo namreč ugotovljeno, da urad kot organ v sestavi ministrstva ne zagotavlja potrebne neodvisnosti, določene v evropskih predpisih – torej enega od temeljnih pogojev za včlanitev v ENQA.

Oblikovanje novega Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo

V skladu s 50. členom Zakona o visokem šolstvu iz leta 2006 je Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo (v nadaljnjem besedilu: svet) partnersko sestavljen, v njem so strokovnjaki za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter višje strokovno izobraževanje, predstavniki študentov visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter predstavniki zaposlenih in delodajalcev. Po položaju so njegovi člani tudi trije rektorji univerz in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. V svetu so zastopana vsa študijska področja.

Za vodenje in odločanje v evalvacijskih, akreditacijskih in habilitacijskih postopkih svet imenuje tri senate, ki so tudi partnersko sestavljeni (v vsakem je po en predstavnik delodajalcev in študentov). Senati imajo devet članov, najmanj pet jih je hkrati članov sveta, drugi so zunanji strokovnjaki. Vanje ne smejo biti imenovani rektorji, prorektorji, dekani, prodekani, direktorji, ravnatelji...; torej nihče, ki bi lahko vplival na nepristransko odločanje. Člani sveta oziroma senata se imenujejo za šest let, predstavniki študentov pa za dve.

Prva seja na novo oblikovanega sveta je bila konec aprila 2007, na njej je bil sprejet poslovnik o njegovem delu in potrjeni predlogi za člane senatov. Do konca julija 2007 so bile njihove konstitutivne seje, jeseni pa so vsi sprejeli pravila o svojem delu.

Sekretariat sveta

Strokovne naloge za svet in senate po zadnji spremembi zakona (avgusta 2008) opravlja sekretariat sveta (v nadaljnjem besedilu: sekretariat) kot njegov sestavni del. Ob koncu leta 2008 ima sekretariat šest redno zaposlenih delavcev, vodi ga direktor, ki ga imenuje svet za petletno obdobje. Naloge sekretariata se opravljajo v štirih notranjih organizacijskih enotah: sektorju za akreditacijo, sektorju za evalvacijo (v nadaljnjem besedilu: strokovna služba senata), sektorju za habilitacijo in splošni službi.

Sekretariat opravlja strokovne, administrativne in tehnične naloge, potrebne za nemoteno delo sveta, senatov, njihovih delovnih teles oziroma komisij, predvsem pa:

- pripravlja predloge letnih delovnih načrtov, letnih poročil in finančnih izkazov, skrbi za uresničevanje sporazumov in pogodb, ki jih sklene svet,
- skrbi za stike z deležniki, strokovno in drugo javnostjo, organizira usposabljanja neodvisnih strokovnjakov;
- skrbi za sodelovanje s sorodnimi domačimi in tujimi institucijami;
- pripravlja predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejmejo senati oziroma svet;
- opravlja upravne in strokovne naloge v akreditacijskih, habilitacijskih, evalvacijskih in drugih postopkih ter
- pripravlja gradiva za svet in senate oziroma njihove seje, skrbi za zapisnike in dokumentacijo.

SVET KOT EVALVACIJSKI ORGAN

Poglavitna naloga sveta je skrb za kakovost slovenskega visokega šolstva in višjega strokovnega izobraževanja, tako da spremlja, ugotavlja in zagotavlja kakovost visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, njihovih študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela. Ob tem:

- sodeluje z institucijami oziroma agencijami za akreditacijo in evalvacijo iz tujine ter njihovimi strokovnjaki;
- sodeluje z visokošolskimi zavodi in višjimi strokovnimi šolami ter vzpodbuja izvajanje samoevalvacij, organizira usposabljanje zunanjih evalvacijskih komisij ter objavlja poročila o posameznih zunanjih evalvacijah, jih analizira ter pripravlja in objavlja letna nacionalna poročila.

Svet določi merila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela.

SENAT ZA EVALVACIJO

12. julija 2007 je bila konstitutivna seja Senata za evalvacijo (v nadaljnjem besedilu: senat), 18. septembra 2007 je sprejel pravila o svojem delu, v katerih so opredeljene pristojnosti, postopek, način odločanja članov senata ter način oblikovanja in določanja nalog njegovih

delovnih teles. Pravila so skladna s poslovníkom o delu sveta. Senat sprejema odločitve neodvisno na prvi stopnji, pritožbeni organ je svet.

Poglavitne naloge senata so:

- zbiranje in analiziranje poročil o samoevalvacijah ter zunanjih evalvacijah;
- vodenje zunanjih evalvacijskih postopkov in priprava strokovnih podlag zanje;
- imenovanje komisij za zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela;
- usmerjanje zunanjih evalvacijskih postopkov, poročanje o njih ter spodbujanje samoevalvacije visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol.

Senat ima dve stalni delovni telesi: posebni komisiji za vodenje zunanjih evalvacijskih postopkov v visokem šolstvu ter višjem strokovnem šolstvu. Komisiji obravnavata strokovna vprašanja s posameznih področij delovanja senata in oblikujeta stališča, mnenja in predloge sklepov za seje senata.

Poleg stalnih delovnih teles senat imenuje še posebne 5-članske komisije za zunanjo evalvacijo iz nabora neodvisnih in usposobljenih evalvatorjev, ki jih na predlog senata potrdi svet, praviloma je vsaj en član komisije tuji strokovnjak.

Evalvacijski postopki se začnejo na podlagi pisnih vlog; pripravljene morajo biti v skladu z evalvacijskimi merili. Visokošolski zavodi in višje strokovne šole oddajo vloge na predpisanih obrazcih ter jim dodajo dokumentacijo in druge predpisane priloge. Zbira jih strokovna služba senata, ta tudi preverja njihovo formalno popolnost ter z njimi sproti seznanja predsednika senata in predsednika delovnih komisij. Predsednik senata – oziroma po njegovem pooblastilu strokovna služba senata – zavod oziroma šolo obvesti o ugotovljenih pomanjkljivostih in zahteva dopolnitev vloge. Strokovna služba zaznamke o pomanjkljivostih v vlogi in njihovi odpravi dokumentira in jih posreduje v presojo predsedniku senata oziroma pristojni delovni komisiji.

Kadar delovna komisija priporoča zunanjo evalvacijo, predlaga senatu imenovanje usposobljenih in na svetu potrjenih evalvatorjev v posebne 5-članske komisije za zunanjo evalvacijo. Predlog skupaj s predlogom sklepa o imenovanju komisije posreduje senatu v dokončno odločitev. Dokončne odločitve sprejema senat na sejah z večino glasov svojih članov.

Posebna 5-članska komisija za zunanjo evalvacijo opravi presojo (obisk) visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole in izda končno poročilo o zunanji evalvaciji. K poročilu lahko presojeni zavod izda ločeno mnenje, oboje skupaj pa se upošteva pri vnovični akreditaciji, ki mora biti opravljena najmanj vsakih sedem let.

ZUNANJA EVALVACIJA VISokeGA IN VIŠJEGA ŠOLSTVA V LETIH 2007 IN 2008

Kratek pregled opravljenega dela senata

V skladu z usmeritvami Evropske unije za vzpostavitev skupnega evropskega visokošolskega prostora, katerega poglobitni cilj je zagotavljanje kakovosti v njem, je senat najprej proučil evropske predpise, standarde in priporočila s tega področja ter začel pripravljati predpise in druge akte, potrebne za svoje delovanje. Pripravljati se je začel na sodelovanje z drugimi evropskimi institucijami oziroma njihovimi strokovnjaki za akreditacijo in evalvacijo visokega šolstva ter na izpolnjevanje pogojev, določenih za včlanitev v ENQA oziroma vpis v Evropski register agencij (European Quality Assurance Register for Higher Education; v nadaljnjem besedilu EQAR). Nadaljeval je postopke za institucionalne zunanje evalvacije visokošolskih zavodov, ki jih je spomladi 2007 začela nacionalna komisija:

1. Ugotovil je, da so Merila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti visokošolskih zavodov, študijskih programov ter znanstvenoraziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela (v nadaljnjem besedilu: merila), ki jih je sprejela nacionalna komisija, v skladu z evropskimi standardi in smernicami (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area; v nadaljnjem besedilu ESG), zato je v svojih pravilih zapisal, da jih bo uporabljal do sprejetja novih.
2. Na svoji 2. seji 18. septembra 2007 je sprejel in objavil Pravila o delu Senata za evalvacijo, ta so bila v skladu z Zakonom o visokem šolstvu pogoj za prevzem nalog nacionalne komisije.
3. Zbral in analiziral je samoevalvacijska poročila visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol za leto 2007.
4. Oblikoval je svoja delovna telesa in pripravil vse potrebno za nadaljevanje evalvacij visokošolskih zavodov, katerih nepopolne vloge je konec septembra 2007 prevzel od nacionalne komisije; sprejel je delovni načrt do konca leta 2007, delovni načrt za leto 2008 in finančni načrt ter izjavo o svojem poslanstvu.
5. Organiziral je dve usposabljanji za zunanje evalvatorje: prvo konec januarja 2007, drugo konec oktobra 2008 – celodnevne usposabljanja 24. oktobra v hotelu Union se je udeležilo več kot 70 kandidatov za evalvatorje, in sicer tako visokošolskih in višješolskih učiteljev, predstavnikov gospodarstva kot študentov. Evalvatorje je potrdil svet, prvo, že usposobljeno skupino, ki je opravljala pilotske evalvacije, konec novembra 2007, drugo skupino pa po končanih usposabljanjih v začetku novembra 2008.
6. Senat je izmed usposobljenih evalvatorjev imenoval 5-članske zunanje evalvacijske komisije, ki so opravile 11 institucionalnih zunanjih evalvacij visokošolskih zavodov in prvič tudi višjih strokovnih šol. Dvodnevni obiski visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol so potekali februarja, marca, maja, junija in novembra, kot zunanji opazovalci so se jih udeležili tudi delavci strokovne službe senata, v zadnjih treh pa so sodelovali priznani tuji strokovnjaki.

7. Senat je za drugo skupino evalvacij pripravil:

- nov instrumentarij za zunanje evalvacije (pregledna vprašalnika (posebej za visokošolske zavode in posebej za višje šole), namenjena pripravi na zunanjo evalvacijo, protokol obiska zunanje evalvacijske komisije, navodila za izdelavo končnega evalvacijskega poročila) ter ga skupaj z drugimi pomembnimi dokumenti prevedel v angleščino;
- vprašalnika za vodstvo in študente presojanih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, s katerima ugotavlja zadovoljstvo z delom zunanjih evalvacijskih komisij oziroma zbira predloge za izboljšanje tako njihovega dela kot dela senata in strokovne službe senata – vpeljevanje samoevalvacije sveta oziroma senata.

8. V dobrem letu dni se je razvilo tudi mednarodno sodelovanje:

- strokovna služba senata je sodelovala na različnih mednarodnih srečanjih oziroma forumih o zagotavljanju kakovosti (tudi na obeh forumih ENQA novembra 2007 v Rimu in novembra 2008 v Budimpešti);
- svet si je pridobil polnopravno članstvo v Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies in Higher Education (CEE Network) – 24. 5. 2008 je bil v Albaniji podpis listine o tem;
- svet je decembra 2008 zaprosil za včlanitev v European Consortium for Accreditation – ECA, marca 2009 je predviden obisk predstavnikov konzorcija v Sloveniji;
- strokovna služba senata je navezala stike z drugimi priznanimi evropskimi agencijami (ASIIN, ACQUIN...);
- senat je za člane zunanjih evalvacijskih komisij imenoval uveljavljene tuje strokovnjake iz agencije, ki je včlanjena v ENQA, oziroma evropsko priznane »bolonjske« strokovnjake;
- 11. in 12. decembra je svet oziroma sekretariat obiskal dr. Achim Hopbach, podpredsednik ENQA; 18. decembra 2008 pa dr. Terence Clifford-Amos iz Velike Britanije, strokovnjak za bolonjsko prenovo, evalvator in član združenja EURASHE (The European Association of Institutions in Higher Education).

INSTITUCIONALNE ZUNANJE EVALVACIJE ZA LETO 2007

Prevzem vlog za zunanjo evalvacijo

S podpisom primopredajnega zapisnika 28. septembra 2007 je senat z dokončnim prevzemom nalog nacionalne komisije »podedoval« 9 vlog za institucionalno zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov v letu 2007; šest iz Univerze v Ljubljani, dve iz Univerze v Mariboru in eno iz Univerze na Primorskem, in sicer:

1. Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani;
2. Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani;
3. Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani;
4. Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani;
5. Fakultete za upravo Univerze v Ljubljani;
6. Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani;
7. Fakultete za logistiko Univerze v Mariboru;
8. Medicinske fakultete Univerze v Mariboru;
9. Visoke šole za zdravstvo Izola Univerze na Primorskem.

Strokovna služba senata je po pregledu vlog ugotovila, da ena nima nobenih prilog, vse druge pa so bile pomanjkljive. Poleg tega je bilo treba takoj zavrniti vlogi Fakultete za logistiko in Medicinske fakultete, obe iz Univerze v Mariboru, saj še nista imeli diplomantov svojih študijskih programov, kar je po 24. členu meril pogoj za zunanjo evalvacijo.

Sedmim visokošolskim zavodom je bil oktobra poslan dopis, v katerem jim je bilo pojasnjeno, da evalvacijske postopke v skladu z zakonom nadaljuje senat oziroma svet, ter katere priloge morajo poslati v skladu z 29. členom meril. Rok za dopolnitve vlog se je iztekel 10. novembra 2007.

Potrditev evalvatorjev

Hkrati je senat pregledal dokumentacijo o evalvatorjih, ki jih je usposabljala še nacionalna komisija oziroma so sodelovali pri prvih pilotnih evalvacijah, jih poprosil, ali so pripravljeni delati naprej, potem pa novembra 2007 poslal svetu predlog za njihovo potrditev. Tako je senat dobil prvo skupino 19 priznanih evalvatorjev, prve sklepe o sestavi zunanjih evalvacijskih komisij je sprejel v začetku decembra 2007.

Presojani visokošolski zavodi in postopek do izdaje končnih poročil

Ker je bilo evalvatorjev – ob upoštevanju 12. člena pravil o delu senata, ki določa sestavo evalvacijske komisije in da vanjo ne smejo biti imenovani strokovnjaki, ki delajo v visokošolskem zavodu, višji strokovni šoli oziroma študijskem programu, izbranem zanje – premalo, časa za usposabljanje novih pa ni bilo, je senat odločil, da bo evalvacije za leto 2007 opravil v dveh rokih, prve na začetku leta 2008, druge do junija 2008. V prvi skupini visokošolskih zavodov so bili tisti, ki so svoje vloge v postavljenem roku najbolje dopolnili. 10. decembra 2007 so dobili obvestilo o sestavi komisije in pregledni vprašalnik, ki so ga morali izpolniti do konca januarja 2008. Senat jih je še prosil, naj sporočijo, ali se s sestavo komisije strinjajo. V tej skupini so bili: Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter Visoka šola za zdravstvo Izola Univerze na Primorskem.

Konec januarja so se začele zadnje intenzivne priprave zunanjih evalvacijskih komisij in visokošolskih zavodov na presojo. Senat je 19. januarja 2008 v prostorih Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani organiziral srečanje evalvacijskih komisij in predstavnikov visokošolskih zavodov, namenjeno usposabljanju oziroma pripravi na institucionalne zunanje evalvacije. Udeležencem je predstavil načrt obiskov in instrumentarij za presojo, ki ga je delno popravljenega prevzel od nacionalne komisije: pregledni vprašalnik, protokol obiska, navodilo za pripravo končnega poročila oziroma strukturo končnega poročila. Komisije so s predstavniki zavodov določile tudi predvidene datume dvodnevni obiskov, dogovorile so se o ukrepih pred obiskom, usklajevanju in določanju urnika obiska, njegovem poteku, udeležencih... Obiski vseh treh zavodov so bili konec februarja in prve dni marca.

Ko so komisije končale svoje delo z oddajo končnih evalvacijskih poročil strokovni službi senata konec marca 2008, je senat takoj imenoval še komisiji za zunanjo evalvacijo preostalih dveh visokošolskih zavodov iz leta 2007 (sestava vseh komisij za zunanje evalvacije v letu 2007 je v prilogi št. 1), ki sta ustrezno dopolnila svojo vlogo, saj je bilo treba to delo končati do začetka junija. Senat se je namreč ves čas vzporedno pripravljal na evalvacije za leto 2008. Do 4. junija sta se končala obiska Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani, končni evalvacijski poročili sta bili strokovni službi senata poslani do konca junija 2008.

Strokovna služba senata je medtem izdelala kratka vprašalnika, namenjena vodstvu in študentom presojanega zavoda, s katerima je želela zbrati informacije o tem, kako so bili na zavodu zadovoljni z delom komisije, kakšni so morebitni predlogi za njegovo izboljšanje... Vseh pet končnih evalvacijskih poročil je takoj po tem, ko so jih predsedniki komisij oddali, poslala v mnenje presojanim visokošolskim zavodom in jih prosila, da odgovorijo še na anketna vprašalnika. Mnenja visokošolskih zavodov so morala biti ločena, saj končnih evalvacijskih poročil ni dovoljeno spreminjati. Iz mnenj oziroma izpolnjenih vprašalnikov je razvidno, da so bili zavodi z obiski komisij zelo zadovoljni, saj so bili ti nadpovprečno ocenjeni (priloga št. 3: analiza preglednih vprašalnikov). Mnenja in izpolnjeni vprašalniki so bili vrnjeni strokovni službi senata do začetka poletja 2008.

Vseh obiskov sta se kot zunanja opazovalca udeleževala delavca strokovne službe senata, saj sta le tako lahko ugotovila, kako bi bilo mogoče izboljšati postopek in instrumentarij za nadaljnje evalvacije (predvsem protokol obiska komisije in pregledni vprašalnik, namenjen pripravi na presojo). Že med obiski sta ugotovila, katere pomanjkljivosti bi bilo mogoče odpraviti, konkretni predlogi za izboljšan instrumentarij pa so nastajali ob analiziranju evalvacijskih poročil in seveda ob hkratnem proučevanju ESG. Poleg tega naj bi bil vprašalnik čim bolj usklajen s področji ocenjevanja iz meril. Osnutek novega preglednega vprašalnika, namenjenega pripravi na presoje visokošolskih zavodov jeseni 2008, je strokovna služba senata usklajevala s predlogi evalvatorjev in evalviranih visokošolskih zavodov.

UGOTOVITVE IZVAJALCEV INSTITUCIONALNIH ZUNANJIH EVALVACIJ

Institucionalne zunanje evalvacije za leto 2007 so presoJane iz različnih zornih kotov. Najprej bodo prikazani vsebinski povzetki vseh petih zunanjih evalvacijskih poročil, zgledi priporočljive ureditve, ki so jih prepoznale zunanje evalvacijske komisije, analiza izpolnjenih

preglednih vprašalnikov, potem pa mnenja presojanih visokošolskih zavodov in ugotovitve strokovne službe senata.

Vsebinski povzetki zunanjih evalvacijskih poročil

Opažena je razlika med mladim visokošolskim zavodom, članico Univerze na Primorskem, ki se še razvija, in preostalimi štirimi zavodi, članicami Univerze v Ljubljani, ki imajo dolgoletno tradicijo. Zato je razumljivo, da prvi tu in tam še vzpostavlja primerne razmere za nemoteno delovanje, medtem ko imajo drugi te že razvite.

Povzetki so vsebinsko zaokroženi po področjih ocenjevanja iz meril, čeprav je v marsikaterem poročilu pri posameznem področju opisano tudi tisto, kar ne spada vanj.

1. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Vsi presojeni visokošolski zavodi imajo javno izraženo poslanstvo (tudi poslanstva posameznih oddelkov...), vizijo in strategijo svojega delovanja, vendar ponekod kratkoročni in dolgoročni razvojni cilji niso jasno razmejeni oziroma niso dovolj prepoznavni, vizija in poslanstvo se prepletata. Poznavanje usmeritve in ciljev visokošolskega zavoda med zaposlenimi in študenti je boljše na visokošolskih zavodih z dolgoletnim delovanjem (povezano s starostjo šole). Strategija večine članic Univerze v Ljubljani je skladna s strategijo univerze.

Pristojnosti, pooblastila in odgovornosti vseh zaposlenih so določene v predpisih (v veljavni zakonodaji, statutih univerz, pravilih ter drugih internih aktih članic in univerz), vendar je velikokrat premalo sodelovanja med njimi. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci sodelujejo pri oblikovanju procesov učenja ter znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti v oddelkih, katedrah oziroma prek organov upravljanja in vodenja, svoje predstavnike imajo v organih visokošolskega zavoda. Študentom je omogočeno sodelovanje z izražanjem mnenj, imajo volilno oziroma glasovalno pravico.

Visokošolski zavodi imajo ustrezno usposobljene visokošolske učitelje in druge zaposlene, tudi na mladem visokošolskem zavodu se struktura in število redno zaposlenih iz leta v leto izboljšuje, saj si uspešno pridobiva ustrezno usposobljene visokošolske učitelje. Pri enem visokošolskem zavodu je prostorska stiska zelo velika, drugod prostori za zdaj zadoščajo, trije zavodi načrtujejo graditve novih. V skoraj vseh zavodih so komisije zaznale skrb, ali bodo prostori zadoščali za uresničitev dolgoročnih ciljev iz strateškega načrta oziroma takrat, ko bodo vpeljani vsi bolonjski študijski programi. Uvedba bolonje bo vplivala tudi na povečanje finančnih sredstev, potrebnih za kakovostno delo, predvsem obema presojanima visokima zdravstvenima šolama jih že zdaj primanjkuje.

Vsi visokošolski zavodi imajo urejene evidence o svoji dejavnosti, za zagotavljanje kakovosti si vsi prizadevajo. Večinoma imajo že vzpostavljen sistem za to, vendar celovitega spremljanja kakovosti še ni povsod, premajhno je sodelovanje študentov, nepedagoškega osebja, vloge vseh deležnikov niso opredeljene. Komisije so ugotovile še, da iz samoevalvacijskih poročil ni vedno razvidno, ali imajo ukrepe za izboljšanje kakovosti oziroma ali se ti uresničujejo in kolikšna je njihova učinkovitost.

2. *Izobraževanje – študijska dejavnost*

Visoki zdravstveni šoli izobražujeta po programih, ki sta pripravljena v skladu z evropskimi direktivami (ti. regulirani poklici), v katerih so kompetence diplomantov oziroma učni dosežki evropsko primerljive, prav tako pridobljeni strokovni naslov. Drugače je s starimi nebolonjskimi programi. Tudi v drugih presojanih visokošolskih zavodih so občutne razlike med starimi in novimi (bolonjskimi) študijskimi programi. Stari še niso bili oblikovani na podlagi kompetenc, v novih pa so cilji in kompetence jasni, natančno določeni ter oblikovani v skladu s strategijo in cilji zavoda. Študijske obveznosti v njih so kreditno ovrednotene po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (v nadaljnjem besedilu: ECTS).

Za vse programe (stare in nove) so določena merila za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov (na univerzi in članicah), tako da so primerljiva z nacionalnimi in evropskimi standardi; visokošolski zavodi sproti nadzorujejo upoštevanje teh meril.

Visokošolski zavodi zbirajo informacije o zanimanju kandidatov za vpis v razpisane študijske programe, vsi na informativnih dnevih, nekateri tudi prek spletnih strani. Študente anketirajo vsi zavodi, v poročilih je navedeno, da na tak način ocenjujejo kakovost izvajanja študijskih programov oziroma visokošolske učitelje in sodelavce. Izsledki anket oziroma mnenja študentov so večinoma eden od pogojev za habilitacije. Po drugi strani so komisije skoraj na vseh zavodih ugotovile, da se izsledki anket ne uporabljajo dovolj sistematično ali da se pri izboljševanju kakovosti ne upoštevajo dovolj, da študenti niso seznanjeni, kako (in ali sploh) so upoštevani.

Le dva zavoda imata informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov, eden jih zbira sam, drugega obveščajo poklicna združenja.

Učne dosežke, prehodnost in dejansko trajanje študija študentov spremljajo vsi zavodi, največ težav je zaradi predolgega študija, tudi prehodnost predvsem iz prvega letnika v drugi je treba izboljšati. Vsi presojeni visokošolski zavodi izobražujejo za poklice, ki so zelo iskani, zato se veliko študentov zaposli pred diplomiranjem. Zavodi se sistematično lotevajo vprašanja, kako prepričati čim več že zaposlenih študentov, naj čim prej končajo študij.

Študijskih obremenitev po ECTS ne spremlja še nobeden od zavodov, na večini pa se razvija tutorski sistem.

Razmerja med številom visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter med številom študentov se med zavodi kar precej razlikujejo, zares slabo razmerje je na enem zavodu. Manj študentov na visokošolskega učitelja oziroma sodelavca praviloma pomeni pristnejši stik in prijetno študijsko ozračje.

3. *Znanstvenoraziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost*

Medtem ko si mlad zavod še ustvarja razmere za raziskovalno delo, je na drugih štirih znanstvenoraziskovalna in strokovna dejavnost skladna s strategijo univerze, lastno strategijo, na skladnost z nacionalnimi ter evropskimi usmeritvami in standardi pa kažejo mednarodno sodelovanje pri projektih, objavah in različnih dejavnostih. Mnogi visokošolski učitelji in sodelavci imajo pri raziskovanju težave zaradi prevelike pedagoške obremenjenosti.

Sodobna spoznanja znanstvenoraziskovalne in strokovne dejavnosti se povsod uporabljajo pri poučevanju, prepletenost raziskovalnega in pedagoškega dela je razvidna tudi iz seminarskih in diplomskih nalog. Sodelovanja dodiplomskih študentov pri raziskovalnem delu je malo, to se močno okrepi pri podiplomskih študentih.

Vodstva visokošolskih zavodov se zavedajo pomembnosti raziskovalnega dela, spodbujajo redno objavljane znanstvenoraziskovalnih in strokovnih izsledkov, o tem vodijo ustrezne evidence, večina objav je razvidna iz podatkovne baze COBISS. Znanstvenoraziskovalno oziroma strokovno delo je pogoj za habilitacije. Raziskovalno delo pa ni povsod enako razvito, razlikuje se tudi med oddelki na posameznih visokošolskih zavodih. Komisije so priporočile več projektov, več mednarodnega sodelovanja ter več sodelovanja med zavodi in oddelki v njih. Več raziskovalnega dela skoraj na vseh zavodih otežuje pedagoška preobremenjenost visokošolskih učiteljev in sodelavcev, zato jim evalvacijske komisije priporočajo, naj proučijo možnosti za njihovo razbremenitev. Komisije priporočajo odprtje projektnih pisarn oziroma učinkovito administrativno pomoč pri pridobivanju projektov.

4. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci

Postopki izbire, imenovanja ter napredovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev in sodelavcev so predpisani z zakonom, statutoma univerz, izvajajo se v skladu s predpisanimi merili za izvolitve v nazive. Merila vsebujejo tako dosežke pri znanstvenoraziskovalnem, umetniškem in strokovnem kot pedagoškem delu, to povezovanje je nujno. Na vseh članicah Univerze v Ljubljani je delovna obremenitev, namenjena izobraževalnim, znanstvenoraziskovalnim in strokovnim aktivnostim, določena v pogodbah o zaposlitvi, pri nekaterih pa še v drugih predpisih (npr: merila za zmanjšanje neposredne pedagoške obveznosti).

Na dveh visokošolskih zavodih je izobraževanje in usposabljanje visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev načrtovano, na vseh pa se spodbuja, je omogočeno in zagotovljeno. Vodijo se evidence o tem. Dolžnost zaposlenih, da se izobražujejo, je določena v pogodbah o zaposlitvi.

Visokošolski zavodi skrbijo za promoviranje in napredovanje mladih visokošolskih sodelavcev tako, da jih pritegnejo k pedagoškemu delu na zavodu, jih podiplomsko izobražujejo in habilitirajo v nazive. Težave vidijo predvsem v sproščanju delovnih mest, saj po veljavni zakonodaji redni profesorji lahko ostajajo na svojih delovnih mestih ne glede na to, da so izpolnili pogoje za upokojitev. Večina visokošolskih zavodov nima izdelane strategije za svetovanje svojim zaposlenim pri razvoju poklicne poti. Komisije jim priporočajo, naj sistematično načrtujejo vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj svojih delavcev (letni razgovori, individualni načrti); to mora biti takšno, da bo omogočalo celovit pregled in vplivalo na razvoj kadrov v skladu s postavljenimi cilji in strategijo zavoda.

Sodelovanja pri izmenjavah visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev doma in v tujini bi moralo biti več, visokošolski zavodi naj izmenjave sistematično spremljajo in spodbujajo, ugotavljajo naj tudi njihov vpliv na razvoj zavoda oziroma dejavnosti.

5. *Upravni in strokovno-tehnični delavci*

Na vseh zavodih so postopki izbire upravnih in strokovno-tehničnih delavcev v skladu z veljavno zakonodajo, večinoma je urejeno tudi njihovo napredovanje. Omogočeno je vseživljenjsko izobraževanje oziroma usposabljanje, velikokrat je tudi financirano, vendar evidence o tem niso urejene. Najbolj pomanjkljivo je svetovanje pri razvoju poklicne poti, zato naj zavodi to uredijo podobno kot za pedagoške in raziskovalne delavce. Pomembno je sprotno ugotavljanje zadovoljstva zaposlenih.

6. *Študenti v visokošolskem zavodu*

Informiranje kandidatov za vpis in študentov je na vseh zavodih zelo dobro razvito, to počnejo na različne načine: na informativnih dnevih, prek spletnih strani, v referatih za študente, z brošurami, s študentskimi informacijskimi sistemi, prek javnih občil...

Preverjanje in ocenjevanje znanja študentov je obvezna sestavina študijskega programa, o tem imajo zavodi pravilnike oziroma pravila. Ukrepov, ki bi študentom pomagali ocenjevati lastno napredovanje in doseganje ciljev iz programa, je še malo.

Glede pridobivanja splošne usposobljenosti študentov, kot so: sposobnost učenja, ustvarjalnega reševanja problemov, raziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela, analiziranja in sintetiziranja, komunikacijske veščine idr., je ugotovljeno, da si s končanjem dodiplomskega študija še ne pridobijo raziskovalnih kompetenc, te se razvijajo v nadaljevanju študija.

Mobilnost študentov (prek programa Erasmus) se spodbuja, vendar se zanimanje zanjo le počasi povečuje. Komisije so ugotovile, da študenti niso dovolj dobro obveščeni o tem, prepogosto pa je ovira nepriznavanje v tujini pridobljenih kreditnih točk: ni evidentiranja opravljenih obveznosti, ni pogodb, v katerih bi bile določene obveznosti študenta, ki odhaja na študij v tujino, in število kreditnih točk, ki se mu po opravljenih obveznostih dodelijo.

Na vseh zavodih so študentski sveti, sodelovanje študentov v organih zavodov je zagotovljeno v skladu z zakonom. Težave so pri polnopravnem članstvu študentov v komisijah za samoocenjevanje kakovosti, večina študentov premalo pozna svoje predstavnike v svetu oziroma ni obveščena o njihovem delu. Na zavodih, kjer izobražujejo po visokih strokovnih in univerzitetnih programih, so komisije dobile vtis, da v njihovih organih sodelujejo le »univerzitetni« študenti.

7. *Prostori, oprema za izobraževalno ter znanstvenoraziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica*

V večini presojanih visokošolskih zavodov je prostorska stiska; tudi če so prostori trenutno ustrezni, jih za uresničitev dolgoročnih ciljev ne bo dovolj. Oprema je sodobna in vzdrževana, nekateri zavodi pa opozarjajo na pomanjkanje proračunskih sredstev zanjo, saj večino zagotovijo iz lastnih virov.

Visokošolski zavodi omogočajo tako zaposlenim kot študentom dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije (do potrebnih podatkovnih baz, študijskega gradiva...), uporabljajo jo pri poslovanju, izobraževanju, raziskovalni ter strokovni dejavnosti. Dostop do

te tehnologije omogočajo v knjižnicah, računalniških učilnicah, razvit imajo študentski informacijski sistem. V nekaterih zavodih je študentom omogočena tudi brezžična povezava z internetom prek prenosnih računalnikov. Članice Univerze v Ljubljani so komisije seznanile z dolgoročnim ciljem univerze, z vzpostavitvijo enotnega informacijskega sistema za študijsko, kadrovsko, poslovno, knjižničarsko in raziskovalno-razvojno informatiko. Knjižnice so dostopne na vseh zavodih, razen na enem so tudi ustrezno založene. V nekaterih bi bilo treba uporabnikom prilagoditi odpiralni čas in povečati število računalniških in čitalniških mest. Tudi knjižnično osebje je strokovno usposobljeno v skladu z domačimi in evropskimi standardi, v nekaterih knjižnicah ga je premalo.

8. *Financiranje izobraževalne oz. študijske, znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti*

Vsi presojani visokošolski zavodi imajo zagotovljena proračunska sredstva za svoje dejavnosti, vendar ta v celoti ne zadoščajo zanje. Posebej na visokih zdravstvenih šolah jih je premalo, vodstvu menita, da je vzrok za to neustrezna umestitev študijskega področja v vladni Uredbi o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov od leta 2004 do leta 2009. Razen enega zavoda vsi aktivno pridobivajo sredstva še iz dejavnosti na trgu, s sodelovanjem v domačih raziskovalnih projektih, iz evropskih razpisov in od drugod. Prizadevajo si za večji vpis v redni študij, saj to pomeni več proračunskega denarja.

Vsi zavodi načrtujejo in razporejajo sredstva, namenjena za izobraževalno oziroma študijsko, znanstvenoraziskovalno ali strokovno delo, v finančnih načrtih in v skladu s programom dela. Na nekaterih zavodih ni bilo dovolj informacij o sprotne spremljanju porabe sredstev oziroma o učinkovitosti in uspešnosti porabe po posameznih dejavnostih. Na štirih zavodih bo k ureditvi tega pripomogel enoten univerzitetni informacijsko-računovodski sistem.

9. *Sodelovanje z družbenim okoljem*

Sodelovanje vseh je zelo dobro na regionalni in tudi na državni ravni. Na mednarodni ravni pa se to od zavoda do zavoda zelo razlikuje.

Oba zdravstvena zavoda sodelujeta s številnimi zdravstvenimi organizacijami, tako imenovanimi učnimi bazami, ki omogočajo študentom praktično usposabljanje in klinične vaje. Drugi trije zavodi imajo močno razvito sodelovanje s podjetji, organizacijami in strokovnimi združenji ter drugimi pomembnimi zainteresiranimi udeleženci v okolju, to je bilo velikokrat uspešno pri oblikovanju bolonjskih študijskih programov. Zavodi sodelujejo še z drugimi visokoškolskimi ustanovami doma in v tujini, veliko priložnost vidijo pri oblikovanju skupnih študijskih programov.

Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev

V preglednici so našteve nekatere ugotovitve, ki so jih zunanje evalvacijske komisije v poročilih zapisale kot prednost posameznega visokošolskega zavoda. Gre za zgledne priporočljive ureditve na posameznem področju njihovega delovanja (ponekod za primere dobre prakse). Prednosti so zbrane po področjih ocenjevanja iz meril.

Področje ocenjevanja	Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev
Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost	<p>Zagotavljanje kakovosti izobraževanja zajema celovito spremljanje kakovosti: od kakovosti študentov, diplomantov, zaposlenih do kakovosti študijskih programov, izobraževanja in opreme. Pri tem so vloge vseh deležnikov jasno opredeljene.</p> <p>Kljub svoji velikosti je visokošolski zavod dobro organiziran, obveznosti in odgovornosti vsakogar so jasne in dobro določene, ob tem pa zavod išče nove organizacijske oblike, ki bi bile še bolj učinkovite.</p>
Izobraževanje – študijska dejavnost	<p>Pri oblikovanju bolonjskih študijskih programov je visokošolski zavod v obliki strateških svetov pritegnil k sodelovanju predstavnike vseh visokošolskih partnerjev.</p> <p>Visokošolski zavod je oblikoval koncept sprotnega samoocenjevanja izobraževalnega procesa po vsakem »bloku« predavanj.</p> <p>Novi evropsko primerljivi programi zagotavljajo zaposljivost diplomantov v širšem evropskem prostoru.</p> <p>Visokošolski zavod je po analizi študentskih anket spremenil odpiralni čas knjižnice in referata ter delovanje e-študenta.</p>
Znanstvenoraziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost	<p>Čedalje več objav v vodilnih strokovnih revijah, število citatov znanstvenih del je veliko.</p> <p>Povečuje se število skupin, ki sodelujejo pri evropskih projektih, in število raziskovalcev ter strokovnih delavcev pri izmenjavah.</p> <p>Znanstvenoraziskovalno in strokovno delo poleg vodstva spremlja posebna komisija, ki o njem obvešča senat ter po potrebi sklicuje tematske sestanke raziskovalcev.</p> <p>Visokošolski zavod je ustanovil raziskovalni inštitut, da bi spodbudil in povezal sodelovanje pri znanstvenoraziskovalni dejavnosti na zavodu ter z drugimi slovenskimi in mednarodnimi organizacijami.</p>
Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci	<p>Visokošolski zavod skuša izboljšati kadrovsko strukturo (zaposlenih visokošolskih učiteljev) tudi z objavo mednarodnih razpisov.</p> <p>Visokošolski zavod je uvedel vrsto ukrepov, s katerimi ustvarja razmere za promocijo in napredovanje visokošolskih sodelavcev: seznanjanje s postopki in pogoji za napredovanje, vzpostavitev meril za razporeditev sredstev za strokovno izpopolnjevanje in udeležbo na znanstvenih srečanjih, za vračilo stroškov izobraževanja, uvajanje spremljanja lastnega dela tako na pedagoškem in strokovnem kot znanstvenoraziskovalnem področju.</p> <p>Povezovanje izobraževalnega ter znanstvenoraziskovalnega dela je predpisano, se spremlja in analizira. Visokošolski zavod načrtuje ukrepe za odpravo težav s pedagoško preobremenjenostjo učiteljev, npr.: zaposlovanje novih delavcev, omejitev predmetov na učitelja z bolonjsko prenovo študijskih programov.</p>

Upravni in strokovno-tehnični delavci	Visokošolski zavod določi letna sredstva za izobraževanje svojih delavcev, ti imajo možnost, da sami predlagajo potrebna izobraževanja in vodstvo jih praviloma pri tem podpre.
Študenti v visokošolskem zavodu	<p>Študenti so kot polnopravni člani sodelovali v komisijah, pristojnih za oblikovanje novih študijskih programov.</p> <p>Visokošolski zavod ima dobro urejen sistem študentske izmenjave (in praktičnega izobraževanja), koordinator ECTS omogoča študentom preko programov Socrates/Erasmus študij v tujini in izmenjavo med slovenskimi visokošolskimi zavodi; opravljanje prakse oziroma zadovoljstvo študentov spremlja koordinator prakse s proučevanjem njihovih poročil o praktičnem izobraževanju.</p>
Prostori, oprema za izobraževalno, znanstvenoraziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica	<p>Visokošolski zavod ima v vseh predavalnicah in avlah brezžično omrežje Eduroam, ki tudi študentom omogoča povezavo z internetom prek prenosnih računalnikov.</p> <p>Visokošolski zavod upošteva predolge študentov glede programske opreme, omogoča jim uporabo licenčnih programov.</p> <p>V knjižnici spremljajo število uporabnikov po vrstah, prirast nabavljenih enot knjižničnega gradiva, število izposojenih enot, število usposabljanj za uporabnike. Kazalci so v skladu z načrtovanimi.</p> <p>Dolgoročni cilj univerze je vzpostavitev enotnega informacijskega sistema za študijsko, kadrovsko, poslovno, knjižničarsko in raziskovalno-razvojno informatiko.</p>
Financiranje izobraževalne oziroma študijske, znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti	<p>Visokošolski zavod ima dolgoročno stabilno poslovanje z zagotovljenimi viri financiranja in ugodno strukturo prihodkov (50 % pedagoška dejavnost, 50 % raziskovalna dejavnost in prodaja na trgu).</p> <p>Stroški dela posameznika so pregledno načrtovani z osebnim delovnim načrtom.</p> <p>Finančno načrtovanje in spremljanje porabe je transparentno, nosilec projektov so na voljo sprotni podatki o stroških projekta.</p>
Sodelovanje z družbenim okoljem	<p>Tesna povezanost z organizacijami, zavodi oziroma učnimi bazami zunaj fakultete omogoča dobro praktično izobraževanje ter s tem boljše kakovost diplomantov.</p> <p>Za tesnejše sodelovanje z uporabniki je visokošolski zavod ustanovil klub diplomantov. Strateški sveti na zavodu skrbijo za to, da študijski programi odražajo potrebe uporabnikov, na kar kaže tudi velika zaposljivost diplomantov.</p> <p>Visokošolski zavod dela pri številnih sistemskih rešitvah in raziskovalno-razvojnih nalogah za (ne)gospodarstvo ter aktivno sodeluje pri projektih za različna ministrstva...</p> <p>Visokošolski zavod je odprt za vse zainteresirane, vsako leto organizira številne konference, seminarje, različna dodatna izobraževanja, tematske delavnice, tečaje in drugo.</p> <p>Visokošolski zavod sodeluje pri mednarodnih projektih oziroma z različnimi mednarodnimi ustanovami, soorganizira mednarodne znanstvene prireditve...</p>

Analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov

Skupna analiza je narejena na podlagi preglednih vprašalnikov, ki jih je za evalvacije v letu 2007 izpolnilo pet visokošolskih zavodov. To so: Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Visoka šola za zdravstvo Univerze v Ljubljani ter Visoka šola za zdravstvo Izola Univerze na Primorskem.

Pri analizi so upoštevane le preglednice s trditvami, na katere je mogoče odgovoriti z »da«/»ne«, tako da je sešteto število pritrdilnih odgovorov. V analizo so zajeta vsa poglavja iz preglednega vprašalnika za visokošolski zavod v letu 2007, razen zadnjega, ker v njem ni preglednic s trditvami. (Pritrdilni) odgovori izražajo lastno mnenje visokošolskih zavodov o izpolnjevanju pogojev iz meril. Zato se ti ne skladajo nujno z ugotovitvami zunanje evalvacijske komisije.

Zgradba primerjave je taka:

levi stolpec: trditve, ki so sestavni del preglednega vprašalnika

desni stolpec: število pritrdilnih odgovorov

opomba: poleg legende na prvi strani so pod vsako preglednico zapisane razlage sprotnih opomb v njej

Legenda:

IKT informacijsko-komunikacijska tehnologija

VŠZ visokošolski zavod

(*) število pritrdilnih odgovorov

1 eden od štirih odgovorov je »delno«

2 en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril

3 eden od odgovorov je »opomba 1«, kjer je zapisano, da so prostorske zmogljivosti različne po študijih

I. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Trditev	(*)
VŠZ ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in raziskovalne cilje.	5
Poslanstvo in vizija VŠZ sta dostopna javnosti.	5
VŠZ ima strateški načrt.	5
VŠZ ima na razpolago ustrezne človeške vire.	4
Pristojnosti zaposlenih so določene.	5
Odgovornosti zaposlenih so določene.	5
Procesi odločanja zaposlenih so določeni.	5
Visokošolski učitelji, znanstveni delavci in strokovni sodelavci sodelujejo pri procesih odločanja, ki se nanašajo na učenje in raziskovanje.	5
Študenti sodelujejo pri procesih odločanja, ki vplivajo na izobraževanje.	5
Študenti imajo možnost izražanja svojih mnenj.	5
VŠZ ima ustrezne prostorske zmogljivosti.	2
VŠZ ima zagotovljena finančna sredstva, ki omogočajo doseganje zastavljenih ciljev, glede na strateški načrt.	3

VŠZ ima zagotovljena materialna sredstva, ki omogočajo doseganje zastavljenih ciljev, glede na strateški načrt.	5
VŠZ ima vzpostavljen sistem zagotavljanja kakovosti.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

II. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trditev	(*)
VŠZ izvaja več študijskih programov, ki vodijo k znanstvenim ali strokovnim naslovom v skladu z zastavljenimi cilji ter učnimi dosežki.	5
Študijski programi so primerljivi z domačimi in evropskimi visokošolskimi študijskimi programi.	5
VŠZ zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v študijske programe, ki jih ponuja.	5
VŠZ sodeluje v meduniverzitetni in mednarodni izmenjavi študentov in pedagoškega osebja.	5
VŠZ je sprejel merila za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov.	5
Merila za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov so primerljiva z nacionalnimi in evropskimi standardi.	5
VŠZ nadzoruje upoštevanje meril za doseganje znanstvenih in strokovnih naslovov.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Ankete za študente

Trditev	(*)
VŠZ periodično izvaja ankete za študente.	5
VŠZ analizira ankete za študente.	5
VŠZ uporablja rezultate ankete o študentih za načrtovanje svojih dejavnosti.	4
Študenti so seznanjeni z rezultati ankete.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Ankete za študente 1. letnika

Trditev	(*)
VŠZ periodično izvaja ankete za študente 1. letnika.	4
VŠZ analizira ankete za študente 1. letnika.	4
VŠZ uporablja rezultate ankete o študentih 1. letnika za načrtovanje svojih dejavnosti.	2
Študenti 1. letnika so seznanjeni z rezultati ankete.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Ankete za diplomante

Trditev	(*)
VŠZ periodično izvaja ankete za diplomante.	3
VŠZ analizira ankete za diplomante.	3
VŠZ uporablja rezultate ankete o diplomantih za načrtovanje svojih dejavnosti.	3
Diplomanti so seznanjeni z rezultati ankete.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Ankete za mentorje študentom na strokovni praksi

Trditev	(*)
VŠZ izvaja ankete za mentorje.	2 ¹
VŠZ analizira ankete za mentorje.	1

VŠZ uporablja periodično zbrane informacije o mentorjih.	1
Mentorji so seznanjeni z rezultati ankete.	2
Študenti so seznanjeni z rezultati ankete.	2 ¹

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - eden od štirih odgovorov je »delno«

III. Znanstveno raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost

Trditev	(*)
VŠZ izvaja znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti v skladu s strateškim načrtom ter z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami in standardi.	5
VŠZ zagotavlja, da se sodobna spoznanja znanstvenoraziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.	5
VŠZ spodbuja zaposlene, da se ugotovitve znanstveno raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti redno objavljajo.	5
VŠZ zagotavlja prenos znanja v prakso.	5
VŠZ o vsem tem vodi ustrezno evidenco.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

IV. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci in sodelavci

Visokošolski učitelji in znanstveni delavci

Trditev	(*)
Postopki izbire visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev so regulirani in javni.	5
Postopki imenovanja visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev so regulirani in javni.	5
Postopki napredovanja visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev so regulirani in javni.	4
Za pedagoško osebje ti postopki zajemajo tako poučevalna kot tudi raziskovalna znanja.	5
VŠZ skrbi za vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev.	5
VŠZ skrbi za dolgoročno politiko promoviranja mladih visokošolskih sodelavcev.	5
VŠZ zagotavlja svojemu akademskemu osebju dostop do svetovanja pri razvoju kariere.	5
VŠZ sodeluje v meduniverzitetni in mednarodni izmenjavi visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev, jo spodbuja in omogoča.	4
VŠZ spodbuja tesno povezovanje med visokošolskimi učitelji in znanstvenimi delavci.	5
Povezovanje je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive.	4
Delovna obremenitev za izobraževalne in raziskovalne dejavnosti je določena.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Anketa za visokošolske učitelje in znanstvene delavce

Trditev	(*)
VŠZ periodično izvaja ankete za visokošolske učitelje in znanstvene delavce.	3
VŠZ analizira ankete za visokošolske učitelje in znanstvene delavce.	3
VŠZ uporablja periodično zbrane informacije o visokošolskih učiteljih in znanstvenih delavcih.	3
Visokošolski učitelji in znanstveni delavci so seznanjeni z rezultati ankete.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

V. Upravni in strokovno-tehnični delavci*Strokovni sodelavci*

Trditev	(*)
Postopki izbire strokovnih sodelavcev so regulirani in javni.	5
Postopki napredovanja administrativnega osebja so regulirani in javni.	4
VŠZ zagotavlja administrativnemu osebju dostop do trajnega izobraževanja.	5
Postopki izbire tehničnega osebja so regulirani in javni.	5
Postopki napredovanja tehničnega osebja so regulirani in javni.	4
VŠZ zagotavlja tehničnemu osebju dostop do vseživljenjskega izobraževanja.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Anketa za strokovne sodelavce

Trditev	(*)
VŠZ periodično izvaja ankete za strokovne sodelavce.	1
VŠZ analizira ankete strokovnih sodelavcev.	1
VŠZ uporablja periodično zbrane informacije o strokovnih sodelavcih.	1
Strokovni sodelavci so seznanjeni z rezultati ankete.	1

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VI. Študenti v visokošolskem zavodu

	(*)
Pogoji za vpis v programe VŠZ so znani.	5
Postopki za vpis v programe VŠZ so znani.	5
Pogoji za sprejem v programe VŠZ so znani.	5
Postopki za sprejem v programe VŠZ so znani.	5
Enakopravnost študentk in študentov je zagotovljena.	5
VŠZ spremlja razvoj učnih dosežkov.	5
VŠZ spremlja čas trajanja študija.	5
Razmerje osebje : študenti je primerno za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev VŠZ in njegovih organizacijskih enot.	2
VŠZ zagotavlja potencialnim študentom dostop do svetovalnih storitev.	5
VŠZ zagotavlja obstoječim študentom dostop do svetovalnih storitev.	5
VŠZ zagotavlja obstoječim študentom vodenje pri študiju.	5
VŠZ izvaja ukrepe, ki omogočajo študentom ocenjevanje lastnega napredovanja v programu.	4
Študenti med študijskim procesom pridobijo osnovne kompetence, kot so: sposobnost učenja, sposobnost analiziranja in sintetiziranja, komunikacijske veščine idr.	5
VŠZ spodbuja mobilnost študentov.	5
VŠZ omogoča študentom organizirano združevanje.	5
VŠZ zagotavlja sodelovanje študentov v procesih odločanja.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VII. Prostor, oprema za izobraževalno in znanstvenoraziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica

Trditev	(*)
VŠZ ima primerne prostore za izpolnjevanje srednjeročnih ciljev.	3 ³
VŠZ ima primerne prostore za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev.	2
VŠZ stalno posodablja opremo, potrebno za dejavnost.	5
VŠZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do IKT.	5
Zaposleni lahko uporabljajo IKT za poslovne, izobraževalne in raziskovalne namene.	5
Študenti lahko uporabljajo IKT za izobraževalne in raziskovalne namene.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 3 - eden od odgovorov je »opomba 1«, kjer je zapisano, da so prostorske zmogljivosti različne po študijih

Knjižnica

Trditev	(*)
Knjižnica je zlahka dostopna.	5
Knjižnica ima čitalnico.	5
Prostori za knjižnico so primerni za nemoteno opravljanje dejavnosti VŠZ.	5
Založenost knjižnice omogoča doseganje zastavljenih ciljev.	5
Število knjižničnega osebja ustreza standardom.	4
Usposobljenost knjižničnega osebja ustreza standardom.	4
VŠZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do potrebnih podatkovnih baz.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VIII. Financiranje izobraževalne/študijske, raziskovalne, umetniške ali strokovne dejavnosti

Trditev	(*)
VŠZ ima zagotovljena dolgoročna sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo iz različnih virov.	3
VŠZ pridobiva sredstva za delo iz proračunskih virov.	5
VŠZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev evropskih in drugih mednarodnih projektov.	5
VŠZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev, pridobljenih na trgu.	4
VŠZ načrtno razporeja sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo.	5
VŠZ spremlja porabo pridobljenih sredstev.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

IX. Sodelovanje z družbenim okoljem

Trditev	(*)
VŠZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači ravni.	5
VŠZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na mednarodni ravni.	4
VŠZ spodbuja sodelovanje z drugimi VŠZ.	5
VŠZ spodbuja sodelovanje s podjetji.	5
VŠZ spodbuja sodelovanje s pomembnimi deležniki v okolju.	5 ²
VŠZ izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti.	5 ²
Študijski programi in druga izobraževanja izražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva.	5
Gospodarstvo in negospodarstvo je vključeno v načrtovanje in spremljanje	5

izobraževalnega dela VŠZ.	
VŠZ sodeluje v meduniverzitetni in mednarodni izmenjavi študentov ter visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in strokovnih sodelavcev.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 2 - en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril

X. Izvajanje in učni cilji študijskih programov

Trditev	(*)
Študijski programi se izvajajo vsako leto.	5
Cilji študijskih programov so v skladu z vizijo VŠZ.	5
Cilji študijskih programov so v skladu s strateškim načrtom.	5
Kompetence diplomantov so jasno izražene.	5
Kompetence diplomantov so javno dostopne.	5
Kompetence diplomantov so v skladu s stopnjo izobrazbe.	5
Cilji študijskih programov so stvarni in dosegljivi, upoštevajoč nominalno trajanje programa in začetno raven študentov v programu.	5
Cilji študijskih programov se uporabljajo za večje razumevanje dosežkov študentov v programu.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

XI. Notranja organiziranost in ukrepi za zagotavljanje kakovosti

Trditev	(*)
Procesi odločanja so določeni in vsi vpleteni so obveščeni.	5
Pristojnosti so določene in vsi vpleteni so obveščeni.	5
Odgovornosti so določene in vsi vpleteni so obveščeni.	5
Vzpostavljeni so ukrepi za zagotavljanje aktivnega sodelovanja akademskega osebja v procesih odločanja, ki vplivajo na izobraževanje in poučevanje.	5
Vzpostavljeni so ukrepi za zagotavljanje aktivnega sodelovanja študentov v procesih odločanja, ki vplivajo na izobraževanje in poučevanje.	5
Vzpostavljeni so ukrepi za zagotavljanje kakovosti programov.	5
VŠZ uporablja rezultate spremljanja svojega dela za izboljševanje svojih dejavnosti.	5
VŠZ spremlja realizacijo izvedbe študijskih programov.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

XII. Predmetnik, metode učenja in poučevanja

Trditev	(*)
Izvedba študijskih programov je v skladu z akreditiranimi študijskimi programi.	5
Vsebina študijskih programov je jasno opredeljena in javno dostopna.	5
Metode poučevanja in učenja pripomorejo k uresničevanju zastavljenih ciljev in učnih dosežkov.	5
Metode preverjanja in ocenjevanja so jasno opredeljene in javno dostopne.	5
Pogoji za pridobivanje diplom in akademskih naslovov so regulirani in javno dostopni.	5
Pedagoški proces izvaja izobraževalno kompetentno osebje.	5
Pedagoški proces izvaja akademsko kvalificirano osebje.	5
Delovna obremenitev za poučevalno in raziskovalno dejavnost je določena.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

XIII. Študenti v študijskem programu (vpis in študij)

Trditev	(*)
Pogoji za sprejem v študijske programe so bili javno objavljeni.	5
Pogoji za prehod med študijskimi programi znotraj VŠZ so javno objavljeni.	4 ²
Enakopravnost moških in ženskih študentov je zagotovljena.	5
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med univerzami.	4
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med različnimi disciplinami.	4
Sprejeti so ukrepi za zagotavljanje primerne podpore pri učenju.	5
Sprejeti so ukrepi za svetovanje študentom.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 2 - en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril

XIV. Pogoji za izvajanje študijskih programov (prostori in oprema)

Trditev	(*)
Izobraževalni proces izvaja izobraževalno kompetentno in akademsko kvalificirano osebje.	5
Prostorske zmogljivosti so ustrezne za doseganje ciljev študijskih programov.	2 ³
Prostorske zmogljivosti so dolgoročno razpoložljive.	4 ³
Materialna sredstva so ustrezna za doseganje ciljev študijskih programov.	4
Materialna sredstva so dolgoročno razpoložljiva.	2
Finančna sredstva za izvajanje programa so zagotovljena.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 3 - eden od odgovorov je »opomba 1«, kjer je zapisano, da so prostorske zmogljivosti različne po študijih

XV. Znanstvenoraziskovalna in umetniška dejavnost*Raziskovalna in umetniška dejavnost*

Trditev	(*)
Trenutne raziskovalne dejavnosti VŠZ so v skladu s strateškim načrtom.	5
Trenutne raziskovalne dejavnosti VŠZ ustrezajo mednarodnim standardom.	5
VŠZ zagotavlja, da se izsledki znanstvenih raziskovanj uporabljajo pri poučevanju.	5
VŠZ sodeluje pri raziskovalnih projektih med slovenskimi univerzami, inštituti in drugimi subjekti.	5
VŠZ sodeluje pri mednarodnih raziskovalnih projektih.	4
Zaposleni vsako leto pripravijo poročilo o raziskovalnem delu za preteklo leto.	5
Zaposleni vsako leto pripravijo program raziskovalnega dela za prihodnje leto.	5 ²
VŠZ spodbuja posamezne zaposlene in katedre k sodelovanju pri raziskovalnem delu.	5
VŠZ ima vzpostavljena merila za merjenje uspešnosti raziskovalnega dela.	5
Zaposleni vključujejo študente v znanstvenoraziskovalno delo.	4
Znanstvenoraziskovalno delo je povezano z izobraževalnim delom profesorjev.	5
Znanstvenoraziskovalno delo je povezano z razvojnimi projekti za gospodarstvo.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 2 - en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril

XVI. Strokovna dejavnost

Trditev	(*)
Različne strokovne dejavnosti VŠZ so urejene s pogodbami.	5
VŠZ spodbuja zaposlene k sodelovanju s potencialnimi odjemalci storitev iz gospodarstva in negospodarstva.	5
VŠZ spodbuja zaposlene k objavljanju rezultatov strokovnega dela.	5
VŠZ ima vzpostavljena merila za merjenje kakovosti strokovnega dela in uspešnosti prenosa rezultatov v prakso.	3
VŠZ enkrat na leto načrtuje svoje strokovno delo.	5
VŠZ enkrat na leto poroča o rezultatih strokovnega dela.	5

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

OCENJEVANJE ZUNANJIH EVALVACIJ

Mnenja presojanih visokošolskih zavodov

Visokošolski zavodi so presoje zunanjih evalvacijskih komisij dobro ocenili, tudi s končnimi poročili so bili večinoma zadovoljni.

Na vseh visokošolskih zavodih so izpolnili vprašalnika strokovne službe senata, s katerima je želela ugotoviti, kakšno je splošno zadovoljstvo s presojo, kakšni so predlogi za izboljšanje dela komisij in preglednih vprašalnikov ter v kolikšno pomoč jim bodo ugotovitve iz evalvacijskih poročil pri izboljševanju kakovosti njihovega dela. Vsi zavodi so strokovni službi poslali vprašalnik, ki ga je izpolnilo vodstvo, trije pa tudi tistega, ki so ga izpolnili študenti. Skupna ocena iz vprašalnikov je bila nadpovprečna (analiza v prilogi št. 3).

Daljša mnenja k poročilom so napisali trije zavodi. Dva k poročilu nimata pripomb, oba v mnenju ugotavljata, da jima bodo našteje prednosti, predvsem pa priložnosti za izboljšanje v veliko pomoč pri nadaljnjem delu. En zavod v nadaljevanju navaja, da bo organiziral razpravo, namenjeno uresničevanju ugotovitev komisije, drugi pa podrobneje našteva aktivnosti, s katerimi se ukvarja na podlagi ugotovljenih priložnosti za izboljšanje, naštetih v poročilu. Med njimi so nadaljnje prizadevanje za povečanje obsega in kakovosti znanstvenoraziskovalnega dela, zmanjševanje pedagoške obremenitve delavcev, ki sodelujejo v večdisciplinarnih raziskovalnih skupinah, nadaljnje razvijanje informacijske podpore ter vzpostavitev skupnega raziskovalnega projekta s štirimi sorodnimi visokošolskimi zavodi.

Mnenje tretjega zavoda se od prvih dveh razlikuje, saj je v njem poleg zahvale komisiji za opravljeno delo in uporabne napotke za izboljšanje kakovosti zapisal nekaj vsebinskih pripomb, ki jih je poimenoval »popravki k poročilu o zunanji evalvaciji«. Pripombe se nanašajo na tu in tam nasprotujoče si navedbe o viziji in poslanstvu zavoda, kadrovsko-računovodskem sistemu, na ugotovitve, ki vsebinsko ne spadajo v poglavje oziroma področje ocenjevanja, v katerem so zapisane, na nedosledno uporabo skrajšanega imena zavoda, napačna poimenovanja notranjih organizacijskih enot in narobe navedeno ime študijskega programa ter napačne ugotovitve glede prostorov in deleža lastnih sredstev za opremo, pridobljenih na trgu.

Ugotovitve strokovne službe senata

Obiski visokošolskih zavodov

Obiski vseh visokošolskih zavodov so trajali dva dni, ne glede na velikost in razvejenost zavodovih dejavnosti. Ugotovljeno je bilo, da je bil obisk prekratek na zavodu, ki je zaradi svoje velikosti univerza v malem, zato bi v prihodnje v takih primerih morali razmisliti o daljšem obisku.

Komisije so se na obiske visokošolskih zavodov večinoma dobro pripravile, dobra so proučile dokumentacijo in priloge k vlogam, si ogledale spletne strani zavodov...; slabše pa je bilo njihovo poznavanje visokošolske zakonodaje in predpisov. Tudi intervjuji niso bili dosledno pripravljene, vprašanja so bila včasih nejasna ali so se podvajala, izbira izpraševancev ni bila vedno najboljša. Izboljšati bi se dalo učinkovitost oziroma potek obiskov z doslednejšo pripravo vprašanj in učinkovitejšim vodenjem intervjujev ter boljšo organizacijo dela komisij. Prav tako je treba spoštovati čas, namenjen za posamezno skupino

izpraševancev, v odmorih med posameznimi intervjuji pa uskladiti ugotovitve komisije in se pripraviti na nadaljnje delo.

Presoja končnih poročil

Poročila so bila pripravljena po področjih ocenjevanja iz meril, ki zadevajo institucionalno zunanjo evalvacijo. Vsebujejo okrog trideset strani, sestavljena so iz treh delov: prvi del vsebuje povzetek, kazalo in uvod, drugi ugotovitve po posameznih področjih ocenjevanja in njihovih merilih s komentarji ter ugotovljenimi prednostmi in priložnostmi za izboljšanje, tretji zaključek, v katerem so skušale komisije povzeti najpomembnejše. Za pripravo in oddajo končnega poročila so bili odgovorni predsednice in predsedniki (v nadaljnjem besedilu: predsedniki) komisij.

Pri pripravi povzetkov poročil je bilo hitro ugotovljeno, da se zapisi oziroma količina besedila zelo razlikujejo med seboj, da so pri posameznih področjih ocenjevanja oziroma merilih zapisane ugotovitve, ki vsebinsko ne spadajo tja, da ugotovitve velikokrat niso dovolj jasne oziroma da med naštetimi prednostmi visokošolskega zavoda in priložnostmi za izboljšanje ni jasne ločnice. Tudi uvodni in sklepni deli poročil so zelo različni. Vse to je oteževalo njihovo analiziranje in pisanje povzetkov.

Do vsebinskih nedoslednosti pri posameznih področjih ocenjevanja je prihajalo tudi zaradi preglednega vprašalnika, ki so ga morali izpolniti presojeni visokošolski zavodi in ki je komisijam pomagal pri presoji ter pripravi poročila. Vprašalnik namreč ni bil dosledno strukturiran po merilih, vsebine so se prepletale, ponavljale, veliko je bilo nepotrebnih vprašanj.

V nekaterih poročilih so zapisane nasprotujoče si ugotovitve posameznih članov komisij, kar kaže na neuskkljenost in neučinkovito sodelovanje med njimi. Komisija mora poenotiti svoja stališča, njen predsednik pa poskrbeti, da so zapisana v poročilu.

Opozoriti je treba, da nekateri evalvatorji preslabo poznajo visokošolsko zakonodajo, saj je tu in tam med prednostmi visokošolskega zavoda zapisano tisto, kar mora biti urejeno po zakonu oziroma predpisih, izdanih na njegovi podlagi. Torej ne gre za prednost, ampak za zakonitost njegovega delovanja. Po drugi strani bi komisije morale zavode opozarjati, če ugotovijo, da delajo v nasprotju s predpisi, in to tudi zapisati v evalvacijskih poročilih.

Nedopustno je še, da strokovni delavci in sodelavci ne poznajo prenovljenega študijskega programa oziroma učnih načrtov, kar je bilo na primer ugotovljeno na enem od presojanih zavodov. Komisija bi morala na to opozoriti že med presojjo in svoje ugotovitve zapisati v končno evalvacijsko poročilo.

Spremembe instrumentarija za presojjo

Strokovna služba senata je v sodelovanju z visokošolskimi zavodi in evalvatorji začela spreminjati pregledni vprašalnik, pripravila je tudi nov protokol obiska in navodila za izdelavo končnega poročila. Nov instrumentarij je bil pravočasno pripravljen za institucionalne zunanje evalvacije v letu 2008, ki so se opravljale jeseni.

Nov pregledni vprašalnik (priloga št. 5)

Vprašalnik za leto 2007 je vseboval kar 17 točk, prvih 9 po področjih ocenjevanja iz meril za institucionalno evalvacijo zavoda, preostalih 8 pa jih je vsebinsko dopolnjevalo. Podatki so se zato velikokrat ponavljali, prikazani so bili na različne načine. Visokošolski zavodi so imeli precej težav pri izpolnjevanju vprašalnikov, tudi evalvatorji so imeli k razpršenosti in ponavljanju podatkov veliko pripomb. Ker je bil vprašalnik podlaga za pripravo končnega poročila, so se pomanjkljivosti prenašale vanj. Ob upoštevanju predlogov za izboljšanje je nastal nov pregledni vprašalnik, v katerem je le 9 točk, oblikovanih po področjih ocenjevanja iz meril. Senat je skušal vprašanja v njem in podatke, ki jih želi pridobiti, povezati v zaokrožene vsebinske celote.

Nov protokol obiska (priloga št. 7)

Nov protokol obiska je veliko natančnejši od starega, poseben poudarek je pri sestavljanju urnika presoje, izbiri izpraševancev in pripravi na intervjuje.

Navodila za pripravo končnega poročila (priloga št. 8)

V navodilih je poudarjeno, da morajo biti poročila jasna, vsebinsko zaokrožena po posameznih področjih ocenjevanja iz meril, ter da je temelj za njihovo oblikovanje pregledni vprašalnik. Po presoji vsakega področja ocenjevanja in meril, ki spadajo vanj, mora komisija ugotoviti prednosti, pomanjkljivosti in ponuditi visokoškolskemu zavodu jasna priporočila za izboljšanje njegovega dela. Jasno napisane pomanjkljivosti in priporočila za njihovo odpravo bodo korak naprej pri pomoči za izboljševanje in nadaljnje razvijanje kakovosti.

INSTITUCIONALNE ZUNANJE EVALVACIJE ZA LETO 2008

V letu 2008 sta bili v skladu z zakonom in merili prvič presojsani tudi dve višji strokovni šoli. Čeprav izobraževanje v višjih strokovnih šolah poteka zunaj visokošolskih zavodov in jih ureja posebna zakonodaja, so pomemben del terciarnega izobraževanja, zato je zakonodajalec odločil, da je treba kakovost v njih presojati po skupnih merilih in da je za zunanje evalvacije pristojen isti organ.

Postopek za zunanje evalvacije se je začel že 5. in 6. februarja 2008, ko sta bila poslana oziroma na spletnih straneh senata objavljena:

- poziv za oddajo vlog za zunanje evalvacije, in sicer vsem visokošolskim zavodom (tako javnim kot zasebnim), ki že imajo diplomante, in Skupnosti višjih strokovnih šol Slovenije, ter
- poziv novim kandidatom za zunanje evalvatorje (na strokovno službo senata je bilo poslanih več kot 60 vlog).

Za vloge, namenjene institucionalnim zunanjim evalvacijam, je strokovna služba senata pripravila enotne obrazce, iz katerih je razvidno, katere priloge morajo visokošolski zavodi oziroma višje strokovne šole priložiti v skladu z merili. S tem se je želela izogniti težavam, ki so nastajale pri dopolnjevanju vlog za evalvacije v letu 2007. Roka za oddajo vlog tako zavodov kot kandidatov sta se iztekla konec marca 2008.

Senat je vloge za institucionalne zunanje evalvacije obravnaval aprila. Odločil je, da bo glede na razpoložljiva finančna sredstva v letu 2008 presojsanih 6 zavodov (4 visokošolski in 2 višješolska). Izmed poslanih vlog je moral odkloniti vlogo visokošolskega zavoda, ki ni izpolnjeval pogojev za zunanjo evalvacijo iz meril, saj še ni imel rednih diplomantov svojih študijskih programov. Senat je v skladu s svojimi pravili o delu sprejel odločitve, da bo v vsaki komisiji za zunanjo evalvacijo visokošolskega zavoda vsaj en strokovnjak iz tujine, in sicer iz priznanih in, če je le mogoče, v ENQA včlanjenih agencij.

Odločil je, da bodo presojsani:

- Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru,
- ISH, Fakulteta za podiplomske humanistične študije, Ljubljana,
- Poslovno-tehniška fakulteta Univerze v Novi Gorici,
- Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani;
- Center za poslovno usposabljanje, Višja strokovna šola, Ljubljana, ter
- Poslovno-komercialna šola Celje, Višja strokovna šola.

Vsi izbrani zavodi so dobili obvestilo, da se bodo presoje opravile jeseni, da bo pred njimi senat organiziral srečanje, namenjeno usposabljanju evalvatorjev in pripravi evalvacijskih komisij in zavodov na obiske, ter da bodo pri presojah visokošolskih zavodov sodelovali tuji strokovnjaki. Visokošolski zavodi so dobili obvestilo, naj pripravijo povzetke vlog v angleškem jeziku.

Strokovna služba senata je konec avgusta 2008 poslala prošnjo tujim agencijam za zagotavljanje kakovosti, včlanjenim v ENQA, za sodelovanje v zunanjih evalvacijskih komisijah. Poslala jim je angleške prevode vseh pomembnih dokumentov: meril, pojasnila o sestavi, pristojnostih in načinu odločanja sveta oziroma senata, preglednega vprašalnika, namenjenega pripravi na presojo, protokola obiska, navodil za pripravo končnega poročila zunanje evalvacijske komisije, ter jih obvestila, kateri visokošolski zavodi bodo evalvirani

oziroma strokovnjake katerega študijskega področja potrebuje. Odzvala se je agencija ASIIN, ponudila je tri strokovnjake, in eden od priznanih samostojnih »bolonjskih« strokovnjakov. Takoj ko so bila znana njihova imena, je strokovna služba senata začela urejati vse potrebno za njihov prihod, namestitev, nemoteno delo in plačilo.

Usposabljanje evalvatorjev

24. oktobra 2008 je senat v hotelu Union v Ljubljani organiziral srečanje predstavnikov visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, določenih za institucionalne evalvacije v letu 2008, evalvatorjev in kandidatov zanje. Navzočih je bilo več kot 70 udeležencev, predstavnikov različnih deležnikov: od študentov, profesorjev, predavateljev, delodajalcev, strokovnjakov s področja zagotavljanja kakovosti do že usposobljenih in na svetu potrjenih evalvatorjev.

V prvem delu srečanja so bili predstavljeni evropski standardi in smernice za zagotavljanje kakovosti, visokošolska in višješolska zakonodaja, razlike med obema vrstama zavodov oziroma šol ter merila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti. V nadaljevanju so udeleženci obravnavali nov instrumentarij za presojo, posebej pa razlike med preglednima vprašalnikoma za visokošolske zavode in višje strokovne šole (vprašalnika v prilogah št. 5 in 6), veliko pozornosti je bilo namenjene pripravi komisije in zavoda na obisk, protokolu obiska, urniku, intervjujem ter pisanju končnega poročila.

Presoje

Konec oktobra je svet na predlog senata potrdil nove strokovnjake za zunanje evalvacije, senat je imenoval evalvacijske komisije za presojo vseh šestih zavodov (v prilogi št. 2). Eden od strokovnjakov iz agencije ASIIN je svoje sodelovanje v zadnjem trenutku odpovedal, zato je bilo namesto predvidenih štirih mogoče sestaviti tri »mednarodne« komisije, in sicer za presojo Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Poslovno-tehniške fakultete Univerze v Novi Gorici ter Fakultete za upravo Univerze v Ljubljani. Za preostali visokošolski zavod in obe višji strokovni šoli je senat v komisije imenoval samo slovenske strokovnjake.

Vsi obiski zunanjih evalvacijskih komisij, tako na visokošolskih zavodih kot višjih strokovnih šolah, so se končali 27. novembra 2008.

Predsedniki komisij so poročila o zunanjih evalvacijah oddali do konca decembra 2008, januarja 2009 so bila poslana v mnenje presojanim visokošolskim zavodom in višjima strokovnima šolama. Strokovna služba senata jim je hkrati poslala nekoliko spremenjena oziroma dopolnjena vprašalnika o presojah za vodstva in študente.

UGOTOVITVE IZVAJALCEV INSTITUCIONALNIH ZUNANJIH EVALVACIJ

Tudi zunanje evalvacije za leto 2008 so analizirane na podoben način kot tiste za leto 2007. Ker pa so bile prvič presojane višje strokovne šole in ker se kljub številnim skupnim značilnostim pomembno razlikujejo od visokošolskih zavodov, je bilo treba narediti ločene povzetke končnih poročil in analizo izpolnjenih preglednih vprašalnikov (poseben pregledni vprašalnik za višje strokovne šole je v prilogi št. 6).

Vsebinski povzetki zunanjih evalvacijskih poročil

VISOKOŠOLSKI ZAVODI

Ugotovitve zunanjih evalvacijskih komisij so bile podobne kot pri evalvacijah v letu 2007. Izbira presojanih visokošolskih zavodov (2 članici večjih univerz z dolgoletnim izročilom, članica manjše, t. i. integrirane (zasebne) univerze, ter samostojen (zasebni) visokošolski zavod) pa je omogočila vpogled v zanimive razlike med zavodi.

1. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Poslanstvo, vizija in strateški načrt oziroma strateški razvojni cilji so, razen na enem zavodu, jasni, vodstva oziroma vodilni delavci jih dobro poznajo, manj pa so znani vsem zaposlenim in študentom.

Pristojnosti, odgovornosti in pooblastila zaposlenih ter sodelovanje študentov so določeni s statutom ter v drugih aktih univerz in visokošolskih zavodov, zaposleni in študenti jih večinoma dobro poznajo.

Vsi visokošolski zavodi imajo usposobljen kader (na enem je večina pogodbeno zaposlena, zato se postavlja vprašanje o pripadnosti zavodu in s tem primerni skrbi in prizadevanju za njegov razvoj), drugače pa je s prostori in finančnimi sredstvi, potrebnimi za uresničitev dolgoročnih razvojnih ciljev. Posebno na dveh visokošolskih zavodih so komisije ugotovile, da bo treba prostorske zmogljivosti povečati in izboljšati, evalvacijska poročila pa vsebujejo še priporočila za pridobivanje dodatnih finančnih sredstev.

Skrb za kakovost se povečuje v zadnjih letih, na zavodih so temu primerni ukrepi za spremljanje in zagotavljanje kakovosti izobraževalnega in raziskovalnega dela. Vsi imajo sprejete predpise o spremljanju in ocenjevanju kakovosti (pravilniki, metodologije...), vendar se ti predvsem na dveh zavodih še ne izvajajo v celoti. Evalvacijske komisije ugotavljajo, da morajo zavodi izboljšati delo na tem področju predvsem z večjim sodelovanjem in upoštevanjem mnenj študentov (diplomantov), pa tudi upravnih in strokovno-tehničnih delavcev.

Eden od presojanih zavodov nima primernih evidenc, delovanje na nekaterih področjih je zaradi pomanjkanja podatkov nejasno in nepregledno.

2. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trije presojeni zavodi že izobražujejo po bolonjskih študijskih programih, eden si je pridobil tudi »evropsko akreditacijo« drugostopenjskega študijskega programa. V bolonjskih programih so določeni cilji, splošne in predmetno-specifične kompetence oziroma predvideni učni dosežki. Strokovni in znanstveni naslovi diplomantov se na vseh zavodih podeljujejo v skladu z zakonom in merili za njihovo podeljevanje, ki so primerljiva z nacionalnimi in evropskimi standardi.

Večina presojanih zavodov zbira informacije o kandidatih za vpis v svoje študijske programe, dva zavoda pa tudi informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov. Eden

od slednjih jim namenja posebno skrb, ankete z njimi o relevantnosti pridobljenega znanja na trgu dela opravlja kar trikrat na leto.

Prehodnost in dejansko trajanje študija spremljajo vsi zavodi (eni bolj drugi manj uspešno), prizadevajo si, da bi se prehodnost povečala, kar se je že zgodilo z uvedbo bolonjskih študijskih programov, saj je zanje značilen sproten študij. Največ razlik je pri spremljanju učnih dosežkov (redno le na enem zavodu), eden od tujih evalvatorjev, bolonjski strokovnjak, je v poročilu zapisal: prav bi bilo, da bi vodili evidenco o poklicih, v katerih se diplomanti zaposlijo; pedagoški delavci, študenti, diplomanti in delodajalci bi morali ugotoviti, katere spretnosti, kompetence in znanje diplomant potrebuje, tako bi lahko ustrezno prilagodili (popravili) študijske programe.

Vsi tudi redno anketirajo svoje študente o izvajanju in kakovosti izvajanja študijskih programov oziroma o ocenjevanju pedagoških delavcev, dva zavoda sta v vprašalniku navedla, da z anketama ocenjujeta študijske programe in referat za študentske zadeve, le eden pa, da z njimi spremlja ustreznost kreditnega ovrednotenja študijskih programov in mentorjev pri strokovni praksi. Po mnenju številnih študentov se izsledki anket ne upoštevajo dovolj oziroma so analize premalo poglobljene; komisije so ugotovile, da študenti velikokrat niso seznanjeni z njimi in ne vedo za ukrepe, nastale na njihovi podlagi.

Razmerje med številom zaposlenih, predvsem pedagoških delavcev, in številom študentov je izrazito slabo na enem visokošolskem zavodu, zato je oteženo predvsem uvajanje novih oblik dela oziroma poučevanja, ki ga prinaša bolonja. Evalvatorji ugotavljajo, da je velikokrat poučevanje, učenje in ocenjevanje znanja preveč tradicionalno, veliko visokošolskih učiteljev uporablja stare načine, kot so klasična predavanja.

Na eni od presojanih fakultet je imela komisija težave pri ugotavljanju števila redno zaposlenih profesorjev in tako razmerja med njimi in študenti. V poročilu je zapisala, da je nerazumljivo, da ji kljub prošnji na fakulteti niso predložili ustreznih podatkov o tem.

Sodelovanje učiteljev in študentov je skoraj povsod dobro, še posebej na manjših visokošolskih zavodih so študenti z njim zelo zadovoljni.

Na treh je bila bolonjska prenova študijskih programov dobra, na enem od njih še posebej učinkovita z dejanskim črtanjem odvečnih vsebin in dodajanjem novih ter s širokim soglasjem vseh zaposlenih. Na četrtem zavodu pa je komisija ugotovila, da se programi prenavljajo tako rekoč v zadnjem hipu in brez eksplicitno zapisane, vsem jasne in skupno sprejete strategije, poleg tega del zaposlenih ni seznanjen z vsemi ključnimi vidiki razvoja novih bolonjskih programov.

Posebno težavo bi lahko povzročali že sprejeti in akreditirani drugostopenjski bolonjski programi pred prvostopenjskimi na istem študijskem področju, še posebej, ker je druga stopnja nadgradnja prve. Komisije so opozorile, da ja treba pri oblikovanju prvostopenjskega programa pregledati že sprejet drugostopenjski program ter predvsem še enkrat pretehtati cilje, kompetence in učne dosežke diplomantov obeh stopenj.

Skoraj vse komisije so opozorile, da je premalo praktičnega izobraževanja študentov oziroma da ga je treba bolje urediti.

3. *Znanstveno-raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost*

Na treh presojanih visokošolskih zavodih se znanstveno-raziskovalna oziroma strokovna dejavnost razvija v skladu s strateškim načrtom, komisije so ugotovile, da jo vsi trije dejavno vzpodbujajo in imajo vzpostavljen sistem za njeno vrednotenje in nagrajevanje (tudi v merilih za izvolitve). Veliko pa je neskladnosti med posameznimi raziskovalnimi področji oziroma se različno razvija v posameznih raziskovalnih enotah (v nekaterih je je veliko, v drugih skoraj nič).

Na enem zavodu so kakovost znanstveno-raziskovalnega dela evalvatorji lahko ocenjevali predvsem v kvantitativnem smislu, saj presojeni zavod tega dela še ne vrednoti v samoevalvacijskih postopkih.

Objav v domači periodiki je razmeroma dovolj, v tuji je je na treh zavodih premalo. Dva zavoda imata veliko različnih mednarodnih projektov, mednarodno sodelovanje (konference, srečanja...) je zelo živahno.

Na zavodu, ki ima to področje najboljše urejeno, se število mednarodnih objav nenehno povečuje. Zavod načrtuje, da bi si pridobil čim več mladih in podoktorskih raziskovalcev, nenehno si prizadeva za sodelovanje v novih mednarodnih raziskovalnih mrežah in projektih, objave so nepogrešljiva stalnica za vse zaposlene učitelje in raziskovalne delavce – pri objavah so izredno uspešni, posamezniki in celoten zavod dosegajo odlične in v svetu odmevne uspehe.

Sodobna znanstveno-raziskovalna in strokovna spoznanja se uporabljajo pri poučevanju, študenti sodelujejo pri raziskovalnem delu (predvsem v podiplomskem študiju).

Na enem zavodu komisija ni mogla ugotoviti, ali vodi evidence o znanstveno-raziskovalnem in strokovnem delu zaposlenih ter o prenosu znanja v prakso. Nasprotno imajo drugi trije zavodi zelo natančno evidenco o tem, rezultate raziskovalnega dela sproti ocenjujejo, prenos znanja v prakso je uspešen, še posebej na enem, kjer sta sodelovanje z gospodarstvom in prenos novih tehnologij vanj zelo razvita.

Zanimivo je mnenje komisij o tem, koliko je znanstveno-raziskovalno delo skladno z evropskimi usmeritvami in standardi, saj prve menijo, da je popolnoma skladno, druge pa, da tega ni mogoče oceniti, saj so »pogoji na evropskih univerzah toliko drugačni, da je primerjava zelo težka«.

4. *Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci*

Postopki izbire in imenovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev so na vseh presojanih zavodih predpisani in javni. Fakultete, ki so članice posameznih univerz, imajo univerzitetne predpise na tem področju. Povezanost izobraževalnega ter znanstveno-raziskovalnega in strokovnega dela je nujna na vseh zavodih, kar je navsezadnje razvidno v merilih za izvolitve. Vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje ter strokovni razvoj visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev so na vseh omogočeni, so pa pomembne razlike pri tem. Na treh zavodih odgovorni skrbijo za razvoj svojih delavcev, delovne obremenitve, namenjene pedagoškemu, znanstveno-raziskovalnemu in strokovnemu delu, so razvidne iz pogodb o zaposlitvi, obremenitev posameznega delavca se sproti spremlja in evidentira..., na enem pa ni nobenih evidenc o tem. Na dveh zavodih odgovorni

ne skrbijo dovolj za pedagoško-andragoško usposabljanje svojih delavcev, mlajši visokošolski sodelavci niso dobro seznanjeni s svojo pedagoško obveznostjo.

Sistematičnega svetovanja pri razvoju poklicne poti ni na nobenem od presojanih visokošolskih zavodov, niti letnih razgovorov z zaposlenimi ne, nekateri zavodi rešujejo to z individualnimi mentorstvi, razgovori, svetovanjem starejših visokošolskih učiteljev mlajšim... Podobno velja za dolgoročno politiko zaposlovanja, saj se le deloma ali pa sploh ne izvaja. Komisije priporočajo spodbujanje razvoja vseh delavcev, predvsem pa obojavnih mladih raziskovalcev in visokošolskih učiteljev, s čimer bi zadržali najsposobnejše delavce in zagotovili dolgoročen razvoj zavoda.

Komisije vsem zavodom priporočajo več mednarodnega sodelovanja, več kadrovskih izmenjav. Slednjih je več doma, mednarodne potekajo v okviru programa Sokrates-Erazmus, mednarodnih projektov in bilateralnih pogodb (tudi gostujoča predavanja, menjava mentorjev pri praktičnem delu).

Mednarodno sodelovanje in izmenjave so velikokrat na pobudo delavcev samih, npr. pri raziskovalnih projektih, sistematičnega načrtovanja in vzpodbujanja ni. Predvsem dva presojana zavoda sta na tem področju izrazito šibka.

Na enem od visokošolskih zavodov je še posebej veliko težav zato, ker so skoraj vsi delavci na njem pogodbeno zaposleni (iz preglednega vprašalnika je razvidno, da je na njem zaposlen le en mladi raziskovalec). Komisija je ugotovila, da zavod nima zapisov o izobraževanju in usposabljanju svojih delavcev, razvidno ni niti, ali ima opredeljeno politiko na tem področju – delavci povedo, da imajo to urejeno na svojih matičnih fakultetah. Podobno je pri mednarodnem sodelovanju: zavod ne vodi evidence o predavanjih svojih učiteljev na tujih univerzah. Dolgoročne politike promoviranja in napredovanja delavcev ni, ni jasnih usmeritev in konkretnih ukrepov za rešitev tega problema.

Eden od presojanih zavodov je posebnost v slovenskem prostoru, saj imajo visokošolski učitelji in sodelavci svojo delovno obremenitev razdeljeno na najmanj 50 odstotkov dela v enem od zavodovih raziskovalnih laboratorijev ali v zunanjih institucijah ter do 50 odstotkov pedagoškega dela. Prednost pred drugimi je več raziskovalnega dela, to delo je tudi pogoj za njihovo zaposlitev (vsi imajo pogodbe, povezane z delom v laboratorijih), pomanjkljivost pa, da predvsem nekateri mlajši visokošolski sodelavci za pedagoško delo niso najbolj navdušeni.

5. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Postopki za izbiro upravnih in strokovnih delavcev so na vseh zavodih predpisani in javni, skladni z zakonodajo in univerzitetnimi predpisi, če gre za članico univerze. Pravila in postopke za napredovanje na delovnem mestu dobro poznajo le delavci enega zavoda. Podobno je pri vseživljenjskem izobraževanju, zavodi ga podpirajo, vendar, razen na enem (redna usposabljanja, sprejet tudi pravilnik o sofinanciranju izobraževanja uslužbencev fakultete, v katerem so opredeljene vse pravice in obveznosti), to ni sistemsko urejeno. Še slabše je s svetovanjem pri razvoju poklicne poti, sistemske ureditve ni nikjer, neformalni pogovori so navadno med vodjo in zaposlenimi.

Eden od visokošolskih zavodov nima nikakršnih evidenc o usposabljanju in izobraževanju svojih upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, postopki njihovega napredovanja niso določeni.

6. *Študenti v visokošolskem zavodu*

Informiranje študentov je večinoma dobro (brošure, informativni dnevi, spletne strani...), študenti na vseh zavodih so zadovoljni z delom referatov za študentske zadeve oziroma študentskih pisarn, s sodelovanjem z vodstvom zavoda in profesorji. Večina študentov je pohvalila pristne stike in zelo dobro sodelovanje s profesorji, pomoč, ki jim jo dajejo pri študiju, in zavzetost pri tem. Ta je še posebej intenzivna na dveh manjših visokošolskih zavodih.

Tudi sistem preverjanja in ocenjevanja znanja študentov je večinoma primeren, pogoji za njihovo napredovanje so javno objavljeni. Izjema je le en visokošolski zavod (edini od presojanih zavodov izobražuje še samo po nebolonjskih študijskih programih), na katerem ni mogoče zaslediti natančnejšega opisa preverjanja in ocenjevanja znanja, študenti izboljšujejo ter samoocenjujejo svoje znanje po posvetovanju s profesorjem. Komisije ugotavljajo, da je samoocenjevanje znanja in napredovanja veliko bolje omogočeno v bolonjskih študijskih programih, v katerih so objavljeni tudi cilji in kompetence, prav tako pa sestava ocene za vsak predmet posebej.

Evalvacijska poročila so glede splošne usposobljenosti študentov zelo splošna in skromna, usposobljenost, ki si jo študenti med študijem pridobijo, je odvisna od tega, ali gre za dodiplomski ali podiplomski študijski program. V prihodnje bi morali več pozornosti nameniti razvijanju generičnih kompetenc.

Študentske izmenjave so velikokrat v dogovoru s posameznimi profesorji, študenti so premalo zavzeti zanje; na enem od presojanih zavodov, ki je sicer med uspešnejšimi, kar zadeva mednarodne izmenjave, študenti celo menijo, da študij v tujini ne prinaša dodane vrednosti.

Vsi zavodi omogočajo ustrezno organiziranost študentov, njihovo predstavništvo, sodelovanje in soodločanje v organih zavoda, eden od njih mora to natančneje urediti še v predpisih. Komisije so ugotovile, da na večini zavodov študenti niso dovolj dobro seznanjeni z delom študentskih svetov oziroma svojih predstavnikov v organih zavoda ali da jih to ne zanima dovolj. Eden od vzrokov je tudi slab pretok informacij med študenti in njihovimi funkcionarji. Komisije priporočajo, naj študenti dejavneje sodelujejo pri zagotavljanju in spremljanju kakovosti zavoda, pri samoevalvacijskih poročilih, pri oblikovanju različnih predlogov za odločanje v organih zavoda, slednji jih mora sproti seznanjati z izsledki študentskih anket in ukrepi, povezanimi z njimi.

7. *Prostori, oprema za izobraževalno ter znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica*

Na enem od presojanih zavodov je komisija ugotovila, da prostori za pedagoško delo niso ustrezni, da »izobraževalnih« laboratorijev za prvostopenjske študente ni, da pa ima dobro opremljene raziskovalne laboratorije (oprema je svetovno primerljiva). Prostori dveh zavodov ne zadoščajo za uresničevanje srednjeročnih in dolgoročnih strateških ciljev, na enem nimajo niti prostorov oziroma kabinetov za učitelje in svoje raziskovalce.

Tudi opremljenost z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo je različna, ponekod že zastarela, prostori niso primerni za uporabo prenosnih računalnikov ipd., vendar temeljnim potrebam zadošča povsod. Knjižnice so večinoma dobro založene oziroma se primerno razvijajo, osebje je ustrezno usposobljeno, so dostopne, njihov delovni čas je prilagojen

uporabnikom. Nekatere nimajo ločenih čitalnic ali so premajhne, prehrupne in neustrezno opremljene.

8. *Financiranje izobraževalne oziroma študijske, raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti*

Vsi zavodi pridobivajo sredstva za svojo dejavnost iz javnih virov (za študijsko dejavnost, raziskovalno delo), iz projektov, šolnin, trije tudi na trgu.

Na enem od presojanih visokošolskih zavodov komisija ni dobila vpogleda v finančno poslovanje, gradivo, ki ga je evalvatorjem posredoval, ni omogočalo vpogleda v prihodke, še manj pa v odhodke zavoda. Denarna sredstva naj bi za zdaj zadoščala, vprašanje pa je, ali bodo ustrezala za bolonjski študij. Komisija ni mogla ugotoviti nič določnega niti o razporejanju sredstev na tem zavodu.

Na drugih treh zavodih je načrtovanje, pridobivanje in spremljanje porabe sredstev urejeno, odgovornosti zaposlenih pri tem so določene v predpisih. Načrtna poraba sredstev je opredeljena v letnih finančnih načrtih. Pomanjkljivosti so, da nekateri zavodi ne spremljajo porabe po stroškovnih nosilcih.

Vodstva zavodov so opozorila na neustrezno financiranje bolonjskih študijskih programov, saj sredstva, ki jih država za to namenja, ne zadoščajo za kakovostno izvedbo študija.

9. *Sodelovanje z družbenim okoljem*

Evalvacijske komisije so sodelovanje visokošolskih zavodov z družbenim okoljem kar dobro ocenile, priporočajo pa njegovo nadaljnje razvijanje tako v slovenskem kot mednarodnem prostoru. Visokošolski zavodi, ki že izobražujejo po bolonjskih študijskih programih, so pri njihovem nastajanju sodelovali z gospodarstvom in drugimi delodajalci, posebno pozornost so namenili kompetencam bodočih diplomantov. Dobro je sodelovanje pri praktičnem izobraževanju študentov, ustrezna usklajenost v medsebojnem sodelovanju se kaže v veliki zaposljivosti diplomantov.

Nekateri zavodi premalo sodelujejo z drugimi visokošolskimi zavodi, občinami oziroma lokalnim okoljem, drugi na mednarodni ravni: premalo je študentskih in kadrovskih izmenjav (predvsem visokošolskih učiteljev in sodelavcev), premalo projektov... Na enem od presojanih zavodov sodelovanje ni formalizirano na institucionalni ravni, gostovanja domačih in tujih profesorjev so na podlagi bogatih osebnih stikov med njimi.

Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev

V preglednici so zapisane nekatere ugotovitve, ki so jih zunanje evalvacijske komisije v poročilih naštele kot prednosti visokošolskih zavodov. Gre za zglede priporočljive ureditve na posameznem področju njihovega delovanja. Prednosti so zbrane po področjih ocenjevanja iz meril.

Področje ocenjevanja	Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev
Strategija, organiziranost in vodenje zavoda,	Komisija za kakovost redno analizira ključne parametre študija in izboljšuje sistem kakovosti (intenzivno spremlja uspešnost

urejenost evidenc ter skrb za kakovost	pri izpitih, prehodnost in trajanje študija, ki ga ji je z dejavnim vzpodbujanjem študentov uspelo bistveno skrajšati).
	Na fakulteti so razvili pilotni model za samoocenjevanje, ki omogoča uvajanje načel menedžmenta celovite kakovosti TQM za visokošolske zavode in upošteva posebnosti fakultete.
	Visokošolski zavod je imenoval predstojnika za kakovost.
	Fleksibilna organiziranost in delovanje zavoda, integriranje določenih funkcij omogoča manjše stroške delovanja in boljše prilagodljivost razmeram.
Izobraževanje – študijska dejavnost	Bolonjski programi so bili pripravljene v sodelovanju z gospodarstvom, posamezni učitelji so dobro sodelovali pri oblikovanju posameznih predmetov in usklajevanju njihovih vsebin.
	Fakulteta si je pridobila evropsko akreditacijo za bolonjski študijski program.
	Visokošolski zavod namenja posebno skrb svojim diplomantom, saj zbira informacije o ustreznosti pridobljenega znanja na trgu dela. Anketira jih kar trikrat na leto.
Znanstveno-raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost	Visokošolski zavod redno analizira objave, patente, dosežke laboratorijev in zaposlenih (lepo število prenosov raziskovalnih dosežkov v prakso; o vsem vodi zelo podrobno evidenco).
	Objavljanje znanstveno-raziskovalnih in strokovnih dosežkov je nepogrešljiva stalnica za vse pedagoške in znanstvene delavce zavoda.
	V odmevnih projektih, ki jih vodijo raziskovalci zavoda, sodelujejo mednarodni raziskovalci.
	Zavod aktivno vzpodbuja znanstveno-raziskovalno in razvojno dejavnost z internim sistemom vrednotenja in nagrajevanja.
Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci	Visokošolski zavod omogoča svojim visokošolskim učiteljem in sodelavcem ter znanstvenim delavcem svetovanje pri razvoju poklicne poti z individualnimi mentorstvi.
	Posamezni učitelji sami opravljajo ankete o vrednotenju svojega pedagoškega dela.
Upravni in strokovno-tehnični delavci	Upravni in strokovno-tehnični delavci se stalno strokovno izpopolnjujejo, zavod ima izdelan pravilnik o (so)financiranju njihovega izobraževanja, v katerem so opredeljene vse pravice in obveznosti.
Študenti v visokošolskem zavodu	Študenti so zadovoljni s praktično usmerjenimi bolonjskimi študijskimi programi, menijo, da študij omogoča boljši vpogled v povezanost med teoretičnim znanjem in njegovo uporabo v praksi, menijo, da je ustrezno tudi preverjanje in ocenjevanje znanja.
	Vodstvo in osebje fakultete, nosilci predmetov oziroma modulov ter študenti so zelo povezani, veliko je osebnih stikov, študentom je omogočeno individualno sestavljanje urnika in vključevanje izbirnih vsebin z drugih visokošolskih zavodov. Študenti nimajo težav pri priznavanju izobraževanja, opravljenega drugod.
	Zavod je občutno povečal izmenjavo študentov z ustanovitvijo

	posebne mednarodne pisarne, ki ponuja podporo in svetovanje pri odhodu v tujino.
Prostori, oprema za izobraževalno, znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica	Zavod ima dobro razvito informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, vzpostavljen je informacijski sistem, ki omogoča pretok študijskih informacij ter dostop do ustreznih dokumentov.
	Oprema za raziskovalno dejavnost je vrhunska (svetovno primerljiva) in omogoča delo tako domačim kot mednarodnim raziskovalcem.
Financiranje izobraževalne oziroma študijske, raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti	Vodstvo univerze se s posameznimi članicami dogovarja o investicijah v raziskovalno dejavnost, ki pomenijo največji strošek, da bi zagotovilo sorazmeren razvoj članic in celotne univerze.
	Visokošolski zavod pridobiva večino sredstev za raziskovalno dejavnost z mednarodnimi projekti.
	Visokošolski zavod ima sklad za zbiranje donatorskih sredstev, ki jih uporabi za razvoj, širitev in opravljanje svoje dejavnosti.
Sodelovanje z družbenim okoljem	Število strokovnjakov iz prakse, ki kot gostujoči predavatelji predavajo na zavodu, se povečuje.
	Visokošolski zavod ima akreditiran skupni mednarodni študijski program, pripravlja pa še enega.
	Bogati osebni stiki z uveljavljenimi tujimi predavatelji omogočajo poznejšo formalizacijo sodelovanja na mednarodni ravni.

Analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov

V skupno analizo so zajeti pregledni vprašalniki, ki so jih za evalvacije v letu 2008 izpolnili štiri visokošolski zavodi. To so: Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani, Poslovno-tehniška fakulteta Univerze v Novi Gorici, Fakulteta za podiplomski humanistični študij – Institutum Studiorum Humanitatis ter Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru.

Pri analizi so upoštevane le preglednice s trditvami, na katere je mogoče odgovoriti z »da«/»ne«, tako da je sešteto število pritrdilnih odgovorov. Vanjo so zajeta vsa poglavja iz preglednega vprašalnika za visokošolski zavod v letu 2008. (Pritrdilni) odgovori izražajo lastno mnenje visokošolskih zavodov o izpolnjevanju pogojev iz meril, zato se ne skladajo nujno z ugotovitvami zunanje evalvacijske komisije.

Zgradba primerjave je taka:

levi stolpec: trditve, ki so sestavni del preglednega vprašalnika

desni stolpec: število pritrdilnih odgovorov

opomba: poleg legende na prvi strani so pod vsako preglednico zapisane razlage sprotnih opomb v njej

Legenda:

IKT informacijsko-komunikacijska tehnologija

VZ visokošolski zavod

■ analiza odgovorov na to vprašanje ni narejena, ker nanj ni bilo mogoče odgovoriti z da ali ne

(*) število pritrdilnih odgovorov

/ ni odgovorov

1 eden od štirih odgovorov je »da, delno«

2 eden od štirih odgovorov je »da in ne, v celoti«

3 eden od dveh odgovorov je »da - zaposljivost in ne - nadaljnji študij«

4 en visokošolski zavod ni odgovoril na nobeno od trditev v tej preglednici

5 en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril

6 dva visokošolska zavoda na trditev nista odgovorila

7 trije visokošolski zavodi na trditev niso odgovorili

8 eden od štirih odgovorov je »delno«, dva visokošolska zavoda pa na trditev nista odgovorila

9 dva pritrdila odgovora, tretji je »ne, vendar omogoča«

I. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Trditev	(*)
VZ ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in znanstveno-raziskovalne cilje.	4
Načini za uresničitev izobraževalnih in znanstveno-raziskovalnih ciljev so jasno določeni.	4
Poslanstvo in vizija VZ sta dostopna javnosti.	4
VZ ima strateški načrt.	4

Pristojnosti oz. odgovornosti in postopki odločanja zaposlenih so določeni in vsi vpleteni so o tem obveščeni.	4
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in strokovnih sodelavcev pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na izobraževanje, raziskovanje ter spremljanje in zagotavljanje kakovosti.	4
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje študentov pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na izobraževanje in izboljševanje njegove kakovosti.	4
VZ ima urejene evidence o svoji dejavnosti.	4 ¹
VZ ima vzpostavljen sistem za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.	4 ¹
VZ za vsako leto izdela in objavi samoevalvacijsko poročilo.	4 ¹
VZ stalno spremlja svoje delo, ugotovitve uporablja za izboljševanje svojih dejavnosti oziroma kakovosti.	4 ²

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - eden od štirih odgovorov je »da, delno«; 2 - eden od štirih odgovorov je »da in ne, v celoti«

II. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trditev	(*)
VZ izvaja več študijskih programov, ki vodijo k znanstvenim ali strokovnim naslovom v skladu s postavljenimi cilji ter učnimi dosežki.	4
Študijski programi so primerljivi z domačimi in evropskimi visokošolskimi študijskimi programi.	4
Študijski programi se izvajajo vsako leto.	4
Cilji študijskih programov so v skladu z vizijo oz. strateškim načrtom VZ.	4
Cilji študijskih programov so stvarni in dosegljivi, upoštevajoč predpisano trajanje programa in začetno izobrazbo/znanje vpisanih študentov.	4
Cilji študijskih programov se uporabljajo za boljše razumevanje študentovih dosežkov.	4
Kompetence diplomantov so jasno opredeljene in javno dostopne.	4
Kompetence diplomantov so skladne s stopnjo pridobljene izobrazbe.	4
Vsebina študijskih programov je jasno opredeljena in javno dostopna.	4
Metode ocenjevanja znanja so jasno opredeljene in javno dostopne.	4
Pogoji za končanje študija in pridobivanje strokovnih oz. znanstvenih naslovov so določeni s predpisi in javno objavljeni.	4
Merila za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov so primerljiva z nacionalnimi in evropskimi standardi.	4
VZ nadzoruje upoštevanje meril za pridobivanje znanstvenih in strokovnih naslovov.	4
Izvedba študija je v skladu z akreditiranimi študijskimi programi.	4
Metode poučevanja in učenja pripomorejo k uresničevanju postavljenih ciljev in učnih dosežkov.	4
VZ spremlja razvoj učnih dosežkov in trajanje študija.	4
VZ zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v študijske programe, ki jih ponuja.	4
Postopki in pogoji za sprejem in vpis v programe VZ so določeni v skladu z zakonom, predpisi in javno objavljeni.	4
Pogoji za prehode med študijskimi programi znotraj VZ so javno objavljeni.	4
VZ organizira anketiranje študentov o kakovosti izvajanja svojih študijskih programov.	4
VZ zbira informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov.	2 ³
Razmerje visokošolski učitelji in sodelavci, znanstveni delavci, drugi delavci : študenti je primerno za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev VZ in njegovih organizacijskih enot.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 3 - eden od dveh odgovorov je »da - zaposljivost in ne - nadaljnji študij«

Vrste in število študijskih programov, ki jih VZ izvaja v študijskem letu 2007/2008

Vrste študijskih programov	(*)	Št. programov	Skupno št. vpisanih študentov (upoštevajo se vsi letniki)
Študijski programi pred prenovo	(*)		
Visokošolski strokovni študijski programi	3		
Univerzitetni študijski programi	2		
Specialistični študijski programi	0		
Magistrski študijski programi	3		
Doktorski študijski programi	3		
Bolonjski študijski programi			
Študijski programi 1. stopnje	3		
Študijski programi 2. stopnje	2		
Študijski programi 3. stopnje	0		

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Anketiranje študentov

Vrste anket	Študenti katerega letnika	Kolikokrat na leto	Analize anket (*)	Uporaba izsledkov (*)	Seznanjanje študentov z izsledki in ukrepi (*)
Ocenjevanje študijskih programov			2 ⁶	2 ⁶	2 ⁶
Ocenjevanje pedagoških delavcev			4	4	3
Ovrednotenje študijskih obremenitev po ECTS			1 ⁷	1 ⁷	1 ⁷
Ocenjevanje mentorjev pri strokovni praksi			1 ⁷	1 ⁷	1 ⁷
Ocenjevanje tutorjev			/	/	/
Ocenjevanje referata za študentske zadeve			2 ⁶	3 ⁵	3 ⁵

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 5 - en visokošolski zavod na trditev ni odgovoril; 6 - dva visokošolska zavoda na trditev nista odgovorila; 7 - trije visokošolski zavodi na trditev niso odgovorili

Anketiranje diplomantov

Vrste anket	Kdaj? (leto, dve, tri... po diplomiranju)	Analize anket (*)	Uporaba izsledkov (*)	Seznanjanje diplomantov z izsledki in ukrepi (*)
Zaposljivost diplomantov		2 ⁸	2 ⁶	1 ⁶
Ocenjevanje ustreznosti pridobljenih kompetenc		1 ⁶	1 ⁶	0 ⁶
Nadaljnji študij		0 ⁷	0 ⁷	0 ⁷

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 6 - dva visokošolska zavoda na trditev nista odgovorila; 7 - trije visokošolski zavodi na trditev niso odgovorili; 8 - eden od štirih odgovorov je »delno«, dva visokošolska zavoda pa na trditev nista odgovorila

III. Znanstveno-raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost

Trditev	(*)
VZ izvaja znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost v skladu s strateškim načrtom ter z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami in standardi.	4
VZ zagotavlja, da se sodobna spoznanja znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.	4
VZ spodbuja zaposlene, da se ugotovitve iz znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti redno objavljajo.	4
VZ zagotavlja prenos znanja v prakso.	4
VZ o vsem tem vodi ustrezno evidenco.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Raziskovalna in umetniška dejavnost

Trditev	(*)
VZ sodeluje pri raziskovalnih/umetniških projektih med slovenskimi univerzami, samostojnimi visokoškolskimi zavodi, inštituti in drugimi subjekti.	4
VZ sodeluje pri mednarodnih raziskovalnih/umetniških projektih.	4
Zaposleni vsako leto pripravijo poročilo o raziskovalnem/umetniškem delu za preteklo leto.	4
Zaposleni vsako leto pripravijo program raziskovalnega/umetniškega dela za prihodnje leto.	4
VZ spodbuja posamezne zaposlene in katedre k sodelovanju pri raziskovalnem/umetniškem delu.	4
VZ ima vzpostavljena merila za merjenje uspešnosti raziskovalnega/umetniškega dela.	4
Zaposleni vključujejo študente v raziskovalno/umetniško delo.	4
Raziskovalno/umetniško delo je povezano z izobraževalnim delom profesorjev.	4
Raziskovalno delo je povezano z razvojnimi projekti za gospodarstvo.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Strokovna dejavnost

Trditev	(*)
Različne strokovne dejavnosti VZ so urejene s pogodbami.	4
VZ spodbuja zaposlene k sodelovanju z odjemalci storitev iz gospodarstva in negospodarstva.	4
VZ ima vzpostavljena merila za merjenje kakovosti strokovnega dela in uspešnosti njegovega prenosa v prakso.	4
VZ enkrat na leto načrtuje svoje strokovno delo.	4
VZ enkrat na leto poroča o rezultatih strokovnega dela.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

IV. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci

Trditev	(*) ⁴
Postopki za izbiro visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev so predpisani in javni.	3
Postopki za izvolitev visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev so predpisani in javni.	3
Postopki za napredovanje visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev so predpisani in javni.	3

Pri izbiri, napredovanju in izvolitvah visokošolskih učiteljev in sodelavcev se upoštevajo tako pedagoške kot raziskovalne sposobnosti/znanje.	3
VZ skrbi za vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev.	2
VZ skrbi za dolgoročno politiko zaposlovanja visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev.	3
VZ zagotavlja svojemu akademskemu osebju svetovanje pri razvoju poklicne poti.	2
VZ sodeluje pri domači in mednarodni izmenjavi visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev, jo spodbuja in omogoča.	3
VZ spodbuja tesno povezovanje med visokošolskimi učitelji, sodelavci in znanstvenimi delavci.	3
Povezovanje je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive.	3
Delovna obremenitev za izobraževalne in raziskovalne dejavnosti je določena.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 4 - en visokošolski zavod ni odgovoril na nobeno od trditev v tej preglednici

V. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Trditev	(*) ⁴
Postopki izbire upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.	3
Postopki napredovanja upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.	3
VZ zagotavlja upravnim in strokovno-tehničnim delavcem dostop do trajnega izobraževanja.	2 ⁹
VZ svetuje upravnim in strokovno-tehničnim delavcem pri razvoju poklicne poti.	1
VZ organizira anketiranje upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, izsledke analiz pa uporablja za izboljševanje svojega dela.	0

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 4 - en visokošolski zavod ni odgovoril na nobeno od trditev v tej preglednici; 9 - dva pritrdila odgovora, tretji je »ne, vendar omogoča«

VI. Študenti v visokošolskem zavodu

Trditev	(*)
Enakopravnost študentk in študentov je zagotovljena.	4
VZ zagotavlja svojim študentom dostop do svetovalnih storitev.	4
VZ zagotavlja svojim študentom vodenje (tutorji) oz. primerno podporo pri študiju.	4
VZ izvaja ukrepe, ki omogočajo študentom ocenjevanje lastnega napredovanja v programu.	4 ¹
Študenti si med študijskim procesom pridobijo osnovne kompetence, kot so: sposobnost učenja, sposobnost analiziranja in sintetiziranja, komunikacijske veščine idr.	4
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med visokošolskimi zavodi.	4
VZ omogoča študentom organizirano združevanje.	4
VZ zagotavlja soupravljanje študentov.	4
VZ zagotavlja študentom sprejemanje in izvajanje programa interesnih dejavnosti.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - eden od štirih odgovorov je »da, delno«

VII. Prostori, oprema za izobraževalno in znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica

Trditev	(*) ⁴
VZ ima primerne prostore za izpolnjevanje srednjeročnih ciljev.	2

VZ ima primerne prostore za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev.	2
VZ stalno posodablja opremo, potrebno za svojo dejavnost.	3
Materialna sredstva so ustrezna za doseganje ciljev iz študijskih programov.	3
Materialna sredstva so na voljo za daljše obdobje.	2
VZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do IKT.	3
Zaposleni lahko uporabljajo IKT za poslovne, izobraževalne in raziskovalne namene.	3
Študenti lahko uporabljajo IKT za izobraževalne in raziskovalne namene.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 4 - en visokošolski zavod ni odgovoril na nobeno od trditev v tej preglednici

Knjižnica

Trditev	(*)
Knjižnica je zlahka dostopna.	4
Knjižnica ima čitalnico.	4
Prostori in založenost knjižnice so primerni za nemoteno opravljanje dejavnosti VZ.	3
Število in usposobljenost knjižničnega osebja ustrežata standardom.	4
VZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do spletnih virov.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VIII. Financiranje izobraževalne/študijske, raziskovalne, umetniške ali strokovne dejavnosti

Trditev	(*)
VZ ima zagotovljena dolgoročna sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo iz različnih virov.	4 ¹
VZ pridobiva sredstva za delo iz proračunskih virov.	4 ¹
VZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev evropskih in drugih mednarodnih projektov.	4 ¹
VZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev, pridobljenih na trgu.	3
VZ načrtno razporeja sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo.	4
VZ spremlja porabo pridobljenih sredstev.	4

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - eden od štirih odgovorov je »da, delno«

IX. Sodelovanje z družbenim okoljem

Trditev	(*) ⁴
VZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači ravni.	3
VZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na mednarodni ravni.	3
VZ spodbuja sodelovanje z drugimi VZ.	3
VZ spodbuja sodelovanje s podjetji.	3
VZ spodbuja sodelovanje s pomembnimi deležniki v okolju.	3
VZ izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti.	3
Študijski programi in druga izobraževanja izražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva.	3
Gospodarstvo in negospodarstvo je vključeno v načrtovanje in spremljanje izobraževalnega dela VZ.	3
VZ sodeluje pri izmenjavi študentov ter visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in strokovnih sodelavcev doma in na tujem.	3

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 4 - en visokošolski zavod ni odgovoril na nobeno od trditev v tej preglednici

VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

Prvič je senat opravil tudi evalvaciji dveh višjih strokovnih šol; prve s statusom zasebne šole in druge javne. Že zaradi različnega statusa so velike razlike med njima, saj prva izobražuje samo izredne študente, od katerih je večina že zaposlena, druga pa redne in izredne študente; prva se financira pretežno iz šolnin, druga iz javnih sredstev. Obe šoli sta organizacijski enoti šolskega centra oziroma zavoda z več različnimi organizacijskimi enotami.

1. Strategija, organiziranost in vodenje šole, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Šoli imata poslanstvo, vizijo in strategijo oziroma dolgoročni razvojni program, vendar poslanstvo in vizija nista javno objavljena ali sta objavljena na spletnih straneh šolskega centra oziroma zavoda in ne na spletnih straneh šole. Zaposleni in študenti ju na eni od šol zelo slabo poznajo. Ta šola ima tudi zelo skop strateški načrt.

Pristojnosti, pooblastila in odgovornosti zaposlenih so znane, določene z veljavno zakonodajo in v drugih predpisih šol, šoli imata organe, ki vsem omogočajo sodelovanje pri pedagoškem in strokovnem delu. Na obeh so študenti zastopani v strateškem svetu šole in komisiji za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti, na eni imajo tudi študentski svet, ki sicer ni obvezen organ po zakonu.

Celovit sistem zagotavljanja kakovosti se na obeh šolah še vzpostavlja, evalvacijski komisiji priporočata sistematično spremljanje in analiziranje praktičnega izobraževanja v podjetjih (tudi z ocenjevanjem mentorjev v njih), zaposljivosti svojih diplomantov; izsledki anket morajo biti objavljeni, prav tako ukrepi za izboljšanje kakovosti, sprejeti na njihovi podlagi. Ena šola ne vodi primernih evidenc o svoji dejavnosti.

2. Izobraževanje – študijska dejavnost

Študijski programi se sprejemajo na podlagi poklicnih standardov, nazivi strokovne izobrazbe so skladni s postavljenimi cilji ter predvidenimi učnimi dosežki. Ena od šol sodeluje pri razvojnem projektu s partnerskimi francoskimi višjimi šolami, v katerem primerjajo poklicne standarde. Šoli na različne načine zbirata informacije o kandidatih za vpis v svoje študijske programe. Anketiranje študentov o izvajanju in kakovosti izvajanja študijskih programov se nanaša le na del, npr. ocenjevanje predavateljev, predmetov; ni pa anket oziroma sistematičnega spremljanja praktičnega izobraževanja v podjetjih, čeprav je to bistvena sestavina višješolskih študijskih programov. Tudi seznanjanje študentov z izsledki anket in morebitnimi ukrepi je slabo.

Šoli ne anketirata svojih diplomantov o ustreznosti pridobljenih kompetenc in nimata podatkov o njihovi zaposljivosti. Ena šola jih anketira samo glede zanimanja za nadaljnji študij.

Zasebna šola izobražuje le izredne študente, fiktivnega vpisa nima, druga, javna šola pa ima težave s fiktivnim vpisom in namernim zavlačevanjem študentov z diplomiranjem zaradi ugodnosti, ki jih prinaša status študenta. Učne dosežke, prehodnost in trajanje študija spremljata obe.

Na eni od šol je razmerje med številom študentov ter strokovnih delavcev in sodelavcev primerno, na drugi se izboljšuje. Razlika med njima je tudi, da ima prva večino pogodbenih delavcev iz gospodarstva, druga pa veliko redno zaposlenih. Ena šola nima sistemiziranega predavatelja – organizatorja praktičnega izobraževanja, kar je v nasprotju z zakonom.

3. *Strokovna dejavnost*

Strokovna dejavnost je skladna s strateškim načrtom oziroma dolgoročnim razvojnim načrtom šol in je povezana s kakovostno izvedbo študijskih programov. Šoli sodelujeta tako v domačih kot mednarodnih projektih, na eni so že odprli projektno pisarno, na drugi pa nameravajo zaposliti koordinatorja za mednarodne projekte in razvojno dejavnost.

Sodelovanje predavateljev iz gospodarstva oziroma iz prakse že samo po sebi zagotavlja, da se sodobna strokovna spoznanja uporabljajo pri poučevanju. Kar 40 odstotkov višješolskega študija je namenjenih praktičnemu izobraževanju študentov, tudi seminarske, diplomske in druge naloge so praktično naravnane. Študenti imajo mentorje iz prakse oziroma podjetij. Pomemben člen med šolo in (ne)gospodarskimi organizacijami je predavatelj – organizator praktičnega izobraževanja. Ena od šol ga nima, komisija opozarja, da ga mora zaposliti.

Šoli spodbujata strokovne delavce, da svoje strokovne izsledke redno objavljajo, vendar je objav premalo oziroma niso javno dostopne. Tudi evidenc o strokovnem delu predavateljev je premalo (oziroma jih skorajda ni).

4. *Predavatelji, inštruktorji ter laboranti*

Postopki izbire, imenovanja in napredovanja strokovnih delavcev so predpisani z zakonom, merili Strokovnega sveta Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje ter javni, upošteva se tako pedagoško kot strokovno delo. Predavatelji so imenovani za 5 let in so lahko ob izpolnjevanju predpisanih pogojev vnovič imenovani. Obe šoli skrbita za izobraževanje in strokovni razvoj svojih strokovnih delavcev (pedagoško-andragoško izobraževanje, nastopna predavanja, seminarji, delavnice...), na eni to izobraževanje tudi financirajo, je načrtovano in dokumentirano za posamezno študijsko leto. Ravnateljstva višjih šol opravljata individualne razgovore z zaposlenimi, drugega svetovanja pri razvoju njihove poklicne poti komisiji nista ugotovili.

Izmenjave strokovnih delavcev so med šolo in gospodarstvom, številni predavatelji so hkrati zaposleni v podjetjih, izmenjav s predavatelji iz tujine še ni, šoli je ne načrtujeta.

5. *Upravni in strokovno-tehnični delavci*

Čeprav je napredovanje upravnih in strokovno-tehničnih delavcev na obeh šolah predpisano, je le na eni šoli redno, urejeno, zaposleni postopke poznajo. Šoli izobraževanje svojih delavcev spodbujata, delno tudi financirata, natančnih izobraževalnih načrtov pa nimata. Komisiji nista mogli natančno ugotoviti, ali opravljata s svojimi delavci redne letne razgovore in jim sistematično svetujeta pri razvoju poklicne poti. Zadovoljstva svojih delavcev ne spremljata, anketirata le študente o delu referata za študentske zadeve, na eni od šol delavci z izsledki anket niso seznanjeni, niti ne s sklepi organov šole, vizijo in poslanstvom.

Komisiji priporočata izdelavo načrta izobraževanja svojih delavcev in sistematično spremljanje njihovega zadovoljstva.

6. *Študenti v višji strokovni šoli*

Šoli obveščata študente na različne načine, študenti so najbolj zadovoljni z delom referata, manj pa s spletnimi stranmi in z obvestili na oglasnih deskah. Ena šola nima tutorskega sistema, druga je imela tako imenovano profesorsko tutorstvo, pa ga je odpravila.

Na eni od šol si študenti želijo več laboratorijskih vaj pri posameznih predmetih ter manjše in bolj homogene skupine. Komisija je ugotovila, da so vaje pri posameznih predmetih neustrezne. Ocenjevanje znanja je določeno s študijskimi programi in pravilnikom o ocenjevanju znanja v višjih strokovnih šolah.

Študijski programi so izrazito praktično naravnani, študenti opravijo 400 ur praktičnega izobraževanja zunaj šole, kar jim daje možnost, da dodobra razvijejo komunikacijske veščine, sposobnost reševanja težav ter druge spretnosti.

Šoli sta si pridobili listino ERASMUS, ki omogoča praktično izobraževanje študentov v tujini. Izmenjava se začne s sodelovanjem s tujimi šolami in spremlja z opravljenimi študijskimi obveznostmi pri praktičnem izobraževanju ter podeljenimi štipendijami. Študenti obeh šol se neradi odločajo zanjo, največji oviri sta težave pri usklajevanju z drugimi obveznostmi in tuji jezik, na zasebni šoli pa še, da izobražuje le izredne študente, ki so praviloma zaposleni.

Med šolama je tudi precejšnja razlika glede seznanjenosti študentov o pravicah, ki jih imajo pri odločanju v organih šole, in predstavnštvom v njih.

7. *Prostori, oprema za izobraževalno in strokovno dejavnost, knjižnica*

Prostori obeh šol ustrezajo za opravljanje njune dejavnosti, oprema je večinoma sodobna in dobro vzdrževana, dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije je dober.

Drugače je s knjižnico, na eni od šol odpiralni čas za uporabnike ni ugoden, ne naročajo novih gradiv za študente, knjižničnega osebja ni dovolj in nima ustrezne izobrazbe. Posebne čitalnice nima nobena.

8. *Financiranje izobraževalne oziroma študijske in strokovne dejavnosti*

Zasebna šola se financira pretežno iz šolnin, proračunskih virov financiranja nima, javna šola pa večino sredstev pridobiva prav iz njih. Drugi viri so še iz prodaje blaga in storitev na trgu ter projektov, vendar so ti razmeroma skromni.

Načrtovanje in razporejanje sredstev je naravnano na šolski center ali zavod kot celoto in ne na posamezno višjo strokovno šolo, zato ju ni mogoče proučiti. Komisiji priporočata, naj šoli opredelita merila za razporejanje sredstev oziroma postopke za načrtovanje ter obvladovanje porabe in nabave.

9. Sodelovanje z družbenim okoljem

Študijski programi odražajo dejanske potrebe gospodarstva in negospodarstva, sodelovanje vseh je bilo nujno že pri nastajanju višješolskih študijskih programov. Šoli tesno sodelujeta z gospodarstvom in negospodarstvom zaradi obveznega praktičnega izobraževanja študentov, s podjetji in drugimi organizacijami sta sklenili vrsto pogodb o tem. Obe sta včlanjeni v Skupnost višjih strokovnih šol Slovenije, povezujeta se s posameznimi višjimi šolami in tudi nekaterimi visokošolskimi zavodi. Veliko predavateljev je redno zaposlenih zunaj šole, tesno je strokovno sodelovanje z (ne)gospodarstvom že v organih šole in prek različnih projektov.

Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev

Opisane so v preglednici na enak način kot pri visokošolskih zavodih.

Področje ocenjevanja	Prednosti oziroma zgledi za priporočljivo ureditev
Izobraževanje – študijska dejavnost	Primerjava poklicnih standardov se opravlja v okviru razvojnega projekta s partnerskimi francoskimi višjimi šolami. Šola ima zelo natančen, vnaprej pripravljen načrt izvajanja posameznih predmetov in drugih s študijem povezanih obveznosti. Objavlja ga v letnem delovnem načrtu.
Strokovna dejavnost	Šola je odprla projektno pisarno, katere naloga je pomoč: od iskanja in prijavljanja na projekte do izdelave poročil o opravljenih projektih. Šola ima številne predavatelje in inštruktorje s strokovnimi izkušnjami iz gospodarstva.
Predavatelji, inštruktorji ter laboranti	Šola s predavateljem razdre pogodbo o sodelovanju, če ugotovi, da je njegovo pedagoško delo neprimerno. Predavatelji, strokovnjaki iz prakse, zagotavljajo dobro povezanost med teorijo in prakso ter aktualnost znanja, ki ga posredujejo študentom. Šola vodi natančno poimensko letno evidenco vseh strokovnih izobraževanj svojih strokovnih delavcev.
Upravni in strokovno-tehnični delavci	Tudi nepedagoški delavci šole dobro poznajo vizijo in poslanstvo višje šole. Vseživljenjsko izobraževanje nepedagoških delavcev je opredeljeno in načrtovano.
Študenti v višji strokovni šoli	Šola ima mednarodnega koordinatorja, ki skrbi za mobilnost študentov, z ravnateljem jim vsako leto predstavi možnosti za izmenjave in prakso v tujini.
Prostori, oprema za izobraževalno in strokovno dejavnost, knjižnica	Šola je dobro opremljena z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo in drugimi multimedijskimi pripomočki.
Sodelovanje z družbenim okoljem	Šola ima dejavno vlogo pri pripravi poklicnih standardov in programov poklicnega in strokovnega izobraževanja. Šola ima dobro vzpostavljeno sodelovanje z gospodarskim oziroma s širšim družbenim okoljem. To je formalizirano s številnimi pogodbami o sodelovanju. Šola upošteva potrebe podjetij tudi pri izbiri tem za seminarske in diplomske naloge.

Analiza izpolnjenih preglednih vprašalnikov

Skupna analiza je narejena na podlagi preglednih vprašalnikov, ki sta jih izpolnili višji strokovni šoli na Centru za poslovno usposabljanje iz Ljubljane in Poslovno-komercialni šoli Celje. Upoštevane so le preglednice s trditvami, na katere je mogoče odgovoriti z »da«/»ne«, tako da je sešteto število pritrdilnih odgovorov. Vanjo so zajeta vsa področja ocenjevanja iz preglednega vprašalnika za višjo strokovno šolo v letu 2008. (Pritrdilni) odgovori izražajo lastno mnenje višjih strokovnih šol o izpolnjevanju pogojev iz meril, zato se ne skladajo nujno z ugotovitvami zunanje evalvacijske komisije.

Zgradba primerjave je taka:

levi stolpec: trditve, ki so sestavni del preglednega vprašalnika

desni stolpec: število pritrdilnih odgovorov

opomba: poleg celotne legende na prvi strani so pod vsako preglednico zapisane razlage sprotnih opomb v njej

Legenda:

- IKT informacijsko-komunikacijska tehnologija
 VSŠ višja strokovna šola
 analiza odgovorov na to vprašanje ni narejena, ker nanj ni bilo mogoče odgovoriti z da ali ne
 (*) število pritrdilnih odgovorov
 / ni odgovorov
 1 ena višja strokovna šola na trditev ni odgovorila
 2 ena višja strokovna šola ni odgovorila na nobeno od trditev v tej preglednici

I. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Trditve	(*)
VSŠ ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in razvojne cilje.	2
Načini za uresničitev izobraževalnih in razvojnih ciljev so jasno določeni.	2
Poslanstvo in vizija VSŠ sta dostopna javnosti.	1
VSŠ ima strateški načrt.	2
Pristojnosti oz. odgovornosti zaposlenih so določene in vsi vpleteni so o tem obveščeni.	2
Postopki odločanja zaposlenih so določeni in vsi vpleteni so o tem obveščeni.	2
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje strokovnih delavcev in sodelavcev pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na izobraževanje, razvoj ter spremljanje in zagotavljanje kakovosti.	2
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje študentov pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na izobraževanje in izboljševanje njegove kakovosti.	2
VSŠ ima urejene evidence o svoji dejavnosti.	2
VSŠ ima postavljen sistem za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.	2
VSŠ za vsako leto izdela in objavi samoevalvacijsko poročilo.	2
VSŠ stalno spremlja svoje delo, ugotovitve uporablja za izboljševanje svojih dejavnosti oziroma kakovosti.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

II. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trditev	(*)
VSS izvaja več študijskih programov, ki vodijo k nazivom strokovne izobrazbe v skladu s postavljenimi cilji ter učnimi dosežki.	2
Študijski programi so primerljivi z domačimi in evropskimi višješolskimi študijskimi programi.	2
Študijski programi se izvajajo vsako leto.	2
Cilji študijskih programov so v skladu z vizijo oz. strateškim načrtom VSS.	2
Cilji študijskih programov so stvarni in dosegljivi, upoštevajoč predpisano trajanje programa in začetno izobrazbo/znanje vpisanih študentov.	2
Cilji študijskih programov se uporabljajo za boljše razumevanje študentovih dosežkov.	2
Kompetence diplomantov so jasno opredeljene in javno dostopne.	2
Kompetence diplomantov so skladne s stopnjo pridobljene izobrazbe.	2
Kompetence diplomantov se periodično evalvirajo pri delodajalcih.	1
Vsebina študijskih programov je jasno opredeljena in javno dostopna.	2
Metode ocenjevanja znanja so jasno opredeljene in javno dostopne.	2
Pogoji za končanje študija in pridobivanje nazivov strokovne izobrazbe so določeni s predpisi in javno objavljeni.	2
Izvedba študija je v skladu z javnoveljavnimi študijskimi programi.	2
Metode poučevanja in učenja pripomorejo k uresničevanju postavljenih ciljev in učnih dosežkov.	2
VSS spremlja razvoj učnih dosežkov in trajanje študija.	2
VSS zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v študijske programe, ki jih ponuja.	1
Postopki in pogoji za sprejem in vpis v programe VSS so določeni v skladu z zakonom, predpisi in javno objavljeni.	2
Pogoji za prehode med študijskimi programi znotraj VSS so javno objavljeni.	2
VSS organizira anketiranje študentov o kakovosti izvajanja svojih študijskih programov.	2
VSS zbira informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov.	1
VSS z izsledki anket seznanja svoje strokovne delavce in sodelavce.	2
Razmerje strokovni delavci in sodelavci ter drugi delavci : študenti je primerno za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev VSS in njegovih organizacijskih enot.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Anketiranje študentov

Vrste anket	Študenti katerega letnika	Kolikokrat na leto	Analize anket (*)	Uporaba izsledkov (*)	Seznanjanje študentov z izsledki in ukrepi (*)
Ocenjevanje študijskih programov			1 ¹	1 ¹	1 ¹
Ocenjevanje pedagoških delavcev			2	2	1
Ovrednotenje študijskih obremenitev po ECTS			0 ¹	0 ¹	0 ¹
Ocenjevanje mentorjev pri strokovni praksi			0	0	0 ¹
Ocenjevanje tutorjev			/	/	/

Ocenjevanje referata za študentske zadeve			2	2	1
---	--	--	---	---	---

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - ena višja strokovna šola na trditev ni odgovorila

Anketiranje diplomantov²

Vrste anket	Kdaj? (leto, dve, tri... po diplomiranju)	Analize anket (*)	Uporaba izsledkov (*)	Seznanjanje diplomantov z izsledki in ukrepi (*)
Zaposljivost diplomantov		0	0	0
Ocenjevanje ustreznosti pridobljenih kompetenc		0	0	0
Razvoj poklicne poti		0	0	0
Nadaljnji študij		1	1	1

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 2 - ena višja strokovna šola ni odgovorila na nobeno od trditev v tej preglednici

III. Strokovna dejavnost

Trditev	(*)
VSS izvaja strokovno dejavnost v skladu s strateškim načrtom ter z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami in standardi.	2
VSS zagotavlja, da se sodobna spoznanja iz strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.	2
VSS spodbuja zaposlene, da se ugotovitve iz strokovne dejavnosti redno objavljajo.	2
Različne strokovne dejavnosti VSS so urejene s pogodbami.	2
VSS spodbuja zaposlene k sodelovanju z odjemalci storitev iz gospodarstva in negospodarstva.	2
VSS ima postavljena merila za merjenje kakovosti strokovnega dela in uspešnosti njegovega prenosa v prakso.	1
VSS enkrat na leto načrtuje svoje strokovno delo.	2
VSS enkrat na leto poroča o rezultatih strokovnega dela.	2
VSS o vsem tem vodi ustrezno evidenco.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

IV. Predavatelji, inštruktorji ter laboranti

Predavatelji in inštruktorji

Trditev	(*)
Postopki izbire predavateljev in inštruktorjev so predpisani in javni.	2
Postopki imenovanja predavateljev so predpisani in javni.	2
Postopki napredovanja predavateljev in inštruktorjev so predpisani in javni.	2
Pri izbiri, napredovanju in imenovanju se upošteva tako pedagoško kot strokovno znanje.	2
VSS skrbi za vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj predavateljev in inštruktorjev.	2
VSS zagotavlja svojim predavateljem in inštruktorjem svetovanje pri razvoju poklicne poti.	1
VSS sodeluje pri domači in mednarodni izmenjavi predavateljev in inštruktorjev, jo spodbuja in omogoča.	1
VSS spodbuja tesno povezovanje med predavatelji in inštruktorji ter strokovnjaki iz prakse.	1
Povezovanje je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive.	0

Delovna obremenitev za izobraževalno in razvojno/strokovno dejavnost je določena.	0
---	---

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

V. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Trditev	(*)
Postopki izbire upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.	2
VŠŠ zagotavlja upravnim in strokovno-tehničnim delavcem dostop do trajnega izobraževanja.	2
Postopki napredovanja upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.	2
VŠŠ svetuje upravnim in strokovno-tehničnim delavcem pri razvoju poklicne poti.	2
VŠŠ organizira anketiranje upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, izsledke analiz pa uporablja za izboljševanje svojega dela.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VI. Študenti v višji strokovni šoli

	(*)
Enakopravnost študentk in študentov je zagotovljena.	2
VŠŠ zagotavlja svojim študentom dostop do svetovalnih storitev.	1
VŠŠ zagotavlja svojim študentom vodenje (tutorji) oz. primerno podporo pri študiju.	1
VŠŠ izvaja ukrepe, ki omogočajo študentom ocenjevanje lastnega napredovanja v programu.	1
Študenti si med študijem pridobijo osnovne kompetence, kot so: sposobnost učenja, komunikacijske veščine idr.	2
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med VŠŠ.	0 ¹
VŠŠ omogoča študentom organizirano združevanje.	2
VŠŠ zagotavlja sodelovanje študentov pri odločanju.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov; 1 - ena višja strokovna šola na trditev ni odgovorila

VII. Prostori, oprema za izobraževalno in strokovno dejavnost, knjižnica

Trditev	(*)
VŠŠ ima primerne prostore za izpolnjevanje srednjeročnih ciljev.	2
VŠŠ ima primerne prostore za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev.	2
VŠŠ stalno posodablja opremo, potrebno za svojo dejavnost.	2
Materialna sredstva so ustrezna za doseganje ciljev iz študijskih programov.	2
Materialna sredstva so na voljo za daljše obdobje.	1
VŠŠ omogoča zaposlenim in študentom dostop do IKT.	2
Zaposleni lahko uporabljajo IKT za poslovne, izobraževalne in razvojne namene.	2
Študenti lahko uporabljajo IKT za izobraževalne namene.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

Knjižnica

Trditev	(*)
Knjižnica je zlahka dostopna.	2
Knjižnica ima čitalnico.	1
Prostori in založenost knjižnice so primerni za nemoteno opravljanje dejavnosti VŠŠ.	2
Število in usposobljenost knjižničnega osebja ustreza standardom.	2

VŠŠ omogoča zaposlenim in študentom dostop do spletnih virov.	2
---	---

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

VIII. Financiranje izobraževalne/študijske in strokovne dejavnosti

Trditev	(*)
VŠŠ ima zagotovljena dolgoročna sredstva za študijsko in strokovno delo iz različnih virov.	2
VŠŠ pridobiva sredstva za delo iz proračunskih virov.	1
VŠŠ pridobiva sredstva za delo iz sredstev evropskih in drugih mednarodnih projektov.	0
VŠŠ pridobiva sredstva za delo iz sredstev, pridobljenih na trgu.	1
VŠŠ načrtno razporeja sredstva za študijsko in strokovno delo.	2
VŠŠ spremlja porabo pridobljenih sredstev.	2

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

IX. Sodelovanje z družbenim okoljem

Trditev	(*)
VŠŠ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači ravni.	2
VŠŠ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na mednarodni ravni.	2
VŠŠ spodbuja sodelovanje z drugimi VŠŠ.	2
VŠŠ spodbuja sodelovanje s podjetji.	2
VŠŠ spodbuja sodelovanje s pomembnimi deležniki v okolju.	2
VŠŠ izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti.	2
Študijski programi in druga izobraževanja izražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva.	2
Gospodarstvo in negospodarstvo je vključeno v načrtovanje in spremljanje izobraževalnega dela VŠŠ.	2
VŠŠ sodeluje pri izmenjavi študentov ter strokovnih delavcev doma in na tujem.	1

OPOMBA: (*) število pritrdilnih odgovorov

OCENJEVANJE ZUNANJIH EVALVACIJ

Mnenja presojanih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol

Tudi tokrat so visokošolski zavodi in višji strokovni šoli delo zunanjih evalvacijskih komisij v povprečju zelo dobro ocenili, s končnimi poročili so bili večinoma zadovoljni.

Vsi so izpolnili vprašalnika strokovne službe senata, s katerima želi ugotoviti, kakšno je zadovoljstvo tako vodstva zavoda kot njegovih študentov z obiskom zunanje evalvacijske komisije, in zbira predloge za izboljšanje njenega dela. Vprašalnik je v primerjavi z letom prej natančnejši, posebna pozornost je namenjena intervjujem, izbiri izpraševancev, izbiri, razumljivosti in prilagojenosti postavljenih vprašanj... Za prihodnje izboljševanje zunanjih evalvacij so pomembni odgovori, v kolikšno pomoč bodo ugotovitve iz evalvacijskih poročil pri nadaljnjem razvijanju in izboljševanju kakovosti zavodov in šol. Nekateri so priporočene ukrepe za izboljšanje svojega dela že začeli uresničevati, med njimi so: vodstvo šole na podlagi priporočil komisije za evalvacijo pripravila akcijski načrt za izboljšanje kakovosti, začelo je aktivnosti za ustanovitev alumni kluba; rezultate študentskih anket so zavodi objavili na svoji spletni strani, pripravljajo ankete za upravne in strokovno-tehnične delavce...

Tudi v letu 2008 je bila skupna ocena dela evalvacijskih komisij iz vprašalnikov nadpovprečna (analiza v prilogi št. 4).

Večina presojanih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol se je s poročili zunanjih evalvacijskih komisij v celoti strinjala, nekateri zavodi so njihovo delo še posebej pohvalili. Samo eden od njih je poleg ugotovitve, da je evalvacijska komisija korektno opravila svoje delo, poslal poglobljeno mnenje k poročilu. V njem našteva ugotovitve, s katerimi se ne strinja ali se strinja le deloma, in pojasnjuje (utemeljuje) svoje mnenje o tem z opozarjanjem na določena dejstva, ki so bila za komisijo »mogoče manj prepoznavna«. Pogosto navaja, da so vzrok za stanje, kakršno je, veljavna zakonodaja, univerzitetni predpisi oziroma navodila, ki so enotna za vse članice univerze, zato je odprava ugotovljenih pomanjkljivosti velikokrat »zunaj moči fakultete«.

Ugotovitve strokovne službe senata

Obiski visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol

Tako kot prejšnje leto so obiski treh visokošolskih zavodov in obeh višjih strokovnih šol trajali dva dni, le na manjšem visokošolskem zavodu je obisk trajal en dan.

V primerjavi z letom 2007 je ugotovljen napredek pri pripravi komisij in tudi presojanih visokošolskih zavodov na obisk. K temu sta pripomogla nov pregledni vprašalnik in protokol obiska. Tako zavodi kot člani evalvacijskih komisij so ugotovili, da je vprašalnik veliko bolj pregleden kot leto poprej, vprašanja in odgovori so razporejeni po področjih ocenjevanja za institucionalno zunanjo evalvacijo iz meril oziroma po zaokroženih poglavjih, manj je ponavljanja, črtana so odvečna vprašanja in preglednice. Kljub temu ju dva visokošolska zavoda nista v celoti izpolnila, kar je komisijama oteževalo delo – pri enem od njiju lahko sklepamo, da vprašalnika (dve preglednici popolnoma prazni) zaradi neurejenosti določenega področja namenoma ni izpolnil, saj si komisija niti pri ogledu ni mogla pridobiti manjkajočih podatkov.

Tudi za višji šoli je ugotovljeno, da jima zaradi posebej zanju pripravljenega vprašalnika izpolnjevanje ni povzročalo večjih težav. Seveda ga bo, tako kot visokošolskega, treba še izpopolnjevati hkrati s predvideno spremembo evalvacijskih meril.

Nov protokol obiska je prav tako pripomogel k bolj sistematični pripravi komisije in zavoda oziroma šole na presojo, še posebej urnika obiska in intervjujev. Opazovalci presoj iz strokovne službe senata so ugotovili, da je bilo vodenje intervjujev boljše kot prejšnje leto, izbira izpraševancev bolj premišljena, tudi postavljena vprašanja so bila jasnejša, bolj prilagojena izbrani skupini izpraševancev. Večina komisij si je delo bolj razdelila, pri intervjujih predstavnikov zavodov pa je bilo še vedno nekaj ponavljanja vprašanj, seganja v besedo, čemur se je treba v prihodnje izogibati. Priporočeno petinštiridesetminutno trajanje intervjujev je pripomoglo k učinkovitejšemu delu komisij, večinoma so vse imele tudi kratke odmore za hitro izmenjavo mnenj pred naslednjim intervjujem.

Na zavodih, v katerih so kot člani sodelovali tuji strokovnjaki, so predsedniki intervjuje organizirali tako, da se je komisija razdelila v dve skupini, tista, v kateri je bil tuji strokovnjak, je postavljala vprašanja v angleščini. Presoje so potekale brez zapletov, le na enem zavodu je bilo nekaj težav zaradi slabega znanja angleškega jezika enega od članov komisije in nekaterih predstavnikov zavoda.

Nekateri evalvatorji še vedno precej slabo poznajo zakonodajo in predpise, čeprav je bilo njihovo usposabljanje oktobra 2008 namenjeno tudi predstavitvi visokošolske in višješolske zakonodaje; posebej so bile poudarjene razlike med njima.

Presoja končnih poročil

Tudi končna evalvacijska poročila so boljša. Še vedno so enako sestavljena kot leto prej, pripravljena po zaokroženih poglavjih oziroma področjih ocenjevanja iz meril, ki zadevajo institucionalno zunanjo evalvacijo, natančnejša pa so v drugem delu, v katerem so komisije za svojimi ugotovitvami po posameznih merilih s komentarji poleg prednosti naštele pomanjkljivosti zavoda oziroma šole in priporočila za odpravo pomanjkljivosti (analiza SWOT).

Končna poročila so veliko bolj sistematična in pregledna, med uvodi in povzetki oziroma sklepni deli ni več toliko razlik, tudi količina besedila pri posameznih poglavjih se ne razlikuje tako močno kot v poročilih iz leta 2007. Največje izboljšanje evalvacijskih poročil je doseženo z doslednim ločevanjem na prednosti, pomanjkljivosti in priporočila komisije za njihovo odpravo, kar pripomore k temu, da lahko presojeni zavod prej in učinkoviteje izboljša svoje delo.

Večinoma so evalvacijske komisije navodila za oblikovanje končnega poročila upoštevale, razen priporočila, naj zavodom določijo roke za odpravo pomanjkljivosti (le ena komisija je to naredila). Še vedno se, čeprav manjkrat, nekatere vsebine oziroma ugotovitve ponavljajo, zapisane so v različnih poglavjih, tu in tam poročila spominjajo na lepljenko, sestavljeno iz zapisov posameznih članov komisije. Predsedniki komisij bodo morali v prihodnje končna poročila boljše urediti, jih po potrebi popraviti ter vsebinsko uskladiti posamezna poglavja med seboj.

Strokovna služba senata je ugotovila, da so komisije prvič različno zapisovale svoje ugotovitve pri posameznih področjih ocenjevanja. Nekateri so obdržale priporočeno sestavo tako, da so k posameznim merilom iz določenega področja zapisale svoje ugotovitve, druge

pa so ta merila izpustile. Za preglednost poročil in navsezadnje ugotavljanje, ali je komisija zavod presojala po vseh evalvacijskih merilih, je bolje, da se priporočena sestava končnega poročila ohrani. To je pomembno tudi zato, ker iz prednosti, pomanjkljivosti in priporočil za njihovo odpravo ni nujno razvidno, ali so bila pri presoji upoštevana vsa merila iz posameznega področja ocenjevanja.

Med seboj se razlikujejo še poročila komisij, katerih člani so bili tuji evalvatorji. Dve poročili sta v celoti zapisani v slovenskem jeziku, v enem pa so ugotovitve tujega strokovnjaka navedene tudi v angleščini.

V nekaterih poročilih je med prednostmi visokošolskega zavoda oziroma višje strokovne šole zapisano tisto, kar mora biti urejeno po zakonu in podzakonskih predpisih ter je temelj za njegovo delovanje, po drugi strani pa komisije velikokrat ne opozorijo odgovornih, da delajo v nasprotju s predpisi. Ugotovljeno je, da bodo morali evalvatorji svoje znanje na tem področju nujno poglobiti.

Odzivi tujih evalvatorjev

Tuji evalvatorji so bili z evalvacijami zadovoljni, enotna ocena je bila, da spadajo med boljše v mednarodnem merilu; pohvalili so tako organizacijo, instrumentarij za presojo kot izvedbo obiska visokošolskega zavoda. Strokovni službi senata so poslali pisne ocene evalvacij, v katerih so predlagali tudi nekatere izboljšave in opozorili na pomanjkljivosti. Zelo pomembno in ključno se jim zdi, da je senat v zunanje evalvacijske komisije povabil tuje strokovnjake.

Povzetek njihovih ocen je strnjen v 4 točke: priprava na obisk zavoda, obisk zavoda, končno evalvacijsko poročilo in sklepne ugotovitve.

Priprava na obisk zavoda

Tuji strokovnjaki so pohvalili delo strokovne službe senata, v oceni so posebej omenili, da so takoj, ko so potrdili svoje sodelovanje, dobili angleške različice vlog in instrumentarija za presojo, pohvalili so pomoč pri organizaciji prihodov v Slovenijo in rezervaciji prenočitev. Zelo zadovoljni so bili s pomočjo predsednikov komisij, ki so jih pred obiskom zavoda seznanili z urnikom obiska in vsemi potrebnimi informacijami za uspešno delo. Tudi sprejem drugih članov komisij je bil prijazen in strokoven.

Dobro mnenje imajo o instrumentariju za presojo, še posebej protokolu obiska in preglednem vprašalniku. Manj so bili zadovoljni s spletnimi stranmi sveta oziroma senata.

Obisk zavoda

Evalvatorji so zapisali, da so urniki obiska natančno upoštevali standarde, opredeljene v protokolu obiska, ter da slednji zelo dobro ustreza mednarodnim evalvacijskim standardom. V nadaljevanju so se ocene obiskov najbolj razlikovale, zato so povzeta mnenja vsakega posebej:

Prvi evalvator je opozoril na to, da ni imel možnosti spoznati drugih članov evalvacijske komisije, ker pred uradnim obiskom zavoda ni bilo pripravljalnega (spoznavnega) sestanka. Obisk zavoda je najbolj obširno opisal:

Skupine intervjuvancev so bile izprašane na ločenih sestankih, komisija si je ogledala vse, kar je potrebno (od pisarn, predavalnic, laboratorijev...do knjižnice). Intervjuji so bili dobro vodeni, sporazumevanje v angleščini ni nikomur povzročalo nikakršnih težav (ne članom komisije, ne zaposlenim in študentom). Predsednik komisije je učinkovito vodil presojo, dosledno je upošteval urnik obiska. Dopustil je dovolj časa za razpravo, da je lahko vsak član komisije izrazil svoje mnenje. Člani komisije so se tvorno dopolnjevali, postavljali so si vprašanja iz različnih zornih kotov zato, da bi zajeli vse potrebne elemente evalvacije. Tako so lahko sproti oblikovali prednosti, pomanjkljivosti in priporočila za odpravo pomanjkljivosti.

Komisija se je srečala po vsakem intervjuju, da je na hitro izmenjala vtise in ponovila svoje ugotovitve. Sestala se je tudi med delovnim kosilom in ob koncu dneva. Predsednik je zbiral in povzemal njene ugotovitve. Na sklepnem sestanku naslednji dan je komisija napisala osnutek oziroma povzetek poročila. Tu je bilo glede urnika kar tesno, pomoč strokovne službe senata pri pisanju poročila bi prišla prav; v vnaprej pripravljen osnutek poročila naj bi zapisovala ugotovitve evalvatorjev. Ob koncu obiska je predsednik predstavnikom zavoda jedrnato predstavil povzetek poročila in dal udeležencem priložnost za njihova mnenja.

Pred oddajo končnega poročila senatu za evalvacijo je predsednik komisije po elektronski poti vsem članom poslal usklajeno različico poročila, dokončna različica je upoštevala pripombe vseh. Predsednik komisije je odlično opravil svoje delo.

Drugi evalvator je bil podobno kot prvi zadovoljen s sporazumevanjem oziroma z znanjem angleščine, še posebej študentov, mladih raziskovalcev in asistentov, za katerega je zapisal, da je na zelo visoki ravni.

Opozoril pa je, da bi že na pripravljalnem sestanku, ki ga je imela komisija dan pred obiskom zavoda, morali dati več poudarka doslednemu sodelovanju vseh članov komisije oziroma razjasniti in določiti njihovo vlogo. Komisija oziroma izpraševalec bi pri intervjuju posamezne skupine izpraševancev na zavodu lahko bolj dosledno vztrajala pri tem, da bi vsi člani skupine aktivno sodelovali, zato da bi se izognili enostranskim (političnim) odgovorom vodje skupine oziroma govorca, ki ga je skupina določila.

Tretji evalvator je imel glede obiska zavoda največ kritičnih pripomb, saj za razliko od prvih dveh ni bil tako zadovoljen s svojo vlogo v evalvacijski komisiji, niti ne z intervjuji.

Najprej je opozoril, da bi morali tako tuji kot domači strokovnjaki sodelovati pri vseh aktivnostih, zato je pomembno, da bi se udeležili tudi pripravljalnega srečanja. Tako bi lahko spoznali druge člane komisije že pred ogledom zavoda. Člani zunanjih evalvacijskih komisij bi si morali biti enakovredni, tuji strokovnjaki ne bi smeli imeti posebne vloge. Verjame, da je bil tak tudi namen komisije, vendar je imel včasih občutek, da se je od njega pričakovalo nekaj drugega kot od drugih članov komisije.

Največ pripomb je imel glede jezika. Obstajati bi morala jasna pravila o uporabi skupnega jezika, ki bi jih postavila agencija, če tujec ne govori oziroma razume slovenskega jezika. Navedel je dve možnosti; bodisi da se poišče tuji strokovnjak, ki razume slovensko (ali morebiti katerega od jugoslovanskih jezikov) ali pa da celoten obisk poteka izključno v angleščini. Celotna komunikacija (tudi z vodstvom presojanega zavoda, študenti...) bi po njegovem mnenju morala biti v angleščini. Ne bi smelo prihajati do presenečenj, da je

angleščina "uradni" jezik obiska. Prav tako naj slovenski evalvatorji obvladajo angleški jezik. To vprašanje je enako pomembno pri pisanju končnega poročila: le če se poročilo piše v angleščini, imajo vsi člani komisije enake možnosti za sodelovanje in sporočanje svojih komentarjev. Evalvator je še opozoril, da poročila komisije sploh ni videl, torej ni mogel izraziti svojih predlogov in pripomb. Prav tako ni bil seznanjen, katera njegova mnenja so bila upoštevana.

Sklepne ugotovitve

Skupne sklepne ugotovitve so strnjene v kratke alineje:

- merila za evalvacijo in postopki so skladni z mednarodnimi standardi, evalvacijski postopek je primerljiv s postopkom agencije ASIIN;
- obisk komisije je bil dobro pripravljen, odlično voden, člani so bili strokovnjaki;
- visokošolski zavod je pomagal pri delu komisije;

predlogi za izboljšanje:

- priporočilo, da bi se komisija, še posebej, kadar so v njej tuji strokovnjaki, ločeno sestala pred obiskom visokošolskega zavoda;
- agencija (senat) mora poskrbeti in sprejeti jasno odločitev o uporabi angleškega jezika, da bi olajšali delo vsem, tudi tujim strokovnjakom; ta odločitev bi morala biti zapisana v merilih oziroma pravilih o delu evalvacijskih komisij;
- svet oziroma senat naj izboljša svoje spletne strani;
- komisija naj na sestanku z vodstvom zavoda postavlja vprašanja vsem (dekanu, prodekanu, tajniku...), da bi lahko bolje presodila, kakšno je sodelovanje med njimi;
- globlja naj bo presoja in vpogled v študijske programe zavoda, da bi lahko evalvirali konkretno sestavo programov (opise učnih dosežkov oziroma kompetenc, uresničevanje ciljev programov, didaktične koncepte...);
- čim večja naj bo »oddaljenost« članov komisije, da bi se kolikor je le mogoče v tako majhni državi, kot je Slovenija, izognili imenovanju evalvatorjev, ki imajo osebne stike s presojanim zavodom;
- predvidi naj se pomoč strokovne službe pri pisanju evalvacijskega poročila (enotna poročila vseh komisij s sistematično in ponavljajočo se sestavo).

ANALIZA SAMOEVALVACIJSKIH POROČIL VISOKOŠOLSКИH ZAVODOV IN VIŠJIH STROKOVNIH ŠOL ZA LETO 2007

Samoevalvacijska poročila visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol so podlaga za zunanje evalvacije, zato je pomembna naloga senata tudi analiziranje teh poročil in pomoč pri izboljšanju spremljanja in zagotavljanja kakovosti. Strokovni službi je bilo poslanih 98 samoevalvacijskih poročil različnih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol. Pri analiziranju poročil se je ugotavljalo predvsem:

- koliko in kako so v poročilih upoštevana priporočena področja ocenjevanja iz meril;
- kolikšna je samokritičnost zavodov in šol pri ugotavljanju svojih prednosti in pomanjkljivosti;
- obseg in vrsta opravljenih aktivnosti v postopkih za zagotavljanje kakovosti njihovega delovanja glede na ugotovljene prednosti in pomanjkljivosti v preteklih letih ter
- kakšni so ukrepi za nadaljnje izboljšanje kakovosti ob upoštevanju ugotovljenih pomanjkljivosti.

Cilji analize so:

- priporočila za izboljšanje samoevalvacij visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol oziroma izboljšanje postopkov zaradi primerljivosti samoevalvacijskih poročil;
- priprava zavodov in šol na zunanjo evalvacijo;
- vzpostavitev sistema dobre prakse.

Metodologija analize temelji predvsem na primerjavi poslanih letnih poročil o opravljenih samoevalvacijah zavodov in šol s področji ocenjevanja iz meril. Samoevalvacijska poročila so obravnavana ločeno po skupinah (univerze, samostojni visokošolski zavodi in višje strokovne šole). S pomočjo analize SWOT (prednosti, pomanjkljivosti, priporočila za izboljšanje pomanjkljivosti) in z upoštevanjem primerov dobre prakse so oblikovana priporočila za izboljšanje samoevalvacijskih poročil.

SAMOEVALVACIJSKA POROČILA UNIVERZ

Univerza v Ljubljani, Univerza na Primorskem in Univerza v Novi Gorici so oddale izčrpna skupna samoevalvacijska poročila, v katerih so upoštewane tudi samoevalvacijske ugotovitve vseh njihovih članic.

Skupno samoevalvacijsko poročilo Univerze v Mariboru je kratko, priložena so mu samoevalvacijska poročila vseh članic, rektorata, študentskih domov, Univerzitetne knjižnice Maribor in organizacije INTER-ES. Iz poročil članic je razvidno, da pri sestavljanju upoštevajo enotne kazalnike za zagotavljanje kakovosti, ki jih je določila Univerza v Mariboru, kljub temu pa se posamezna poročila med seboj razlikujejo tudi po sestavi.

Prednosti:

- vse univerze in njihove članice imajo sprejete ter javno objavljene strategijo, vizijo in delovni načrt, zavzemajo se za stalno krepitev in razvoj kakovosti;

- vse univerze imajo izdelano enotno metodologijo za pripravo samoevalvacijskih poročil svojih članic, v njih upoštevajo področja ocenjevanja iz meril, lastne kazalnike ter tudi evropska priporočila in standarde (ESG);
- vse univerze imajo lastna merila za zagotavljanje kakovosti, ki so usklajena z merili in ESG;
- vse univerze imajo komisije za zagotavljanje kakovosti, tudi večina članic, nekatere članice pa koordinatorje za spremljanje in zagotavljanje kakovosti;
- zavedajo se pomena zagotavljanja kakovosti in izboljšav ob upoštevanju ugotovljenih pomanjkljivosti;
- študente anketirajo vse univerze in njihove članice;
- anketni vprašalniki in njihova vsebina so enotni za vse članice;
- periodično opravljajo samoevalvacijske postopke oziroma postopke za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu;
- v postopkih za zagotavljanje kakovosti na vseh štirih univerzah večinoma sodelujejo tudi študenti (soupravljanje v organih odločanja članic in univerze – senat, akademski zbor, upravni odbor, sodelovanje v komisijah za zagotavljanje kakovosti, izpolnjevanje študentskih anket..);
- študentom je omogočeno sodelovanje pri oblikovanju izobraževalnih procesov in izražanje lastnih mnenj;
- večina univerz in njihovih članic javno objavlja svoja samoevalvacijska poročila;
- univerze usklajujejo svoja samoevalvacijska poročila s poročili članic;
- uspešno je vpeljan sistem mobilnosti za študente, večinoma tudi tutorstva in mentorstva.

Pomanjkljivosti:

- večina članic in univerz še nima anket za študente, s katerimi bi merila in analizirala njihovo dejansko obremenjenost glede na ECTS v določenem študijskem programu;
- nimajo razvitih postopkov za uspešno merjenje učnih dosežkov (learning outcomes);
- nekatere univerze in njihove članice še ne anketirajo pedagoških delavcev o spremembah in predlogih za izboljšanje pedagoškega dela;
- ponekod zelo majhen reprezentativni vzorec anketiranih študentov (10 % od vseh vpisanih študentov);
- mentorstva in tutorstva ni povsod ali pa je neuspešno;
- ni podatkov o organiziranem svetovanju pedagoškim in nepedagoškim delavcem pri nadaljevanju njihove poklicne poti (karierno svetovanje);
- večina članic univerz poroča o neustreznem razmerju med številom pedagoških delavcev in številom študentov (preobremenjenost visokošolskih učiteljev);
- ankete, ki jih izpolnjujejo študenti, so bolj informativne (formalne) narave, njihovi izsledki nimajo dejanskih posledic oziroma niso povezani s priporočili za izboljšanje kakovosti (za odpravo pomanjkljivosti);
- ni podatka, da bi imele univerze oziroma članice redno zaposlene strokovnjake, ki bi se ukvarjali izključno z notranjim zagotavljanjem kakovosti;
- nekatere univerze nimajo komisij za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti na vseh članicah.

Priporočila za odpravo pomanjkljivosti:

- samoevalvacijska poročila naj vsebujejo elemente analize SWOT, konec vsakega področja ocenjevanja naj se predstavijo analiza stanja v primerjavi s preteklim letom, prednosti, pomanjkljivosti, priporočila za odpravo pomanjkljivosti oziroma za prihodnje delovanje;

- študenti naj dejavno sodelujejo pri izobraževalnem procesu, ne samo z izpolnjevanjem anket (npr. konec vsakega semestra), ampak sproti tako, da bi lahko s svojimi predlogi pripomogli k spremembam oziroma izboljšanju izvajanja študijskega programa ter tudi k morebitnim vsebinskim spremembam in spremembam kreditnega ovrednotenja po ECTS;
- anketiranje študentov naj bo ob pravem času, ko je njihova navzočnost pri predavanjih in vajah najbolj številčna (npr. nekaj tednov pred koncem semestra oziroma pred začetkom izpitnega obdobja);
- s študentskimi anketami naj se ugotavlja tudi obremenjenost študentov po ECTS, saj bodo tako omogočeni boljši pregled nad uspešnostjo bolonjskih študijskih programov, mobilnost, mednarodna primerljivost in medsebojno priznavanje opravljenih študijskih obveznosti (ankete naj vsebujejo vprašanja o dejanski obremenjenosti pri predavanjih, seminarjih, vajah in drugih oblikah dela, pri individualnem delu, pripravah na izpite in drugih oblikah preverjanja znanja ter pri izdelavi diplomskega dela, pa tudi vprašanja o vsebini predmetov, poučevanju, o razumevanju predstavljene vsebine, načinih preverjanja znanja, pripombah in predlogih za izboljšanje ipd.);
- večje sodelovanje študentov v aktivnostih za zagotavljanje kakovosti (tudi v komisijah za zagotavljanje kakovosti na članicah);
- večje sodelovanje z drugimi deležniki pri zagotavljanju ustreznih učnih dosežkov (znanje, kompetence in veščine) ter zbiranje informacij od delodajalcev, predstavnikov trga dela in drugih (na primer z anketnimi vprašalniki);
- sistematično organiziranje pomoči pri svetovanju zaposlenim za nadaljevanje njihove poklicne poti;
- sistematično organiziranje pomoči pri svetovanju študentom pri nadaljevanju njihove poklicne in izobraževalne poti;
- dobro bi bilo, da bi v komisijah za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti univerz oziroma članic sodeloval strokovnjak za zagotavljanje kakovosti, ki bi bil na univerzi oziroma članici zaposlen za poln delovni čas, in ne le pedagoški delavci, ki so po izkušnjah sodeč že tako ali tako preobremenjeni s pedagoškim in raziskovalnim delom.

SAMOSTOJNI VISOKOŠOLSKI ZAVODI

Samoevalvacijska poročila je poslalo tudi 14 samostojnih visokošolskih zavodov. V tej skupini je največ razlik med posameznimi poročili, tako po obsežnosti kot po vsebini. Verjetno je to povezano tudi z izročilom oziroma starostjo zavoda in njegovo velikostjo. Le nekaj poročil je vsebinsko primerljivih s tistimi, ki so jih poslale univerze in njihove članice, ter vsebuje večino potrebnih sestavin za samoevalvacijsko poročilo. Druga poročila pa so bolj primerljiva s tistimi, ki jih je poslala Skupnost višjih strokovnih šol, torej poročili, ki pretežno temeljijo na izsledkih anket za študente oziroma pedagoško osebje. Samoevalvacijska poročila te skupine niso omogočila takšne skupne analize kot poročila univerz, zato v nadaljevanju niso opisane prednosti, pomanjkljivosti in priporočila za odpravo pomanjkljivosti, ki bi bile značilne zanjo. Smernice za slednje je mogoče potegniti iz drugih dveh skupin (samoevalvacijska poročila univerz in njihovih članic na eni strani ter višjih strokovnih šol na drugi).

VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

Skupnost višjih strokovnih šol je poslala samoevalvacijska poročila 29 javnih in koncesioniranih višjih strokovnih šol ter 31 zasebnih višjih strokovnih šol. Poročila so večinoma kratka in temeljijo na izsledkih opravljenih anketnih vprašalnikov.

Prednosti:

- vse višje strokovne šole imajo komisije za spremljanje in ugotavljanje kakovosti, nekatere so certificirane za standard ISO, kar kaže na težnjo po zagotavljanju kakovosti;
- večina šol v svojih kratkih poročilih omenja zelo uspešno sodelovanje z gospodarstvom ter prenašanje znanja v prakso in nasprotno;
- v nekaterih poročilih so omenjene tudi ankete, s katerimi šole ocenjujejo pridobljene kompetence svojih diplomantov pri delodajalcih;
- večina šol sodeluje pri projektu POKI (ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje);
- večinoma spremljajo zaposljivost in napredovanje diplomantov (sistem kariernega razvoja);
- zaslediti je težnjo po motiviranju študentov za nadaljevanje študija;
- v samoevalvacijske postopke pritegnejo tudi delodajalce, diplomante in širše družbeno okolje;
- posamezne šole v svojih poročilih omenjajo sodelovanje z drugimi šolami, da bi ob primerih dobre prakse izboljšale svojo kakovost;
- ponekod izsledke anket obravnavajo tako študenti kot tudi predavatelji, na podlagi razprav pa se pripravijo ukrepi za izboljšanje, anketiranci sodelujejo pri pripravi anketnih vprašalnikov.

Pomanjkljivosti:

- ni enotnih samoevalvacijskih meril, večina šol ima svoja notranja pravila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti, zato se posamezna samoevalvacijska poročila med seboj vsebinsko zelo razlikujejo;
- samoevalvacijska poročila so večinoma izredno skopa in preveč splošno napisana (v povprečju 2 do 3 strani dolga), osredinjena predvsem na kratko predstavitev izsledkov anket za študente, brez poglobljene analize in ustreznih – konkretnih priporočil (ukrepov, priložnosti) za izboljšanje kakovosti. Poleg tega manjkajo še ukrepi, ki so jih šole sprejele v preteklosti na podlagi opravljenih samoevalvacijskih poročil;
- v poročila niso zajeta vsa področja ocenjevanja iz meril (strategija, poslanstvo, izobraževanje in študijska dejavnost, razvojno delo, strokovni delavci in sodelavci, upravni in strokovno-tehnični delavci, študenti, prostori in oprema, financiranje, sodelovanje z družbenim okoljem);
- v večini poročil nista omenjena mobilnost študentov in pedagoškega osebja ter tutorstvo;
- ni anket, po katerih bi bilo mogoče spremljati obremenjenost študentov po ECTS;
- ni zaslediti sistematičnega načrtovanja poklicne poti zaposlenih na šoli;
- nikjer ni govora o prehodnosti študentov in ukrepih, povezanih s tem;
- le redka poročila vsebujejo podatke o mednarodnem sodelovanju;
- skoraj vsa poročila vsebujejo le navedbe o uspešnem delovanju in sodelovanju, redko pa splošne ukrepe za izboljšanje kakovosti.

Priporočila za odpravo pomanjkljivosti:

- samoevalvacijska poročila naj vsebujejo obširno analizo dejanskega stanja iz vseh poglavij oziroma področij ocenjevanja, ki jih določajo merila, in naj bodo obdelana z analizo SWOT (prednosti, pomanjkljivosti, priporočila za odpravo pomanjkljivosti);
- podrobneje naj se obdelajo oziroma analizirajo izpolnjeni anketni vprašalniki, saj so le tako lahko učinkovit pripomoček za pripravo konkretnih predlogov za izboljšanje;
- razvija naj se tutorstvo;
- vpelje naj se karierno svetovanje za zaposlene in študente;

- šole naj si prizadevajo za razvijanje mobilnosti (doma in v tujini) tako študentov kot strokovnih delavcev in sodelavcev, več naj bo mednarodnega sodelovanja (odprtje mednarodnih pisarn);
- vzpostavi naj se učinkovit sistem merjenja učnih dosežkov;
- izdelajo naj se ankete, s katerimi bo mogoče meriti dejansko obremenjenost študentov po ECTS;
- primere dobre prakse na posameznih višjih strokovnih šolah bi bilo smiselno upoštevati in uporabiti na šolah, ki določenih postopkov in metod še ne uporabljajo.

Povzetek

Samoevalvacijska poročila za leto 2007 se med seboj zelo razlikujejo, od ustreznosti pripravljenih obsežnih poročil, ki vsebujejo vse elemente in upoštevajo področja ocenjevanja iz meril in tudi ESG ter celo primere dobre prakse, do kratkega »obvestila« o tem, da se na zavodu ukvarjajo s kakovostjo. Razlike so opazne že med članicami ene univerze, vse bolj pa se poglobljajo med različnimi univerzami, samostojnimi visokošolskimi zavodi ter višjimi strokovnimi šolami.

Samoevalvacijska poročila univerz oziroma njihovih članic so pripravljena po enotni metodologiji, večinoma upoštevajo merila, ponekod tudi ESG in primere dobre prakse, česar ne bi mogli v celoti trditi za poročila samostojnih visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol.

Zanimivost so poročila višjih strokovnih šol, iz katerih je kljub skoposti in nedodelanosti večine izmed njih mogoče izluščiti tudi primere dobre prakse, ki bi lahko pomenili priložnost za izboljšanje postopkov za zagotavljanje kakovosti in samoevalvacijo tako na javnih kot zasebnih visokošolskih zavodih. Tu so mišljeni predvsem tesno sodelovanje z gospodarstvom, zametek merjenja učnih dosežkov (ankete za mentorje, diplomante in delodajalce), zgledovanje po primerih dobre prakse pri samoevalvacijah uspešnih višjih strokovnih šol v Sloveniji.

Zagotavljanje kakovosti ter z njim povezana samoevalvacija šole oziroma zavoda je postopek, ki se nenehno preoblikuje, spreminja in dopolnjuje, zato je ključnega pomena sodelovanje in izmenjevanje dobre prakse tako v visokem kot višjem šolstvu doma in v tujini. Iz samoevalvacijskih poročil za leto 2007 je razvidno, da se prav zaradi raznolikosti med zavodi oziroma šolami razvijajo novi samoevalvacijski postopki, ki vodijo k uspešnejšemu in predvsem učinkovitejšemu zagotavljanju kakovosti v visokošolskem prostoru.

SKLEPNA BESEDA

Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo, Senat za evalvacijo, je neodvisen strokoven organ, ki ga je ustanovila Vlada Republike Slovenije v skladu z Zakonom o visokem šolstvu. Njegovo poslanstvo je sistematično spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti slovenskega visokega in višjega šolstva kot dela skupnega evropskega visokošolskega prostora. Ker je skrb za kakovost prvi pogoj za medsebojno zaupanje pristojnih v tem prostoru, si senat še posebej prizadeva za vzpodbujanje in razvijanje kulture kakovosti ter njeno nenehno izboljševanje – torej za lasten razvoj in razvoj vseh vpletenih v izobraževalni proces.

Seveda bo treba evalvacijske postopke nenehno izboljševati na vseh straneh: sveta oziroma senata, visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol ter zunanjih evalvacijskih komisij. Temeljni cilji take usmeritve so:

- postati prepoznaven in vitalen del evropskega visokošolskega prostora, ob tem pa ohranjati lastno izročilo oziroma posebnosti;
- izmenjava dobre prakse z drugimi tujimi in domačimi visokošolskimi partnerji;
- priznavanje slovenskih diplom;
- mobilnost študentov in profesorjev;
- enakovredno sodelovanje v evropski mreži agencij za zagotavljanje kakovosti ENQA;
- vpis v register evropskih agencij za zagotavljanje kakovosti EQAR.

Zato bodo poglobitve naloge senata še naprej:

- izboljševanje enotnih meril, standardov in priporočil za zagotavljanje kakovosti;
- razvijanje in uveljavitev uspešnih orodij za nenehno izboljševanje tako samoevalvacijskih kot zunanjih evalvacijskih postopkov;
- svetovanje in sodelovanje z visokošolskimi zavodi in višjimi strokovnimi šolami ter pomoč pri samoevalvacijah;
- izobraževanje delavcev strokovne službe senata, evalvatorjev, evalvacijskih komisij, visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol;
- razvijanje in izboljševanje kakovosti visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol, študijskih programov, poučevanja in študija ter znanstveno-raziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela s sistematičnim opravljanjem zunanjih programskih in institucionalnih evalvacij;
- objava letnih nacionalnih evalvacijskih poročil, obveščanje javnosti, učiteljev, raziskovalcev, študentov, delodajalcev in drugih deležnikov o kakovosti visokega in višjega šolstva.

Samoevalvacijska poročila visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol so temelj za vse zunanje evalvacijske postopke. Priporočljivo je, da so pripravljena po področjih ocenjevanja iz meril, da bi olajšali delo evalvacijskih komisij na eni strani, na drugi pa pripravo zavodov in šol na zunanjo evalvacijo. Kot so ugotovili tudi tuji strokovnjaki, so merila skladna z evropskimi priporočili in smernicami za zagotavljanje kakovosti visokega in višjega šolstva.

Primerjava zunanjih evalvacijskih postopkov v letih 2007 in 2008 pokaže, da je bil narejen precejšen korak k njihovemu izboljšanju. Vloge visokošolskih zavodov za zunanje evalvacije v letu 2008 so veliko boljše tudi zaradi enotnega obrazca, ki ga je oblikovala strokovna služba senata. S sprejetjem novega instrumentarija za presojo so bili obiski visokošolskih zavodov in višjih strokovnih šol boljše pripravljene, tudi končna evalvacijska poročila so bolj sistematična, ob koncu vsakega področja ocenjevanja so prednosti, pomanjkljivosti in priporočila za odpravo pomanjkljivosti jasnejša in uporabnejša. K boljšemu delu komisij je pripomoglo še organizirano usposabljanje evalvatorjev.

V letu 2009 bo senat še intenzivneje navezoval stike z različnimi tujimi strokovnjaki in agencijami za zagotavljanje kakovosti, poleg institucionalnih zunanjih evalvacij bo začel pripravljati instrumentarij za prve evalvacije študijskih programov, ki jih namerava izpeljati ob koncu leta, ter si prizadeval za članstvo v ENQA in vpis v EQAR.

PRILOGE

PRILOGA št. 1: Sestava komisij za institucionalne zunanje evalvacije v letu 2007

1. Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani

- Aleksander Janeš, predsednik
- dr. Borut Bohanec, član
- Marko Pukšič, član
- Nevenka Bandelj, članica
- Andreja Jesenko, članica

2. Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani

- dr. Boštjan Gomišček, predsednik
- dr. Juš Kocijan, član
- dr. Danica Železnik, članica
- mag. Majda Kralj, članica
- Katja Kamšek, članica

3. Visoka šola za zdravstvo Izola Univerze na Primorskem

- dr. Marinka Drobnič Košorok, predsednica
- dr. Dušan Krnel, član
- mag. Karmen Kern Pipan, članica
- Bojan Kurež, član
- mag. Jasna Kržin Stepišnik, članica

4. Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani

- dr. Marjan Mernik, predsednik
- dr. Danica Železnik, članica
- dr. Mirko Soković, član
- Andreja Jesenko, članica
- Bojan Kurež, član

5. Visoka šola za zdravstvo Univerze v Ljubljani

- Aleksander Janeš, predsednik
- dr. Boštjan Gomišček, član
- Nevenka Bandelj, članica
- mag. Jasna Kržin Stepišnik, članica
- Marko Pukšič, član

PRILOGA št. 2: Sestava komisij za institucionalne zunanje evalvacije v letu 2008

1. Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru

- dr. Marinka Drobnič Košorok, predsednica
- dr. Jože Vižintin, član
- dr. Polona Kovač, članica
- dr. Klaus Jurgen Wilhelm
- Dejan Jeraj

2. Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani

- dr. Boštjan Gomišček, predsednik
- dr. Juš Kocijan, član
- Dušanka Kotnik, članica
- Tine Janežič, član
- Bastian Baumann, član

3. Poslovno-tehniška fakulteta Univerze v Novi Gorici

- dr. Mirko Soković, predsednik
- dr. Bojan Dolšak, član
- dr. Danica Železnik, članica
- dr. Kruno Hernaut, član
- Žiga Schmidt, član

4. Fakulteta za podiplomski humanistični študij (ISH)

- dr. Dušan Krnel, predsednik
- dr. Anton Gosar, član
- dr. Matej Makarovič, član
- Nevenka Bandelj, članica
- Vanja Perovšek, članica

5. Center za poslovno usposabljanje, Višja strokovna šola Ljubljana

- mag. Majda Kralj, predsednica
- Aleksander Janeš, član
- Andreja Jesenko, članica
- Miha Pauko, član
- Andrej Tacer, član

6. Poslovno-komercialna šola Celje, Višja strokovna šola

- mag. Jasna Kržin Stepišnik, predsednica
- dr. Anita Goltnik Urnaut, članica
- mag. Janja Meglič, članica
- mag. Bojan Kurež, član
- Miroslav Sarkičevič, član

PRILOGA št. 3: Analiza vprašalnikov strokovne službe senata o institucionalnih zunanjih evalvacijah v letu 2007

Vzorec 8 vprašalnikov (5 za vodstvo zavoda, 3 za študente)

- VŠZI UP vodstvo zavoda
- VŠZI UP študenti
- VŠZI UL vodstvo zavoda
- FRI UL vodstvo zavoda
- FGG UL vodstvo zavoda
- FGG UL študenti
- BF UL vodstvo zavoda
- BF UL študenti

Metodološka pojasnila:

a) Vprašalnik je razdeljen na dva dela, v prvem anketiranci ocenjujejo splošno zadovoljstvo z obiskom zunanje evalvacijske komisije, v drugem pa navajajo pripombe oziroma predloge za izboljšanje njenega dela.

b) 1. točka: Splošno zadovoljstvo z obiskom zunanje evalvacijske komisije je bilo mogoče oceniti z ocenami od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni skrajno nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen. V prvi in četrti alineji se vprašani za študente in vodstvo zavoda razlikujeta, zato se tudi vzorec osmih vprašalnikov razdeli na tri (študenti vrnili tri izvode) plus pet (vodstvo zavoda pet izvodov), v drugih alinejah pa so vprašalniki za študente in vodstvo obravnavani skupaj.

c) 2. točka: V prvi in četrti alineji se vprašani za študente in vodstvo zavoda razlikujeta, zato se tudi vzorec osmih vprašalnikov razdeli na tri (študenti vrnili tri izvode) plus pet (vodstvo zavoda pet izvodov), v drugih alinejah pa so vsi vprašalniki obravnavani skupaj.

1. Povprečje splošnega zadovoljstva z obiskom zunanje evalvacijske komisije (ocene: 1 – 5)

- načrtovanje obiska in usklajevanje komisije z vodstvom zavoda/šole (*vodstvo zavoda, vzorec = 5*): 4,8 (96 %)
- poznavanje študentske problematike (*študenti, vzorec = 3*): 4 (80 %)
- način in izvedba opravljenih intervjujev (*vzorec = 8*): 4,75 (95 %)
- trajanje obiska ekspertne komisije za zunanje evalvacije (*vzorec = 8*): 4,875 (97,5 %)
- seznanjenost članov ekspertne komisije z dejavnostjo vašega zavoda (*vodstvo zavoda, vzorec = 5*): 4,4 (88 %)
- prizadevanje komisije za odkrivanje aktualnih problemov, ki zadevajo študente zavoda (*študenti, vzorec = 3*): 4,333 (86,66 %)

- način predstavitve končnega poročila na zaključnem sestanku (*vzorec* = 8): 4,75 (95 %)
- končne ugotovitve ekspertne komisije glede vašega zavoda/šole (*vzorec* = 8): 4,625 (92,5 %)
- splošna ocena izvedbe zunanje evalvacije vašega zavoda/šole (*vzorec* = 8): 4,75 (95 %)

2. Predlogi za izboljšanje dela ekspertne komisije (a – nimam predlogov, b – predlogi)

- Načrtovanje obiska in usklajevanje komisije z vodstvom zavoda/šole (*vodstvo zavoda, vzorec* = 5):
a – 4 (80 %);
b – 1 (20 %): predlog: **1**) Dvakratno sestajanje s komisijo je nepotrebno.

Poznavanje študentske problematike (*študenti, vzorec* = 3):

a – 2 (66,66 %);

b – 1 (33,33 %): predlog: **1**) Komisija se ni zavedala problematike kliničnih vaj in obremenjenosti študentov.

- Način in izvedba opravljenih intervjujev (*vzorec* = 8):
a – 6 (75 %);
b – 2 (25 %): predloga: **1**) Intervjuji so bili včasih preveč splošni in premalo konkretni. **2**) Vrstni red vprašanj bi lahko bil sestavljen bolj dosledno.
- Trajanje obiska ekspertne komisije za zunanje evalvacije (*vzorec* = 8):
a – 7 (87,5 %);
b – 1 (12,5 %): predlog: **1**) Obisk ekspertne komisije naj bi trajal vsaj tri dni ali več.
- Seznanjenost članov ekspertne komisije z dejavnostjo vašega zavoda/šole (*vodstvo zavoda, vzorec* = 5):
a – 2 (40 %);
b – 3 (60 %): predlogi: **1**) Seznanjenost članov je pogojena tudi z odgovori na vprašalnik, ki ni najboljši, zato naj se spremeni, še prej pa naj se spremenijo merila za ocenjevanje. **2**) Dopis, s katerim komisija poziva zavod, da ji posreduje potrebno dokumentacijo, naj bo sestavljen bolj jasno. **3**) Zaradi velikosti fakultete se je komisija lahko seznanila zgolj z centralnimi objekti.

Prizadevanje komisije za odkrivanje aktualnih problemov, ki zadevajo študente zavoda (*študenti, vzorec* = 3):

a – 2 (66,66 %);

b – 1 (33,33 %): predlog: **1**) Komisija se mora bolje pripraviti na specifiko posameznega zavoda.

- Način predstavitve končnega poročila na zaključnem sestanku (*vzorec* = 8):
1 neodgovorjeno vprašanje (neveljaven odgovor) (12,5 %);
a – 6 (75 %);

b – 1 (12,5 %): predlog: **1)** Predstavitev s power pointom bi pripomogla k boljšemu spoznavanju prednosti in slabosti.

- Končne ugotovitve ekspertne komisije glede vašega zavoda/šole (*vzorec* = 8):
a – 8 (100 %).
- Splošna ocena izvedbe zunanje evalvacije vašega zavoda/šole (*vzorec* = 8):
a – 7 (87,5 %);
b – 1 (12,5 %): predlog: **1)** Komisija bi lahko dala več konkretnih predlogov, kako izboljšati stanje na določenih področjih.

3. Katere so po vašem mnenju prednosti in slabosti institucionalne evalvacije vašega zavoda/šole? (*vzorec* = 8)

Prednosti:

ni odgovora – 1 (12,5 %);

odgovor – 7 (87,5 %): **1)** Ocena stanja in smernice za izboljšavo. **2)** Priložnost seznanitve zavoda z zunanjim in neodvisnim pogledom na delovanje in možnost za popravke in izboljšave. **3)** Potrditev kompetentnosti šole kot najboljše. **4)** Dobra izkušnja zaradi možnosti sprejetja opaženih priložnosti za izboljšave. **5)** Neodvisna presoja zunanjih strokovnjakov. **6)** Spodbuda za notranja prizadevanja za uveljavitev meril in postopkov kakovosti na fakulteti. **7)** Objektivne kritike.

Slabosti:

ni odgovora – 6 (75 %);

odgovor – 2 (25 %): **1)** Veliko dela z izpolnjevanjem slabo pripravljenega vprašalnika in prelaganje pedagoških obveznosti zaradi prihoda komisije. **2)** Postopek zunanje evalvacije v Sloveniji je še v povojih in zato še nima pravega pomena.

4. Ali bo institucionalna evalvacija pripomogla k izboljšanju zagotavljanja kakovosti na vašem zavodu in če, na kakšen način? (*vzorec* = 8)

ni odgovora – 1 (12,5 %);

odgovor – 7 (87,5 %): **1)** Da, zaradi zavedanja slabosti in prednosti, ki se lahko še bolje izkoristijo. **2)** Da, zaradi upoštevanja kritik. **3)** Da, ker opozarja na področja, ki niso dokončno razvita. **4)** Da, pri preoblikovanju fakultete, pri vzpostavljanju meril in vrednotenju dela, spremljanju racionalizacije dela in zaposlovanju strokovnjakov. **5)** Da, ker so načrtovane spremembe na fakulteti korak k izboljšanju kakovosti dela na fakulteti. **6)** Da, ker bodo sprejeli ukrepe vsaj za del izboljšav. **7)** Da, ker se lažje sprejmejo načini za izboljšanje na mestih, kjer je to potrebno.

5. Kdo je predlagal zunanjo evalvacijo vašega zavoda/šole? (*vzorec* = 8)

univerza – 3 (37,5 %)

vodstvo fakultete – 3 (37,5 %)

neveljavno (neodgovorjeno) – 2 (25%)

PRILOGA št. 4: Analiza vprašalnikov strokovne službe senata o institucionalnih zunanjih evalvacijah v letu 2008

Vzorec 11 vprašalnikov (6 za vodstvo zavoda/šole, 5 za študente)

- PTF UNG vodstvo zavoda
PTF UNG študenti
- ISH vodstvo zavoda
ISH študenti
- FERI UM vodstvo zavoda
FERI UM študenti
- FU UL vodstvo zavoda
FU UL študenti
- PKŠ Celje vodstvo šole
PKŠ Celje študenti
- CPU vodstvo šole

Metodološka pojasnila:

a) V prvem delu vprašalnika so anketiranci ocenjevali zadovoljstvo z delom zunanje evalvacijske komisije (1. točka), v drugem delu pa so zapisali morebitne predloge za izboljšanje njenega dela (2. točka). Vsi evalvirani visokošolski zavodi oziroma višje strokovne šole (v nadaljevanju zavod/šola) so vrnilo anketne vprašalnike – tako za vodstva kot tudi za študente. V vzorcu je skupaj 11 anketnih vprašalnikov, ker je en vprašalnik, namenjen študentom, neveljaven. Kadar na vprašanje niso vsi odgovorili, je vzorec manjši (npr. 10). Posamezna vprašanja so namenjena le vodstvu zavoda/šole ali le študentom, zato se v takih primerih vzorec razdeli na 6 (vodstvo šole) + 5 (študenti).

b) 1. točka: Splošno zadovoljstvo z obiskom zunanje evalvacijske komisije je bilo mogoče oceniti z ocenami od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni skrajno nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

c) V točki 2. so predlogi za izboljšanje dela zunanje evalvacijske komisije dobesedno prepisani iz anketnih vprašalnikov.

d) Absolutne vrednosti iz analize smo, zaradi lažje primerjave, pretvarjali v relativne. Pri tem smo odstotke zaokroževali na dve decimalni vejici.

1. Povprečje splošnega zadovoljstva z obiskom zunanje evalvacijske komisije (ocene: 1 – 5)

- načrtovanje obiska in usklajevanje komisije z vodstvom zavoda/šole (*vodstvo šole, vzorec = 6*): 4,5 (90 %)
- seznanitev zavoda/šole z namenom evalvacije na uvodnem sestanku (*vzorec = 11*): 4,55 (91 %)
- ustreznost urnika obiska oziroma trajanje posameznih intervjujev (*vzorec = 11*): 4,36 (87,2 %)

- način in izvedba opravljenih intervjujev (*vzorec = 11*): 4,27 (85,4 %)
  - izbira izpraševancev (*vzorec = 10*): 4,5 (90 %)
  - izbira in vrstni red postavljenih vprašanj (*vzorec = 11*): 4,36 (87,2 %)
  - prilagojenost postavljenih vprašanj izpraševancem (*vodstvo šole, vzorec = 6*): 4,17 (83,4 %)
  - prilagojenost postavljenih vprašanj študentom (*študenti, vzorec = 5*): 4 (80 %)
  - razumljivost postavljenih vprašanj (*vzorec = 11*): 4,36 (87,2 %)
  - možnost za objektivno izražanje izpraševančevih mnenj (*vodstvo šole, vzorec = 6*): 4,5 (90 %)
  - možnost za objektivno izražanje mnenj študentov (*študenti, vzorec = 5*): 4,8 (96 %)
  - učinkovitost izpraševalcev (članov komisije) (*vzorec = 11*): 4,64 (92,8 %)
  - prizadevanje članov komisije za odkrivanje aktualnih problemov študentov (*študenti, vzorec = 5*): 4,8 (96 %)
  - seznanjenost članov komisije z organiziranostjo in pravnim položajem vašega zavoda/šole (*vodstvo šole, vzorec = 6*): 3,77 (75,4 %)
  - seznanjenost članov komisije z dejavnostjo vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*): 3,91 (78,2 %)
  - seznanjenost članov komisije s posebnostmi vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*): 3,82 (76,4 %)
  - način predavitve končnega poročila na zaključnem sestanku (*vzorec = 10*): 4,7 (94 %)
  - končne ugotovitve komisije glede vašega zavoda/šole (*vzorec = 10*): 4,3 (86 %)
  - trajanje obiska komisije (*vzorec = 11*): 4 (80 %)
  - splošna ocena izvedbe zunanje evalvacije vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*): 4,55 (91 %)
- 1. Predlogi za izboljšanje dela zunanje evalvacijske komisije (a – nimam predlogov, b – predlogi)**
- Načrtovanje obiska in usklajevanje komisije z vodstvom zavoda/šole (*vodstvo šole, vzorec = 6*):
    - a – 5 (83,33 %);

b – 1 (16,67 %): predlog: **1)** V času planiranja programa dela komisije uskladiti terminski plan predvidenih izpraševancev.

- Seznanitev zavoda/šole z namenom evalvacije na uvodnem sestanku (*vzorec = 11*):
  - a – 10 (90,91 %);
  - b – 1 (9,09 %): predlog: **1)** Dopis, namen, cilji evalvacije. Seznanitev s strani evalvacijske skupine. V kakšne namene se opravlja evalvacija in kaj, kako se bodo podatki uporabili. Cilji.
- Ustreznost urnika obiska oziroma trajanje posameznih intervjujev (*vzorec = 11*):
  - a – 6 (54,55 %);
  - b – 5 (45,45 %): predlogi: **1)** Nekateri intervjuji so bili glede na urnik nekoliko daljši. Komisija naj upošteva časovni urnik obiska. **2)** Trajanje intervjujev lahko daljše. **3)** Glede na to, da je marsikateri intervju trajal dlje kot načrtovano, bi mogoče malenkost podaljšali trajanje intervjujev. **4)** Predolgo. **5)** Trajanje evalvacije je predolgo za naš zavod.
- Način in izvedba opravljenih intervjujev (*vzorec = 11*):
  - a – 7 (63,64 %);
  - b – 4 (36,36 %): predlogi: **1)** Na trenutke je zmotilo to, da smo bili študenti ločeni. **2)** Predlagamo bolj strukturirano vodenje intervjujev. **3)** Optimizacija intervjujev. **4)** Boljše poznavanje notranje upravne strukture ustanove.
- Izbira izpraševancev (*vzorec = 11*):
  - a – 9 (81,82 %);
  - b – 2 (18,18 %): predloga: **1)** Na trenutke smo iz tematike na tematiko preveč »skakali«. **2)** Globlje razumevanje insiderskega pogleda.
- Izbira in vrstni red postavljenih vprašanj (*vzorec = 11*):
  - a – 9 (81,82 %);
  - b – 2 (18,18 %): predloga: **1)** Menimo, da so pri nekaterih sklopih potrebna podvprašanja. **2)** Več sproščenosti, kolektivnega usklajevanja. Človeška spontanost zaželena.
- Prilagojenost postavljenih vprašanj izpraševancem (*vodstvo šole, vzorec = 6*):
  - a – 5 (83,33 %);
  - b – 1 (16,67 %): predlog: **1)** V specifičnem primeru spoštovanje najvišjega nivoja diskurza.
- Prilagojenost postavljenih vprašanj študentom (*študenti, vzorec = 5*):
  - a – 3 (60 %);
  - b – 2 (40 %): predloga: **1)** Izpraševalci niso bili seznanjeni z delom študentskega sveta. **2)** Vprašanja so bila postavljena večinoma o bolonjskih programih, čeprav je večina študentov še na starih programih.
- Razumljivost postavljenih vprašanj (*vzorec = 11*):
  - a – 9 (81,82 %);
  - b – 2 (18,18 %): predloga: **1)** Glede na specifiko delovanja zavoda so bila nekatera vprašanja dvoumna. Komisija naj bolj natančno prouči specifiko posameznih višjih

šol. **2)** Teoretsko zahtevna vprašanja niso problem, ampak je v trenutkih bila preveč pritlehna.

- Možnost za objektivno izražanje izpraševančevih mnenj (*vodstvo šole, vzorec = 6*):
  - a – 5 (83,33 %);
  - b – 1 (16,67 %): predlog: **1)** Več komunikacijskih sposobnosti.
- Možnost za objektivno izražanje mnenj študentov (*študenti, vzorec = 5*):
  - a – 4 (80 %);
  - b – 1 (20%): predlog: **1)** Bolj smiselno bi se bilo izražati subjektivno.
- Učinkovitost izpraševalcev (članov komisije) (*vzorec = 11*):
  - a – 10 (90,91 %);
  - b – 1 (9,09%): predlog: **1)** Več retorične veščine.
- Prizadevanje članov komisije za odkrivanje aktualnih problemov študentov (*študenti, vzorec = 5*):
  - a – 5 (100 %);
  - b – 0 (0 %) predlogi: /
- Seznanjenost članov komisije z organiziranostjo in pravnim položajem vašega zavoda/šole (*vodstvo šole, vzorec = 6*):
  - a – 4 (66,67 %);
  - b – 2 (33,33 %): predloga: **1)** Člani komisije, ki ne prihajajo iz višješolskih zavodov, naj podrobno proučijo organiziranost in pravni položaj višjih šol. **2)** Več pripravnega dela.
- Seznanjenost članov komisije z dejavnostjo vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*):
  - a – 8 (72,73 %);
  - b – 3 (27,27 %): predlogi: **1)** Natančnejša proučitev akta o ustanovitvi zavoda. **2)** Morda kolektivni sestanek s svobodno razpravo o širšem kontekstu in položaju ustanove. **3)** Ekonomski položaj in dejavnost šole bi komisija morala oceniti z vidika smotrnosti porabe javnih sredstev, obsega sredstev, namenjenih za 1 ECTS.
- Seznanjenost članov komisije s posebnostmi vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*):
  - a – 6 (54,55 %);
  - b – 5 (45,45 %): predlogi: **1)** Posamezne nejasnosti so se pojasnile med samimi intervjuji. **2)** Komisija bi se morala predhodno seznaniti z delom naše univerze. **3)** Boljša pripravljenost, pregled dokumentov, pogovori z vodstvom. **4)** Majhnost šole je vplivala na oblikovanje mnenj. **5)** Smiselno bi bilo, da se (neposredno) pred obiskom pozove fakulteto, da poda morebitne posebnosti, dosežke in da komisijo seznanijo z morebitnimi problemi.
- Način predstavitve končnega poročila na zaključnem sestanku (*vzorec = 11*)
  - a – 10 (90,91 %);
  - b – 1 (9,09 %): predlog: **1)** Odsotna. Ni bilo obvezno.
- Končne ugotovitve komisije glede vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*)
  - a – 9 (81,82 %);

b – 2 (18,18 %): predloga: **1)** Nepoznavanje dela ŠS v okviru univerze je privedlo do napačnih zaključkov. **2)** Umestitev ustanove v realen prostor in kontekst, bolj precizna primerjava pogojev in rezultatov.

- Trajanje obiska komisije (*vzorec = 11*):
  - a – 9 (81,82 %);
  - b – 2 (18,18 %): predloga: **1)** Obisk je bil morda rahlo kratek, a to je razumljivo. Če bi bil lahko daljši, bi bilo morda učinkoviteje (še bolj). **2)** Predolgo. Optimizacija.
- Splošna ocena izvedbe zunanje evalvacije vašega zavoda/šole (*vzorec = 11*):
  - a – 10 (90,91 %);
  - b – 1 (9,09 %): predlog: **1)** Več transparentnosti v predstavitvi ciljev evalvacije.

2. Katere so po vašem mnenju prednosti in slabosti institucionalne evalvacije vašega zavoda/šole? (*vzorec = 11*)

Prednosti:

ni odgovora – / (0 %);

odgovor – 11 (100 %): **1)** Dobili smo potrditev pravilnosti delovanja fakultete; razvojnega koncepta. **2)** Vidi se, kako kakovosten je zavod, tudi z vidika zunanjega opazovalca. Zavod/šola se zave svojega stanja/morebitne pomanjkljivosti. **3)** Prednost zunanje evalvacije je, da gre za objektivno mnenje neodvisne skupine ljudi. **4)** Evalvacija fakultete na integrirani univerzi je tako vsebinsko kot organizacijsko precej zahtevna, kljub temu pa je bila po naši oceni izpeljana tako, da je bila ta specifičnost polno upoštevana. **5)** Eksternost pregleda na notranje razmere je ključno za izboljšave v samem zavodu. **6)** Glavna prednost je, da dobimo zunanji pogled na stanje naše fakultete, kot tudi koristni predlogi za izboljšanje kakovosti na fakulteti. **7)** Prednost zunanje evalvacije vidimo predvsem v tem, da se je ponovno premislilo o opredelitvi naših dolgoročnih in srednjeročnih ciljev, da so se uvidele zunanje in notranje omejitve, ki lahko pomembno vplivajo na naš nadaljnji razvoj. **8)** Prednost je zunanja neodvisna ocena. Priporočila bodo šoli dobro izhodišče za nadaljnje zagotavljanje kakovosti. **9)** Zunanja evalvacija je bila po mojem mnenju in mnenju študentov korektno izvedena. **10)** Fakulteta je tudi s tem dodala boljši pregled lastnega delovanja. **11)** Objektivnost komisije, posluš, pripravljenost na pomoč v nasvetih.

Slabosti:

ni odgovora – 8 (72,73 %);

odgovor – 3 (27,27 %): **1)** Nima vpliva na financiranje in razpoznavnost fakultete med podobnimi/konkurenčnimi. **2)** Slabost je, da večina slabosti, ki jih komisija ugotovi, so izven moči fakultete. **3)** Namen, uporaba podatkov. Kaj so koristi (neposredne) za fakulteto.

3. Ali bo institucionalna evalvacija pripomogla k izboljšanju zagotavljanja kakovosti na vašem zavodu in če, na kakšen način? (*vzorec = 11*)

ni odgovora – / (0 %);

odgovor – 11 (100 %): **1)** Evalvacija bo pripomogla k izboljšanju kakovosti. Vse načrtovane, začete in vpeljane aktivnosti v smeri z razvojem kakovosti bomo izvajali še bolj dosledno in uporno/vzorno. **2)** Bo, šola mora biti dobra, boljša, ocena stanja in faktorji pomanjkljivosti bodo prispevali, da dosežemo višji nivo odličnosti. **3)** Poskusili

bomo izboljšati delovanje ŠS v skladu s predlogi in kritikami iz poročila. **4)** Da, k izboljšanju praktičnega izvajanja zapisanega sistema v skladu s priporočili komisije. **5)** Zagotovo. **6)** Zunanja evalvacija bo seveda pripomogla k izboljšanju zagotavljanja kakovosti na naši fakulteti, saj v komisiji so strokovnjaki s področja kakovosti, ki so podali napotke, katere so naše slabosti in kako jih lahko odpravimo. **7)** Zunanja evalvacija je in še bo pomembno pripomogla k izboljševanju kakovosti. Vodstvo šole tudi pripravlja akcijski načrt, s katerim bo poskušalo izboljšati stanje na določenih področjih. Akcijski načrt bo predstavljen na senatu univerze. Komisija za ocenjevanje kakovosti (KOK) pa je že pristopila k izvajanju nekaterih aktivnosti, ki jih poročilo omenja kot pomanjkljivosti (npr. k ustanovitvi alumni kluba, rezultate študentskih anket smo javno objavili na spletni strani KOK, v pripravi je anketa za upravne in strokovno-tehnične delavce). **8)** Vse pomanjkljivosti iz priporočil bomo poskušali odpraviti v najkrajšem možnem času. **9)** Ker smo se z zunanjo evalvacijo srečali prvič, ne morem podati mnenja, kako bo to pripomoglo. **10)** Upam. Če bodo upoštevali mnenje, stališča, predloge študentov, predstavnikov študentov. **11)** Da, komisija je oddala evalvacijo, ki zahteva premislek in spodbuja ideje za večjo efikasnost.

- 4. Kdo je predlagal zunanjo evalvacijo vašega zavoda/šole?** (vodstvo šole, vzorec = 6):
 univerza – 2 (33,33 %)
 vodstvo fakultete/zavoda – 2 (33,33 %)
 Senat za evalvacijo – 1 (16,67 %)
 neveljavno (neodgovorjeno) – 1 (16,67 %)

PRILOGA št. 5: Pregledni vprašalnik za visokošolski zavod – priprava na zunanjo evalvacijo

Legenda:

AD	asistent z doktoratom
AM	asistent z magisterijem
ARP	aplikativni raziskovalni program
AS	asistent
CRP	ciljni raziskovalni projekt
FTE	full time equivalent (enakovrednost za poln delovni ali študijski čas)
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
LdV	Leonardo da Vinci
MR	mladi raziskovalec
MRG	mladi raziskovalec iz gospodarstva
MVZT	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
PS	programske skupine
TRP	temeljni raziskovalni projekt
VZ	visokošolski zavod

Opredelitev pojmov in pojasnila:

Visokošolski učitelji: docent, izredni profesor, redni profesor, v visokošolskih strokovnih programih pa še predavatelji in višji predavatelji (52. člen Zakona o visokem šolstvu (v nadaljevanju: ZVŠ)); mednje spada tudi lektor

Visokošolski sodelavci: asistent, bibliotekar, strokovni svetnik, višji strokovni sodelavec, strokovni sodelavec in učitelj veščin (54. člen ZVŠ)

Znanstveni delavci: znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik (53. člen ZVŠ)

Raziskovalci: fizične osebe, ki opravljajo raziskovalno ali razvojno dejavnost (5. člen Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti)

Vsi zneski naj bodo zapisani v evrih.

I. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in znanstveno-raziskovalne cilje.		
Načini za uresničitev izobraževalnih in znanstveno-raziskovalnih ciljev so jasno določeni.		
Poslanstvo in vizija VZ sta dostopna javnosti.		
VZ ima strateški načrt.		
Pristojnosti oz. odgovornosti in postopki odločanja zaposlenih so določeni in vsi vpleteni so o tem obveščeni.		

Zagotovljeno je aktivno sodelovanje visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in strokovnih sodelavcev pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na izobraževanje, raziskovanje ter spremljanje in zagotavljanje kakovosti.		
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje študentov pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na izobraževanje in izboljševanje njegove kakovosti.		
VZ ima urejene evidence o svoji dejavnosti.		
VZ ima vzpostavljen sistem za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.		
VZ za vsako leto izdela in objavi samoevalvacijsko poročilo.		
VZ stalno spremlja svoje delo, ugotovitve uporablja za izboljševanje svojih dejavnosti oziroma kakovosti.		

Število vseh zaposlenih na VZ na dan 31. 12. 2007 in načrt novih zaposlitev v letu 2008 po tarifnih skupinah

Stopnja:	V.	FTE	VI.	FTE	VII.	FTE	VIII.	FTE	IX.	FTE
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2007										
Število novih zaposlitev v letu 2008										

Število napredovanj v letu 2008

Napredovanja	Visokošolski učitelji in sodelavci	Znanstveni delavci	Upravni in strokovno-tehnični delavci
Redna napredovanja na delovnem mestu			
Izredna napredovanja na delovnem mestu			
Povprečna mesečna vrednost napredovanja			

II. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ izvaja več študijskih programov, ki vodijo k znanstvenim ali strokovnim naslovom v skladu s postavljenimi cilji ter učnimi dosežki.		
Študijski programi so primerljivi z domačimi in evropskimi visokošolskimi študijskimi programi.		
Študijski programi se izvajajo vsako leto.		
Cilji študijskih programov so v skladu z vizijo oz. strateškim načrtom VZ.		
Cilji študijskih programov so stvarni in dosegljivi, upoštevajoč predpisano trajanje programa in začetno izobrazbo/znanje vpisanih študentov.		
Cilji študijskih programov se uporabljajo za boljše razumevanje študentovih dosežkov.		
Kompetence diplomantov so jasno opredeljene in javno dostopne.		
Kompetence diplomantov so skladne s stopnjo pridobljene izobrazbe.		
Vsebina študijskih programov je jasno opredeljena in javno dostopna.		
Metode ocenjevanja znanja so jasno opredeljene in javno dostopne.		
Pogoji za končanje študija in pridobivanje strokovnih oz. znanstvenih naslovov so določeni s predpisi in javno objavljeni.		
Merila za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov so primerljiva z		

nacionalnimi in evropskimi standardi.		
VZ nadzoruje upoštevanje meril za pridobivanje znanstvenih in strokovnih naslovov.		
Izvedba študija je v skladu z akreditiranimi študijskimi programi.		
Metode poučevanja in učenja pripomorejo k uresničevanju postavljenih ciljev in učnih dosežkov.		
VZ spremlja razvoj učnih dosežkov in trajanje študija.		
VZ zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v študijske programe, ki jih ponuja.		
Postopki in pogoji za sprejem in vpis v programe VZ so določeni v skladu z zakonom, predpisi in javno objavljeni.		
Pogoji za prehode med študijskimi programi znotraj VZ so javno objavljeni.		
VZ organizira anketiranje študentov o kakovosti izvajanja svojih študijskih programov.		
VZ zbira informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov.		
Razmerje visokošolski učitelji in sodelavci, znanstveni delavci, drugi delavci : študenti je primerno za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev VZ in njegovih organizacijskih enot.		

Vrste in število študijskih programov, ki jih VZ izvaja v študijskem letu 2007/2008

Vrste študijskih programov	Da/Ne	Št. programov	Skupno št. vpisanih študentov (upoštevajo se vsi letniki)
Študijski programi pred prenovo			
Visokošolski strokovni študijski programi			
Univerzitetni študijski programi			
Specialistični študijski programi			
Magistrski študijski programi			
Doktorski študijski programi			
Bolonjski študijski programi			
Študijski programi 1. stopnje			
Študijski programi 2. stopnje			
Študijski programi 3. stopnje			

Analiza vpisa v 1. letnik (upoštevajo se študenti vseh dodiplomskih študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. razpisanih vpisnih mest				
Št. prijavljenih kandidatov za vpis				
Št. sprejetih študentov				
Št. sprejetih študentov glede na 1. željo				
Št. sprejetih študentov v 2. prijavnem roku				
Št. sprejetih študentov v 3. prijavnem roku				
Povprečen srednješolski uspeh sprejetih študentov				
Št. vpisanih študentov v študijske programe pred prenovo				
Št. vpisanih študentov v bolonjske študijske programe				

Analiza vpisanih študentov v študijskem letu 2007/2008 po spolu (upoštevajo se vsi letniki)

Število in delež študentov		Ženske		Moški		Skupaj št.
		št.	delež (%)	št.	delež (%)	
Študijski programi pred prenovno						
Dodiplomski programi	Redni					
	Izredni					
Podiplomski programi						
Bolonjski študijski programi						
Študijski programi 1. stopnje	Redni					
	Izredni					
Študijski programi 2. stopnje	Redni					
	Izredni					
Študijski programi 3. stopnje						

Analiza vpisanih študentov s posebnimi potrebami (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov s posebnimi potrebami			

Izobraževanje (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Povprečno št. opravljanj posameznega izpita na študenta			
Povprečno št. komisijških izpitov pri posameznem predmetu			
Povprečna ocena opravljenih izpitov			

Analiza prehodnosti študentov in trajanja študija (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Študijsko leto	Število študentov		Delež ponavljavcev		Prehodnost (delež)		Št. diplomantov	Trajanje študija v letih		
	1. letnik	vsi letniki	1. letnik	vsi letniki	iz 1. v 2. letnik	vsi letniki		povprečje	min.	maks.
2005/2006										
2006/2007										
2007/2008										

Analiza diplomantov (upoštevajo se diplomanti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. vpisnih mest na enega diplomanta			
Povprečna ocena opravljenih diplom			
Delež diplomantov v rednem roku			

Razmerje visokošolskih učiteljev, sodelavcev in študentov (upošteva se FTE)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na visokošolskega učitelja			
Št. študentov na visokošolskega sodelavca			

Anketiranje študentov

Vrste anket	Študenti katerega letnika	Kolikokrat na leto	Analize anket da/ne	Uporaba izsledkov da/ne	Seznanjanje študentov z izsledki in ukrepi da/ne
Ocenjevanje študijskih programov					
Ocenjevanje pedagoških delavcev					
Ovrednotenje študijskih obremenitev po ECTS					
Ocenjevanje mentorjev pri strokovni praksi					
Ocenjevanje tutorjev					
Ocenjevanje referata za študentske zadeve					

Anketiranje diplomantov

Vrste anket	Kdaj? (leto, dve, tri... po diplomiranju)	Analize anket da/ne	Uporaba izsledkov da/ne	Seznanjanje diplomantov z izsledki in ukrepi da/ne
Zaposljivost diplomantov				
Ocenjevanje ustreznosti pridobljenih kompetenc				
Nadaljnji študij				

III. Znanstveno-raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ izvaja znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost v skladu s strateškim načrtom ter z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami in standardi.		
VZ zagotavlja, da se sodobna spoznanja znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.		
VZ spodbuja zaposlene, da se ugotovitve iz znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti redno objavljajo.		
VZ zagotavlja prenos znanja v prakso.		
VZ o vsem tem vodi ustrezno evidenco.		

Raziskovalna in umetniška dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ sodeluje pri raziskovalnih/umetniških projektih med slovenskimi univerzami, samostojnimi visokošolskimi zavodi, inštituti in drugimi subjekti.		
VZ sodeluje pri mednarodnih raziskovalnih/umetniških projektih.		
Zaposleni vsako leto pripravijo poročilo o raziskovalnem/umetniškem delu za preteklo leto.		
Zaposleni vsako leto pripravijo program raziskovalnega/umetniškega dela za prihodnje leto.		
VZ spodbuja posamezne zaposlene in katedre k sodelovanju pri raziskovalnem/umetniškem delu.		
VZ ima vzpostavljena merila za merjenje uspešnosti raziskovalnega/umetniškega dela.		
Zaposleni vključujejo študente v raziskovalno/umetniško delo.		
Raziskovalno/umetniško delo je povezano z izobraževalnim delom profesorjev.		
Raziskovalno delo je povezano z razvojnimi projekti za gospodarstvo.		

Strokovna dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Različne strokovne dejavnosti VZ so urejene s pogodbami.		
VZ spodbuja zaposlene k sodelovanju z odjemalci storitev iz gospodarstva in negospodarstva.		
VZ ima vzpostavljena merila za merjenje kakovosti strokovnega dela in uspešnosti njegovega prenosa v prakso.		
VZ enkrat na leto načrtuje svoje strokovno delo.		
VZ enkrat na leto poroča o rezultatih strokovnega dela.		

Raziskovalni program in drugi projekti, financirani s sredstvi MVZT

Kazalnik \ Število FTE	Leto 2005		Leto 2006		Leto 2007	
	Prijavljeno	Odobreno	Prijavljeno	Odobreno	Prijavljeno	Odobreno
Programske skupine						
Temeljni projekti						
Aplikativni projekti						
Ciljni raziskovalni projekti						
Podoktorski projekti						
Drugi projekti						

Programske skupine (PS) na VZ

Kazalnik	Leto		
	2005	2006	2007
Št. odobrenih PS na št. raziskovalcev (v FTE)			
Št. zaposlenih, vključenih v PS			
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za PS			
Delež sredstev iz PS v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi			

Temeljni raziskovalni projekti (TRP) na VZ

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. odobrenih TRP na št. raziskovalcev (v FTE)				
Št. zaposlenih, vključenih v TRP				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za TRP				
Delež sredstev iz TRP v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi				

Aplikativni raziskovalni projekti (ARP) na VZ

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. odobrenih ARP na št. raziskovalcev (v FTE)				
Št. zaposlenih, vključenih v ARP				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za ARP				
Delež sredstev iz ARP v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi				

Ciljni raziskovalni projekti (CRP) na VZ

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. odobrenih CRP na št. raziskovalcev (v FTE)				
Št. zaposlenih, vključenih v CRP				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za CRP				
Delež sredstev iz CRP v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi				

Mednarodni projekti

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. projektov 5., 6. in 7. okvirnega programa				
Št. bilateralnih raziskovalnih projektov				
Št. drugih mednarodnih projektov				
Št. zaposlenih, vključenih v mednarodne projekte				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za mednarodne projekte				
Delež sredstev iz mednarodnih projektov v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi				

Projekti v gospodarstvu

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. podpisanih pogodb z gospodarstvom				
Št. opravljenih raziskav za gospodarstvo				
Št. zaposlenih, vključenih v projekte za gospodarstvo				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za gospodarske projekte				
Delež sredstev iz projektov za gospodarstvo v primerjavi z vsemi pridobljenimi znanstveno-raziskovalnimi sredstvi				

Znanstveno-raziskovalno sodelovanje

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. raziskovalcev, včlanjenih v mednarodna znanstvena združenja				
Št. raziskovalcev, včlanjenih v domača znanstvena združenja				
Št. raziskovalcev, ki sodelujejo v mednarodnih projektih				
Št. projektov, v katerih sodeluje več raziskovalnih skupin				
Št. znanstvenih srečanj v organizaciji VZ				
Št. udeležb na znanstvenih konferencah				

Zaposleni, ki sodelujejo pri znanstveno-raziskovalnem delu

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. vseh raziskovalcev				
Št. zaposlenih, ki so vključeni v raziskovalno delo				
Št. mogočih mentorjev doktorandom				
Št. tehničnega in strokovnega osebja za raziskovalno dejavnost				
Št. mladih raziskovalcev (MR)				
Št. mladih raziskovalcev iz gospodarstva (MRG)				
Št. raziskovalnih skupin				

Povezanost raziskovalne in izobraževalne dejavnosti

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. raziskovalcev, ki sodelujejo v izobraževalnem procesu				
Št. študentov, ki so vključeni v raziskovalno delo				
Št. doktorskih študentov				
Št. mentorjev podiplomskim študentom				
Št. MR, ki sodelujejo v izobraževalnem procesu				
Št. gostujočih raziskovalcev – predavateljev				
Minimum raziskovalne dejavnosti za visokošolske učitelje				

Število objav

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. objavljenih izvornih znanstvenih člankov				
Št. objavljenih znanstvenih prispevkov na konferencah				
Št. objavljenih znanstvenih monografij				
Št. objav v indeksiranih revijah				
Št. citatov				
Indeks citiranosti (skupaj)				

IV. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Postopki za izbiro visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev so predpisani in javni.		
Postopki za izvolitev visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih		

delavcev so predpisani in javni.		
Postopki za napredovanje visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev so predpisani in javni.		
Pri izbiri, napredovanju in izvolitvah visokošolskih učiteljev in sodelavcev se upoštevajo tako pedagoške kot raziskovalne sposobnosti/znanje.		
VZ skrbi za vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev.		
VZ skrbi za dolgoročno politiko zaposlovanja visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev.		
VZ zagotavlja svojemu akademskemu osebju svetovanje pri razvoju poklicne poti.		
VZ sodeluje pri domači in mednarodni izmenjavi visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev, jo spodbuja in omogoča.		
VZ spodbuja tesno povezovanje med visokošolskimi učitelji, sodelavci in znanstvenimi delavci.		
Povezovanje je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive.		
Delovna obremenitev za izobraževalne in raziskovalne dejavnosti je določena.		

Število visokošolskih učiteljev v delovnem razmerju na dan 31. 12. 2007

Delovno razmerje	Redni profesor		Izredni profesor		Docent		Višji predavatelj		Predavatelj	
	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE
Redno zaposleni										
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom										
Delovno razmerje čez poln delovni čas										
Pogodbeni delavci										
SKUPAJ										

Število visokošolskih učiteljev v delovnem razmerju, načrt za 31. 12. 2008

Delovno razmerje	Redni profesor		Izredni profesor		Docent		Višji predavatelj		Predavatelj	
	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE
Redno zaposleni										
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom										
Delovno razmerje čez poln delovni čas										
Pogodbeni delavci										
SKUPAJ										

Število znanstvenih delavcev v delovnem razmerju na dan 31.12. 2007 in načrt za 31.12.2008

Delovno razmerje	Znanstveni delavec 31.12.2007		Znanstveni delavec 31.12.2008	
	Št.	FTE	Št.	FTE
Redno zaposleni				
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom				

Delovno razmerje čez poln delovni čas				
SKUPAJ				

Število asistentov in mladih raziskovalcev v delovnem razmerju na dan 31.12. 2007

Delovno razmerje	Asistent		AM/AS		AD		MRG	MR
	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	Št.
Redno zaposleni								
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom								
Delovno razmerje čez poln delovni čas								
Pogodbeni delavci								
SKUPAJ								

Število asistentov in mladih raziskovalcev v delovnem razmerju, načrt za 31.12. 2008

Delovno razmerje	Asistent		AM/AS		AD		MRG	MR
	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	Št.
Redno zaposleni								
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom								
Delovno razmerje čez poln delovni čas								
Pogodbeni sodelavci								
SKUPAJ								

Število izvolitev v letu 2007 in načrt za leto 2008

Naziv	Št. zaposlenih, ki jim je v letu 2007 potekla izvolitev v naziv	Št. vseh izvolitev v naziv v letu 2007	Št. zaposlenih, ki jim bo v letu 2008 potekla izvolitev v naziv	Načrtovano št. vseh izvolitev v naziv v letu 2008
Redni profesor				
Izredni profesor				
Docent				
Znanstveni delavec				
Višji predavatelj				
Predavatelj				
Asistent z doktoratom				
Asistent z magisterijem				
Asistent				
Lektor				

Kazalniki izmenjav visokošolskih učiteljev in sodelavcev

Kazalnik	Študijsko leto	Dodiplomski študij			Podiplomski študij		
		2005/06	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	2007/08
Število gostujočih visokošolskih učiteljev, ki sodelujejo pri izobraževalnem procesu na VZ							
Število visokošolskih učiteljev, ki							

sodelujejo pri izobraževalnem procesu v tujini kot gostujoči profesorji							
Število visokošolskih sodelavcev, ki se izobražujejo v tujini							

V. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Postopki izbire upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.		
Postopki napredovanja upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.		
VZ zagotavlja upravnim in strokovno-tehničnim delavcem dostop do trajnega izobraževanja.		
VZ svetuje upravnim in strokovno-tehničnim delavcem pri razvoju poklicne poti.		
VZ organizira anketiranje upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, izsledke analiz pa uporablja za izboljševanje svojega dela.		

Število upravnih in strokovno-tehničnih delavcev po stopnji izobrazbe in delovnem razmerju na dan 31. 12. 2007

Oblika delovnega razmerja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	FTE
Redno zaposleni										

Število upravnih in strokovno-tehničnih delavcev po stopnji izobrazbe in obliki delovnega razmerja, načrt za 31. 12. 2008

Oblika delovnega razmerja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	FTE
Redno zaposleni										

Število izobraževanj upravnih in strokovno-tehničnih delavcev v letu 2008

	Pridobivanje izobrazbe VI. stopnje	Pridobivanje izobrazbe VII. stopnje	Podiplomsko izobraževanje	Strokovno usposabljanje	Krajša usposabljanja in tečaji
SKUPAJ					

VI. Študenti v visokošolskem zavodu

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Enakopravnost študentk in študentov je zagotovljena.		
VZ zagotavlja svojim študentom dostop do svetovalnih storitev.		
VZ zagotavlja svojim študentom vodenje (tutorji) oz. primerno podporo pri študiju.		
VZ izvaja ukrepe, ki omogočajo študentom ocenjevanje lastnega napredovanja v programu.		
Študenti si med študijskim procesom pridobijo osnovne kompetence, kot		

so: sposobnost učenja, sposobnost analiziranja in sintetiziranja, komunikacijske veščine idr.		
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med visokošolskimi zavodi.		
VZ omogoča študentom organizirano združevanje.		
VZ zagotavlja soupravljanje študentov.		
VZ zagotavlja študentom sprejemanje in izvajanje programa interesnih dejavnosti.		

Študenti sodelujejo v organih VZ

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov v upravnem odboru			
Št. študentov v senatu			
Št. študentov v akademskem zboru			
Št. študentov v komisijah			
Št. študentov v drugih organih			

Analiza mobilnosti študentov

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na drugih VZ v Sloveniji			
Št. študentov iz drugih VZ v Sloveniji			
Št. študentov na tujih VZ			
Št. študentov iz tujine, ki opravijo del študija na VZ			
Št. študentov iz tujine na VZ			
Št. priznanih tujih spričeval (oz. v tujini opravljenih študijskih obveznosti) na VZ			
Št. študentov na praksi v tujini			
Št. študentov iz tujine na praksi v Sloveniji			

Pridobljena sredstva za mobilnost iz mednarodnih programov

Kazalnik	Leto		
	2005	2006	2007
Erasmus - mobilnost študentov			
Erasmus - mobilnost profesorjev			
LdV – mobilnost/praksa študentov			
SKUPAJ			

VII. Prostori, oprema za izobraževalno in znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ ima primerne prostore za izpolnjevanje srednjeročnih ciljev.		
VZ ima primerne prostore za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev.		
VZ stalno posodablja opremo, potrebno za svojo dejavnost.		
Materialna sredstva so ustrezna za doseganje ciljev iz študijskih programov.		
Materialna sredstva so na voljo za daljše obdobje.		

VZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do IKT.		
Zaposleni lahko uporabljajo IKT za poslovne, izobraževalne in raziskovalne namene.		
Študenti lahko uporabljajo IKT za izobraževalne in raziskovalne namene.		

Prostori

	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Kazalnik				
Št. kvadratnih metrov, namenjenih predavalnicam, na študenta				
Št. kvadratnih metrov, namenjenih vajam, na študenta				
Št. kvadratnih metrov, namenjenih raziskovalnemu delu				

Knjižnica

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Knjižnica je zlahka dostopna.		
Knjižnica ima čitalnico.		
Prostori in založenost knjižnice so primerni za nemoteno opravljanje dejavnosti VZ.		
Število in usposobljenost knjižničnega osebja ustrežata standardom.		
VZ omogoča zaposlenim in študentom dostop do spletnih virov.		

Založenost knjižnice in izposoja

	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Kazalnik				
Št. študentov VZ na število knjig v knjižnici				
Št. študentov VZ na število revij v knjižnici				
Povprečen obisk študenta VZ v knjižnici				
Povprečno število izposojenih knjig na študenta				
Št. študentov na število knjig, izdanih na VZ				
Št. dostopov do podatkovnih baz				
Št. lastnih podatkovnih baz				

Uporaba informacijske tehnologije

	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Kazalnik				
Št. študentov na računalnik				
Število visokošolskih učiteljev/sodelavcev na računalnik				
Število raziskovalcev na računalnik				
Delež študentov, ki se prijavljajo na izpite oz. komunicirajo z VZ po elektronski poti				

Nakup in/ali razvoj novih računalniških programov v letu 2007 in načrt za leto 2008

Program	Leto 2007	Načrt za leto 2008

VIII. Financiranje izobraževalne/študijske, raziskovalne, umetniške ali strokovne dejavnosti

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ ima zagotovljena dolgoročna sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo iz različnih virov.		
VZ pridobiva sredstva za delo iz proračunskih virov.		
VZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev evropskih in drugih mednarodnih projektov.		
VZ pridobiva sredstva za delo iz sredstev, pridobljenih na trgu.		
VZ načrtno razporeja sredstva za študijsko, raziskovalno, umetniško ali strokovno delo.		
VZ spremlja porabo pridobljenih sredstev.		

Financiranje raziskovalne dejavnosti

Kazalnik	Leto		
	2005	2006	2007
Pridobljena proračunska sredstva			
Pridobljena sredstva iz dela na trgu			
Povprečna vrednost raziskovalnega projekta			
Število različnih virov financiranja			

IX. Sodelovanje z družbenim okoljem

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači ravni.		
VZ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na mednarodni ravni.		
VZ spodbuja sodelovanje z drugimi VZ.		
VZ spodbuja sodelovanje s podjetji.		
VZ spodbuja sodelovanje s pomembnimi deležniki v okolju.		
VZ izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti.		
Študijski programi in druga izobraževanja izražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva.		
Gospodarstvo in negospodarstvo je vključeno v načrtovanje in spremljanje izobraževalnega dela VZ.		
VZ sodeluje pri izmenjavi študentov ter visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in strokovnih sodelavcev doma in na tujem.		

PRILOGA št. 6: Pregledni vprašalnik za višje strokovne šole – priprava na zunanjo evalvacijo

Legenda:

FTE	Full time equivalent (enakovrednost za poln delovni ali študijski čas)
IKT	Informacijsko-komunikacijska tehnologija
LdV	Leonardo da Vinci
MŠŠ	Ministrstvo za šolstvo in šport
VŠŠ	Višja strokovna šola

Pojasnila – opredelitev pojmov:

Strokovni delavci: predavatelji in inštruktorji (33. člen Zakona o višjem strokovnem izobraževanju (v nadaljevanju ZVSI); mednje spada tudi knjižničar

Strokovni sodelavec: laborant (33. člen ZVSI)

Vsi zneski (tudi za leti 2005 in 2006) naj bodo zapisani v evrih.

I. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VŠŠ ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in razvojne cilje.		
Načini za uresničitev izobraževalnih in razvojnih ciljev so jasno določeni.		
Poslanstvo in vizija VŠŠ sta dostopna javnosti.		
VŠŠ ima strateški načrt.		
Pristojnosti oz. odgovornosti zaposlenih so določene in vsi vpleteni so o tem obveščeni.		
Postopki odločanja zaposlenih so določeni in vsi vpleteni so o tem obveščeni.		
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje strokovnih delavcev in sodelavcev pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na izobraževanje, razvoj ter spremljanje in zagotavljanje kakovosti.		
Zagotovljeno je aktivno sodelovanje študentov pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na izobraževanje in izboljševanje njegove kakovosti.		
VŠŠ ima urejene evidence o svoji dejavnosti.		
VŠŠ ima postavljen sistem za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.		
VŠŠ za vsako leto izdela in objavi samoevalvacijsko poročilo.		
VŠŠ stalno spremlja svoje delo, ugotovitve uporablja za izboljševanje svojih dejavnosti oziroma kakovosti.		

Število vseh zaposlenih na VSS na dan 31. 12. 2007 in načrt novih zaposlitev v letu 2008 po tarifnih skupinah (upoštevajte ure vseh, ki delajo na VSS, in jih preračunajte v FTE)

Stopnja:	V.	FTE	VI.	FTE	VII.	FTE	VIII.	FTE	IX.	FTE
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2007										
Število novih zaposlitev v letu 2008										

Število napredovanj v letu 2008 (upoštevajo se vsa napredovanja)

Napredovanja	Strokovni delavci in sodelavci	Drugi upravni in strokovno-tehnični delavci
Redna napredovanja na delovnem mestu		
Izredna napredovanja na delovnem mestu		
Povprečna mesečna vrednost napredovanja		

II. Izobraževanje – študijska dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VSS izvaja več študijskih programov, ki vodijo k nazivom strokovne izobrazbe v skladu s postavljenimi cilji ter učnimi dosežki.		
Študijski programi so primerljivi z domačimi in evropskimi višješolskimi študijskimi programi.		
Študijski programi se izvajajo vsako leto.		
Cilji študijskih programov so v skladu z vizijo oz. strateškim načrtom VSS.		
Cilji študijskih programov so stvarni in dosegljivi, upoštevajoč predpisano trajanje programa in začetno izobrazbo/znanje vpisanih študentov.		
Cilji študijskih programov se uporabljajo za boljše razumevanje študentovih dosežkov.		
Kompetence diplomantov so jasno opredeljene in javno dostopne.		
Kompetence diplomantov so skladne s stopnjo pridobljene izobrazbe.		
Kompetence diplomantov se periodično evalvirajo pri delodajalcih.		
Vsebina študijskih programov je jasno opredeljena in javno dostopna.		
Metode ocenjevanja znanja so jasno opredeljene in javno dostopne.		
Pogoji za končanje študija in pridobivanje nazivov strokovne izobrazbe so določeni s predpisi in javno objavljeni.		
Izvedba študija je v skladu z javnoveljavnimi študijskimi programi.		
Metode poučevanja in učenja pripomorejo k uresničevanju postavljenih ciljev in učnih dosežkov.		
VSS spremlja razvoj učnih dosežkov in trajanje študija.		
VSS zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v študijske programe, ki jih ponuja.		
Postopki in pogoji za sprejem in vpis v programe VSS so določeni v skladu z zakonom, predpisi in javno objavljeni.		
Pogoji za prehode med študijskimi programi znotraj VSS so javno objavljeni.		
VSS organizira anketiranje študentov o kakovosti izvajanja svojih študijskih programov.		
VSS zbira informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih		

diplomantov.		
VSS z izsledki anket seznanja svoje strokovne delavce in sodelavce.		
Razmerje strokovni delavci in sodelavci ter drugi delavci : študenti je primerno za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev VSS in njegovih organizacijskih enot.		

Število študijskih programov, ki jih VSS izvaja v študijskem letu 2007/2008

Študijski programi	Št. programov	Skupno št. vpisanih študentov (upoštevajo se vsi letniki)
Višješolski študijski programi		

Analiza vpisa v 1. letnik (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
	Št. razpisanih vpisnih mest			
Št. prijavljenih kandidatov za vpis				
Št. sprejetih študentov				
Št. sprejetih študentov glede na 1. željo				
Št. sprejetih študentov v 2. prijavnem roku				
Št. sprejetih študentov v 3. prijavnem roku				
Povprečen srednješolski uspeh sprejetih študentov				
Št. vpisanih študentov v študijske programe pred prenovo				
Št. vpisanih študentov v prenovljene študijske programe				

Analiza vpisanih študentov v študijskem letu 2007/2008 po spolu (upoštevajo se vsi letniki)

Število in delež študentov		Ženske		Moški		Skupaj
		št.	delež (%)	št.	delež (%)	št.
Študijski programi pred prenovo	Redni					
	Izredni					
Študijski programi po prenovi	Redni					
	Izredni					

Analiza vpisanih študentov s posebnimi potrebami (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
	Št. študentov s posebnimi potrebami			

Izobraževanje (upoštevajo se študenti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
	Povprečno št. opravljanj posameznega izpita na študenta			
Povprečno št. komisijških izpitov pri posameznem predmetu				
Povprečna ocena opravljenih izpitov				

Analiza prehodnosti študentov in trajanja študija

Študijsko leto	Število študentov		Delež ponavljavcev		Prehodnost (delež)	Št. diplomantov	Trajanje študija v letih		
	1. letnik	oba letnika	1. letnik	oba letnika			povprečje	min	maks.
2005/2006									
2006/2007									
2007/2008									

Analiza diplomantov (upoštevajo se diplomanti vseh študijskih programov)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. vpisnih mest na enega diplomanta			
Povprečna ocena opravljenih diplom			
Delež diplomantov v rednem roku			

Razmerje predavateljev, inštruktorjev, laborantov in študentov (upoštevajo se vsi strokovni delavci in sodelavci ne glede na vrsto zaposlitve)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na predavatelja			
Št. študentov na inštruktorja			
Št. študentov na strokovnega sodelavca			

Razmerje predavateljev, inštruktorjev, laborantov in študentov (upoštevajo se FTE)

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na predavatelja			
Št. študentov na inštruktorja			
Št. študentov na strokovnega sodelavca			

Anketiranje študentov

Vrste anket	Študenti katerega letnika	Kolikokrat na leto	Analize anket da/ne	Uporaba izsledkov da/ne	Seznanjanje študentov z izsledki in ukrepi da/ne
Ocenjevanje študijskih programov					
Ocenjevanje pedagoških delavcev					
Ovrednotenje študijskih obremenitev po ECTS					
Ocenjevanje mentorjev pri strokovni praksi					
Ocenjevanje tutorjev					
Ocenjevanje referata za študentske zadeve					

Anketiranje diplomantov

Vrste anket	Kdaj? (leto, dve, tri... po diplomiranju)	Analize anket da/ne	Uporaba izsledkov da/ne	Seznanjanje diplomantov z izsledki in ukrepi da/ne
Zaposljivost diplomantov				
Ocenjevanje ustreznosti pridobljenih kompetenc				
Razvoj poklicne poti				
Nadaljnji študij				

III. Strokovna dejavnost

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VSS izvaja strokovno dejavnost v skladu s strateškim načrtom ter z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami in standardi.		
VSS zagotavlja, da se sodobna spoznanja iz strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.		
VSS spodbuja zaposlene, da se ugotovitve iz strokovne dejavnosti redno objavljajo.		
Različne strokovne dejavnosti VSS so urejene s pogodbami.		
VSS spodbuja zaposlene k sodelovanju z odjemalci storitev iz gospodarstva in negospodarstva.		
VSS ima postavljena merila za merjenje kakovosti strokovnega dela in uspešnosti njegovega prenosa v prakso.		
VSS enkrat na leto načrtuje svoje strokovno delo.		
VSS enkrat na leto poroča o rezultatih strokovnega dela.		
VSS o vsem tem vodi ustrezno evidenco.		

Domači projekti

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. razvojnih projektov				
Št. interdisciplinarnih projektov				
Št. programskih skupin				
Št. zaposlenih, vključenih v domače projekte				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za domače projekte				
Delež sredstev iz domačih projektov v primerjavi z vsemi pridobljenimi sredstvi				

Mednarodni projekti

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. bilateralnih projektov				
Št. drugih mednarodnih projektov				
Št. zaposlenih, vključenih v mednarodne projekte				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za mednarodne projekte				
Delež sredstev iz mednarodnih projektov v primerjavi z vsemi pridobljenimi sredstvi				

Projekti v gospodarstvu

Kazalnik	Leto	2005	2006	2007
Št. podpisanih pogodb z gospodarstvom				
Št. opravljenih projektov za gospodarstvo				
Št. seminarских/diplomskih nalog oz. projektov, ki jih pripravijo študenti				
Št. študentov na praktičnem izobraževanju v gospodarstvu				
Št. zaposlenih, vključenih v projekte za gospodarstvo				
Skupna vrednost pridobljenih sredstev za gospodarske projekte				
Delež sredstev iz projektov za gospodarstvo v primerjavi z vsemi pridobljenimi sredstvi za razvoj				

IV. Predavatelji, inštruktorji ter laboranti*Predavatelji in inštruktorji*

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Postopki izbire predavateljev in inštruktorjev so predpisani in javni.		
Postopki imenovanja predavateljev so predpisani in javni.		
Postopki napredovanja predavateljev in inštruktorjev so predpisani in javni.		
Pri izbiri, napredovanju in imenovanju se upošteva tako pedagoško kot strokovno znanje.		
VSS skrbi za vseživljenjsko izobraževanje in strokovni razvoj predavateljev in inštruktorjev.		
VSS zagotavlja svojim predavateljem in inštruktorjem svetovanje pri razvoju poklicne poti.		
VSS sodeluje pri domači in mednarodni izmenjavi predavateljev in inštruktorjev, jo spodbuja in omogoča.		
VSS spodbuja tesno povezovanje med predavatelji in inštruktorji ter strokovnjaki iz prakse.		
Povezovanje je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive.		
Delovna obremenitev za izobraževalno in razvojno/strokovno dejavnost je določena.		

Število predavateljev in inštruktorjev v delovnem razmerju na dan 31.12.2007 ter načrt za 31.12.2008

Delovno razmerje	31. 12. 2007				31. 12. 2008			
	predavatelj		inštruktor		predavatelj		inštruktor	
	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE	Št.	FTE
Redno zaposleni								
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom								
Delovno razmerje čez poln delovni čas								
Pogodbeni delavci								
SKUPAJ								

Število laborantov v delovnem razmerju na dan 31.12.2007 in načrt za 31.12.2008

Delovno razmerje	Laborant 31.12.2007		Laborant 31.12.2008	
	Št.	FTE	Št.	FTE
Redno zaposleni				
Delovno razmerje s krajšim delovnim časom				
Delovno razmerje čez poln delovni čas				
SKUPAJ				

Število izvolitev v naziv predavatelja v letu 2007 in načrt za leto 2008

Naziv	Št. predavateljev, ki jim je v letu 2007 potekla izvolitev v naziv	Št. vseh izvolitev v naziv v letu 2007	Št. predavateljev, ki jim bo v letu 2008 potekla izvolitev v naziv	Načrtovano št. vseh izvolitev v naziv v letu 2008
Predavatelj				

Kazalniki izmenjav

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/06	2006/07	2007/08
Število gostujočih predavateljev, ki sodelujejo pri izobraževalnem procesu na VSŠ			
Število predavateljev, ki sodelujejo pri izobraževalnem procesu v tujini kot gostujoči predavatelji			
Število strokovnih delavcev oz. sodelavcev, ki se izobražujejo v tujini			

V. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Postopki izbire upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.		
VSŠ zagotavlja upravnim in strokovno-tehničnim delavcem dostop do trajnega izobraževanja.		
Postopki napredovanja upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani in javni.		
VSŠ svetuje upravnim in strokovno-tehničnim delavcem pri razvoju poklicne poti.		
VSŠ organizira anketiranje upravnih in strokovno-tehničnih delavcev, izsledke analiz pa uporablja za <i>izboljševanje svojega dela</i> .		

Število upravnih in strokovno-tehničnih delavcev po stopnji izobrazbe in delovnem razmerju na dan 31. 12. 2007

Oblika delovnega razmerja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	FTE
Redno zaposleni										
Drugi										

Število upravnih in strokovno-tehničnih delavcev po stopnji izobrazbe in obliki delovnega razmerja, načrt za 31.12.2008

Oblika delovnega razmerja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	FTE
Redno zaposleni										
Drugi										

Število izobraževanj upravnih in strokovno-tehničnih delavcev v letu 2008

	Pridobivanje izobrazbe VI. stopnje	Pridobivanje izobrazbe VII. stopnje	Podiplomsko izobraževanje	Strokovno usposabljanje	Krajša usposabljanja in tečaji
SKUPAJ					

VI. Študenti v višji strokovni šoli

	Da/Ne	Priloga/Stran
Enakopravnost študentk in študentov je zagotovljena.		
VSS zagotavlja svojim študentom dostop do svetovalnih storitev.		
VSS zagotavlja svojim študentom vodenje (tutorji) oz. primerno podporo pri študiju.		
VSS izvaja ukrepe, ki omogočajo študentom ocenjevanje lastnega napredovanja v programu.		
Študenti si med študijem pridobijo osnovne kompetence, kot so: sposobnost učenja, komunikacijske veščine idr.		
Mobilnost študentov je omogočena in se spodbuja z medsebojnim priznavanjem kreditnih točk med VSS.		
VSS omogoča študentom organizirano združevanje.		
VSS zagotavlja sodelovanje študentov pri odločanju.		

Študenti sodelujejo v organih odločanja

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov v svetu šole oz. strateškem svetu				
Št. študentov v komisijah				
Št. študentov v drugih organih odločanja				

Analiza mobilnosti študentov

Kazalnik	Študijsko leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na drugih VSS v Sloveniji				
Št. študentov iz drugih VSS v Sloveniji				
Št. študentov na tujih VSS				

Št. študentov iz tujine, ki opravijo del študija na VŠŠ			
Št. študentov iz tujine na VŠŠ			
Št. priznanih tujih spričeval (oz. v tujini opravljenih študijskih obveznosti) na VŠŠ			
Št. študentov na praksi v tujini			
Št. študentov iz tujine na praksi v Sloveniji			

Pridobljena sredstva za mobilnost iz mednarodnih programov (v evrih)

Kazalnik	Leto		
	2005	2006	2007
Erasmus - mobilnost študentov			
Erasmus - mobilnost predavateljev			
LdV, Erasmus – mobilnost/praksa študentov			
SKUPAJ			

VII. Prostori, oprema za izobraževalno in strokovno dejavnost, knjižnica

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VŠŠ ima primerne prostore za izpolnjevanje srednjeročnih ciljev.		
VŠŠ ima primerne prostore za izpolnjevanje dolgoročnih ciljev.		
VŠŠ stalno posodablja opremo, potrebno za svojo dejavnost.		
Materialna sredstva so ustrezna za doseganje ciljev iz študijskih programov.		
Materialna sredstva so na voljo za daljše obdobje.		
VŠŠ omogoča zaposlenim in študentom dostop do IKT.		
Zaposleni lahko uporabljajo IKT za poslovne, izobraževalne in razvojne namene.		
Študenti lahko uporabljajo IKT za izobraževalne namene.		

Prostori

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. kvadratnih metrov, namenjenih predavalnicam, na študenta			
Št. kvadratnih metrov, namenjenih vajam, na študenta			
Št. kvadratnih metrov, namenjenih razvojnemu delu			

Knjižnica

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
Knjižnica je zlahka dostopna.		
Knjižnica ima čitalnico.		
Prostori in založenost knjižnice so primerni za nemoteno opravljanje dejavnosti VŠŠ.		
Število in usposobljenost knjižničnega osebja ustreza standardom.		
VŠŠ omogoča zaposlenim in študentom dostop do spletnih virov.		

Založenost knjižnice in izposoja

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov VŠŠ na število knjig v knjižnici			

Št. študentov VSS na število revij v knjižnici			
Povprečen obisk študenta VSS v knjižnici			
Povprečno število izposojenih knjig na študenta			
Št. študentov na število knjig, izdanih na VSS			
Št. dostopov do podatkovnih baz			
Št. lastnih podatkovnih baz			

Uporaba informacijske tehnologije

Kazalnik	Študijsko leto		
	2005/2006	2006/2007	2007/2008
Št. študentov na računalnik			
Število predavateljev, inštruktorjev na računalnik			
Delež študentov, ki uporabljajo e-portal šole			
Delež študentov, ki uporabljajo e-podprti sistem izobraževanja			

Nakup in/ali razvoj novih računalniških programov v letu 2007 in načrt za leto 2008

Program	Leto 2007	Načrt za leto 2008

VIII. Financiranje izobraževalne/študijske in strokovne dejavnosti

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VSS ima zagotovljena dolgoročna sredstva za študijsko in strokovno delo iz različnih virov.		
VSS pridobiva sredstva za delo iz proračunskih virov.		
VSS pridobiva sredstva za delo iz sredstev evropskih in drugih mednarodnih projektov.		
VSS pridobiva sredstva za delo iz sredstev, pridobljenih na trgu.		
VSS načrtno razporeja sredstva za študijsko in strokovno delo.		
VSS spremlja porabo pridobljenih sredstev.		

Financiranje razvojne dejavnosti

Kazalnik	Leto		
	2005	2006	2007
Pridobljena proračunska sredstva			
Pridobljena sredstva iz dela na trgu			
Povprečna vrednost razvojnega projekta			
Število različnih virov financiranja			

IX. Sodelovanje z družbenim okoljem

Trditev	Da/Ne	Priloga/Stran
VSS ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači ravni.		
VSS ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na mednarodni ravni.		
VSS spodbuja sodelovanje z drugimi VSS.		
VSS spodbuja sodelovanje s podjetji.		
VSS spodbuja sodelovanje s pomembnimi deležniki v okolju.		
VSS izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti.		
Študijski programi in druga izobraževanja izražajo potrebe gospodarstva in		

negospodarstva.		
Gospodarstvo in negospodarstvo je vključeno v načrtovanje in spremljanje izobraževalnega dela VSS.		
VSS sodeluje pri izmenjavi študentov ter strokovnih delavcev doma in na tujem.		

PRILOGA št. 7: Protokol obiska zunanje evalvacijske komisije

Pojasnilo izrazov:

komisija: zunanja evalvacijska komisija

zavod: obiskani visokošolski zavod ali višja strokovna šola

vprašalnik: pregledni vprašalnik – priprava zavoda na zunanjo evalvacijo

vodstvo zavoda: rektor, dekan, direktor oziroma ravnatelj

DEJAVNOSTI PRED OBISKOM ZAVODA

Priprava komisije na obisk zavoda

1. Člani komisije pregledajo vlogo in analizirajo priloženo gradivo (lahko pripravijo tudi osnutek poročila ob upoštevanju obrazca za pripravo poročila, vprašalnika, samoevalvacijskega poročila zavoda, poslanega gradiva in po natančnem pregledu vsebin zavodove spletne strani).
2. Komisija določi, kaj bo na obisku podrobneje preverjala (npr., kadar posamezne trditve oz. določeni podatki, navedbe...niso jasne oz. so neuskklajene (vloga – samoevalvacijsko poročilo – spletne strani) ali bi bile lahko celo v nasprotju z veljavnimi predpisi).
3. Člani komisije si razdelijo vloge in naloge ob upoštevanju strokovnih kompetenc posameznega evalvatorja (najbolje je, da si jih razdelijo po poglavjih iz vprašalnika) ter **sestavijo vprašanja**, ki jih uskladijo med seboj.

- *Po temeljitem pregledu vloge in priloge komisija sestavi vsebinsko zaokrožena vprašanja (splošna in konkretna), ki naj bodo za oporo in usmeritev pri opravljanju intervjujev.*
- *Vprašanja so namenjena predvsem ugotavljanju dejanskega stanja na zavodu. Zajemajo naj vsa področja, določena z merili za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti oziroma z vprašalnikom.*
- *Vprašanja naj zadevajo tudi posebnosti visokošolskega zavoda (regulirani poklici, obvezna praksa, terenske vaje, laboratoriji, vpetost v slovenski visokošolski prostor, tradicija, itd.).*
- *Vprašanja naj bodo delno prilagojena izpraševancem (vodstvo, pedagoški delavci, znanstveni delavci, raziskovalci, administrativno-tehnično osebje, študenti).*
- *Pomembno je, da se ugotovi, ali se podatki iz vprašalnika, samoevalvacijskega poročila, druge dokumentacije (vloge) in spletnih strani zavoda skladajo med seboj.*

4. Predsednik komisije vzpostavi stik z vodstvom zavoda oz. osebo, odgovorno za evalvacijo zavoda (kontaktno osebo, navedeno v vlogi).
5. Pripravi se **natančen urnik obiska in seznam oseb za izpraševanje**.

- *Obisk zavoda naj bo načrtovan za dva do tri dni v času rednih predavanj, komisija naj se razdeli na dve skupini.*

- *Pri sestavi urnika je treba paziti predvsem na enakopravno zastopanost izpraševancev (predstavnikov študentov, pedagoškega, znanstvenega, raziskovalnega ter nepedagoškega osebja in vodstva).*
- *Posamezen intervju naj traja 45 minut. Med intervjuji naj bo 15-minuten odmor, namenjen analizi ugotovitev.*
- *Urnik mora biti poprej usklajen z vodstvom zavoda.*
- *V urniku je treba predvideti tudi čas, namenjen pogovorom z naključnimi študenti tako višjih kot tudi nižjih letnikov (skupaj vsaj 45 minut).*

Priprava zavoda na obisk komisije

1. Zavod zagotovi kontaktno osebo, ki pojasnjuje morebitne nejasnosti pred obiskom, po potrebi pa tudi med njim.
2. Zavod da na voljo vso dokumentacijo, ki jo komisija potrebuje za izvedbo zunanje evalvacije.
3. Zavod zagotovi komisiji pomoč vodstva.
4. Zavod zagotovi komisiji ustrezen prostor za delo in sestanke (manjšo sejno sobo, opremljeno z računalnikom in projektorjem).
5. Zavod zagotovi, da člani komisije opravijo nemoten ogled prostorov (knjižnica, predavalnice, laboratoriji itd.).
6. Zavod poskrbi za napitke (kava, sok, voda...) in poslovno kosilo.

OBISK ZAVODA

Uvodni sestanek komisije z vodstvom zavoda (priporočljivo je, da so navzoči tudi predstavniki zaposlenih in študenti)

1. Pozdravni nagovor predsednika komisije in predstavitev njenih članov (kratak opis njihovih kompetenc).
2. Pojasni se namen in predviden potek obiska.
3. Pojasnijo se pričakovanja vodstva zavoda in pričakovanja komisije.

Intervjuji s predstavniki zavoda in ogled prostorov

1. Člani komisije se razdelijo v dve skupini, ki vsaka zase opravljata intervjuje.
2. Intervjuji potekajo s predstavniki samoevalvacijske komisije, vsemi skupinami zaposlenih, študenti in njihovimi predstavniki, tajnikom zavoda, dekanom, prodekani itd. Priporočljivi so ločeni razgovori s posameznimi skupinami. Posamezen intervju naj ne traja dlje kot 45 minut.
3. Na začetku intervjuja se člani komisije predstavijo izpraševancem, jim pojasnijo namen obiska ter jih povabijo, da se na kratko tudi sami predstavijo (ime in priimek; delovno mesto, ki ga opravljajo; kako so zadovoljni z delom na zavodu ipd.). Izredno pomembno je, da izpraševanci dobijo občutek, da lahko neobremenjeno izrazijo svoja mnenja in občutke.
4. Intervju naj se začne z vprašanji, ki omogočajo, da lahko izpraševanec predstavi lastni pogled na razmere v zavodu, v nadaljevanju pa naj se postavijo tista vprašanja, ki pomagajo komisiji ugotoviti dejansko stanje.

5. Ista vprašanja se postavijo različnim skupinam izpraševancev, treba pa se je izogibati temu, da bi posamezni člani komisije postavljali ista vprašanja istim osebam.
6. Komisija pregleda prostore in opremo zavoda: predavalnice, laboratorije, knjižnico, prostore študentskega sveta, kluba študentov, študentskega referata, restavracijo, računalniške učilnice ...
7. Med ogledom prostorov naj se člani komisije pogovarjajo tudi z naključnimi študenti in zaposlenimi (če je le mogoče).

Izmenjava ugotovitev članov komisije med obiskom

1. Priporoča se, da je po vsakem 45-minutnem intervjuju kratek 15-minutni odmor, namenjen izmenjavi ugotovitev.
2. Po potrebi se spremeni načrt dela.

Sestanek komisije ob koncu dneva

1. Člani komisije si izmenjajo informacije in vtise ter jih strnejo v ugotovitve.
2. Člani oblikujejo osnutek poročila in se
3. dogovorijo o nadaljnjih nalogah in obisku naslednjega dne.

Poročanje ob koncu obiska evalvacijske komisije

1. Člani komisije uskladijo svoja mnenja in oblikujejo povzetek končnega poročila o zunanji evalvaciji zavoda.
2. Skliče se sestanek komisije z vodstvom zavoda. Navzoči naj bodo tudi predsednik samevalvacijske komisije, predstavniki posameznih skupin zaposlenih ter študenti.
3. Predsednik komisije predstavi povzetek poročila.
4. Predsednik komisije naj da udeležencem sestanka tudi možnost, da pojasnijo morebitna neskladja oz. napačno razumljene zadeve.
8. Komisija se vsem sodelujočim zahvali za sodelovanje.

PRIPRAVA POROČILA O ZUNANJI EVALVACIJI ZAVODA

1. Evalvacijsko poročilo v pisni obliki se izdela najpozneje v mesecu od obiska zavoda.
2. Predsednik komisije odda evalvacijsko poročilo Sekretariatu Sveta RS za visoko šolstvo.
3. Sekretariat Sveta RS za visoko šolstvo s poročilom seznaní vodstvo zavoda.
4. Vodstvo zavoda pošlje Sekretariatu ločeno mnenje o poročilu najpozneje v 15 dneh od njegovega prejema.

PRILOGA št. 8: Kratka navodila za izdelavo zunanjih evalvacijskih poročil in struktura poročila

Poročila naj bodo jasna in pregledna. Pri njihovem pisanju upoštevamo merila za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti oziroma vprašalnik.

Temeljno vodilo pri sestavi poročila naj bo pregledni vprašalnik za visokošolski zavod oz. višjo strokovno šolo – priprava na zunanjo evalvacijo. Po njem je sestavljen tudi obrazec za pripravo poročila.

Povzetek naj bo kratek in jedrnat.

Vsebina: kazalo vsebine naj bo pripravljeno po točkah iz vprašalnika (9 točk); vsaka zase je vsebinsko zaokrožena celota.

Uvod naj vsebuje: namen obiska zunanje evalvacijske komisije, kdaj in kje je bil obisk, kako je potekal, koliko časa je trajal (pomagamo si z urnikom presoje), koliko zaposlenih in študentov je sodelovalo, kateri dokumenti so bili komisiji predstavljeni (poleg tistih, ki jih je vsebovala vloga).

V nadaljevanju komisija zapiše ugotovitve po posameznih točkah oz. po merilih, ki spadajo k njim. Opisi naj bodo vsebinsko zaokroženi in naj ne posegajo na druga področja (iz drugih točk oz. meril).

Komisija ob koncu vsake točke navede:

- prednosti,
- pomanjkljivosti in
- priporočila za odpravo pomanjkljivosti.

Zelo pomembno je, da so prednosti in pomanjkljivosti jasno določene, nedvoumne, zapisane kratko, v alinejah.

Priporočila za odpravo pomanjkljivosti: jasna, zaželeno je, da se priporoči tudi razumen rok za odpravo (ob upoštevanju zakonsko določenega roka, po katerem mora biti vsak zavod oz. študijski program vnovič akreditiran (vsakih 7 let) oz. evalviran).

V zaključku komisija zapiše predvsem strnjene ugotovitve (po točkah iz vprašalnika).

POROČILO O INSTITUCIONALNI ZUNANJI EVALVACIJI

Visokošolski zavod:
Dekan:

Datum in čas obiska:	Datum	Čas
1. dan		
2. dan		

Člane komisije je imenoval Senat za evalvacijo dne:

Člani komisije:	Ime in priimek	Predstavnik organizacije
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	

Poročilo oddano Sekretariatu Sveta RS za visoko šolstvo dne:

Podpis predsednika komisije za zunanjo evalvacijo:

Sekretariat prejel poročilo dne:

Poročilo poslano rektorju oz. dekanu dne:

Visokošolski zavod dodal svoje mnenje k poročilu in ju poslal Sekretariatu dne:

POVZETEK

KLJUČNI POUDARKI

Prednosti

Pomanjkljivosti

Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

Vsebina

Uvod

2. Strategija, organiziranost in vodenje zavoda, urejenost evidenc ter skrb za kakovost

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod ima javno izraženo poslanstvo, vizijo, strateški načrt in politiko kakovosti, kjer ima jasno definirane svoje izobraževalne in znanstveno-raziskovalne cilje ter načine, kako jih namerava uresničiti.
- Določene so pristojnosti, pooblastila in odgovornosti zaposlenih. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci sodelujejo pri oblikovanju procesov učenja in znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti. Študenti sodelujejo pri oblikovanju procesov, ki vplivajo na izobraževanje, in imajo možnost izražanja svojih mnenj.
- Visokošolski zavod ima usposobljen kader, prostorske zmogljivosti ter zagotovljena finančna in materialna sredstva, ki omogočajo uresničevanje ciljev iz strateškega načrta.
- Visokošolski zavod ima urejene evidence o svoji dejavnosti in vzpostavljen sistem skrbi za kakovost.

1.1 Prednosti

1.2 Pomanjkljivosti

1.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

3. Izobraževanje – študijska dejavnost

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod izvaja študijske programe ene ali več stopenj, ki vodijo k znanstvenim ali strokovnim naslovom skladno s postavljenimi cilji ter predvidenimi učnimi dosežki. Določene ima tudi kriterije za podeljevanje znanstvenih in strokovnih naslovov, tako da so primerljivi z nacionalnimi in evropskimi standardi, ter tekoče nadzoruje upoštevanje teh kriterijev.
- Visokošolski zavod zbira informacije o zanimanju kandidatov za vpis v razpisane študijske programe, organizira anketiranje študentov o izvajanju in kakovosti izvajanja svojih študijskih programov ter zbira informacije o zaposljivosti in nadaljnjem študiju svojih diplomantov.
- Visokošolski zavod spremlja učne dosežke, prehodnost in dejansko trajanje študija študentov.
- Za zagotavljanje učnih dosežkov in ciljev visokošolskega zavoda ter njegovih organizacijskih enot ima visokošolski zavod primerna razmerja med številom visokošolskih učiteljev in sodelavcev, znanstvenih delavcev, upravnih in strokovno-tehničnih delavcev ter med številom študentov.

2.1 Prednosti

2.2 Pomanjkljivosti

2.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

4. Znanstveno-raziskovalna, umetniška in strokovna dejavnost

Merila za ocenjevanje:

- Izvajanje znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti visokošolskega zavoda je skladno z njegovim strateškim načrtom in z nacionalnimi ter evropskimi usmeritvami in standardi.
- Visokošolski zavod zagotavlja, da se sodobna spoznanja znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti uporabljajo pri poučevanju.
- Visokošolski zavod:
  - spodbuja zaposlene, da se ugotovitve znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti redno objavljajo,
  - zagotavlja prenos znanja v prakso,
  - o vsem tem vodi ustrezno evidenco.

3.1 Prednosti

3.2 Pomanjkljivosti

3.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

5. Visokošolski učitelji in sodelavci ter znanstveni delavci in sodelavci

Merila za ocenjevanje:

- Postopki izbire, imenovanja ter napredovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev so predpisani in javni. Za visokošolske učitelje in sodelavce so v merilih za napredovanje tako dosežki pri znanstveno-raziskovalnem, umetniškem in strokovnem kot izobraževalnem delu.
- Visokošolski zavod omogoča vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje ter strokovni razvoj visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev.
- Visokošolski zavod skrbi za dolgoročno politiko zaposlovanja visokošolskih učiteljev, sodelavcev in znanstvenih delavcev.
- Visokošolski zavod zagotavlja svojim visokošolskim učiteljem in sodelavcem ter znanstvenim delavcem svetovanje pri razvoju poklicne poti.
- Visokošolski zavod sodeluje pri izmenjavi visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev v Republiki Sloveniji in tujini, jo omogoča ter spodbuja.
- Visokošolski učitelji in sodelavci opravljajo tako izobraževalno kot znanstveno-raziskovalno, umetniško in strokovno delo. Povezovanje teh dveh dejavnosti je izkazano v merilih za napredovanje in izvolitve v nazive. Delovna obremenitev, namenjena izobraževalnim ter znanstveno-raziskovalnim, umetniškim in strokovnim aktivnostim, je določena.

4.1 Prednosti

4.2 Pomanjkljivosti

4.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

6. Upravni in strokovno-tehnični delavci

Merila za ocenjevanje:

- Postopki izbire in napredovanja upravnih in strokovno-tehničnih delavcev so predpisani ter javni.
- Visokošolski zavod omogoča vsem zaposlenim dostop do vseživljenjskega izobraževanja.
- Visokošolski zavod svetuje svojim upravnim in strokovno-tehničnim delavcem dostop pri razvoju poklicne poti.

5.1 Prednosti

5.2 Pomanjkljivosti

5.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

7. Študenti v visokošolskem zavodu

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod zagotavlja potencialnim in že vpisanim študentom dostop do informacij in do svetovalnih storitev, povezanih s študijem.
- Visokošolski zavod ima primeren sistem preverjanja in ocenjevanja znanja študentov, tako da študentom omogoča ocenjevanje lastnega napredovanja in doseganja ciljev iz programa.
- Študenti si med študijem pridobijo splošno usposobljenost, kot: sposobnost učenja, ustvarjalnega reševanja problemov, znanstveno-raziskovalnega, umetniškega in strokovnega dela, analiziranja in sintetiziranja, komunikacijske veščine idr.
- Visokošolski zavod spodbuja mobilnost študentov.
- Visokošolski zavod omogoča ustrezno organiziranost študentov in zagotavlja njihovo sodelovanje pri odločanju.

6.1 Prednosti

6.2 Pomanjkljivosti

6.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

8. Prostori, oprema za izobraževalno ter znanstvenoraziskovalno, umetniško in strokovno dejavnost, knjižnica

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod ima primerne prostore za uresničevanje svojih ciljev.
- Visokošolski zavod ima potrebno, sodobno in vzdrževano opremo za izvajanje svoje dejavnosti.
- Visokošolski zavod omogoča zaposlenim in študentom dostop do informacijsko-komunikacijske tehnologije in jo uporablja tako za potrebe poslovanja kot za izobraževalne ter znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne namene.
- Prostori za knjižnico so primerni za nemoteno delovanje visokošolskega zavoda ter za uresničevanje postavljenih ciljev. Knjižnica je ustrezno založena s knjižnim gradivom ter znanstveno in strokovno periodiko in je javno dostopna.
- Število knjižničnega osebja in njegova usposobljenost ustrezata domačim in evropskim standardom dejavnosti.
- Visokošolski zavod omogoča zaposlenim in študentom dostop do potrebnih podatkovnih baz.

7.1 Prednosti

7.2 Pomanjkljivosti

7.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

9. Financiranje izobraževalne oz. študijske, znanstveno-raziskovalne, umetniške in strokovne dejavnosti

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod ima dolgoročno zagotovljena sredstva za študijsko, znanstveno-raziskovalno, umetniško ali strokovno delo iz različnih virov. Viri so proračunska sredstva, sredstva iz evropskih in drugih mednarodnih sodelovanj ter projektov in sredstva, pridobljena na trgu.
- Visokošolski zavod načrtuje in razporeja sredstva, namenjena za izobraževalno oz. študijsko, znanstveno-raziskovalno, umetniško ali strokovno delo.
- Visokošolski zavod sproti spremlja porabo pridobljenih sredstev ter učinkovitost in uspešnost porabe po posameznih dejavnostih.

8.1 Prednosti

8.2 Pomanjkljivosti

8.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

10. Sodelovanje z družbenim okoljem

Merila za ocenjevanje:

- Visokošolski zavod ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na regionalni, državni in mednarodni ravni. Pospešuje sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi, s podjetji, organizacijami in strokovnimi združenji ter drugimi pomembnimi zainteresiranimi udeleženci v okolju.
- Visokošolski zavod izkazuje vključevanje vseh zainteresiranih v svoje aktivnosti, tako na izobraževalnem, znanstveno-raziskovalnem, umetniškem ali strokovnem področju.
- Študijski programi in druge dejavnosti visokošolskega zavoda odražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva, oba sodelujeta tudi pri načrtovanju in spremljanju izobraževalnega dela visokošolskega zavoda.

9.1 Prednosti

9.2 Pomanjkljivosti

9.3 Priporočila za odpravo pomanjkljivosti

Zaključek